1 (31)
OCAK 1977

DEMOKRASİ SAVAŞIMI İŞÇİ SINIFIMIZIN OMUZLARI ÜZERİNDE YÜKSELİYOR

DİSK

TÜRKİYE
DEVRİMCİ İSCİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK YAYINI

DİSK'İN SESİ

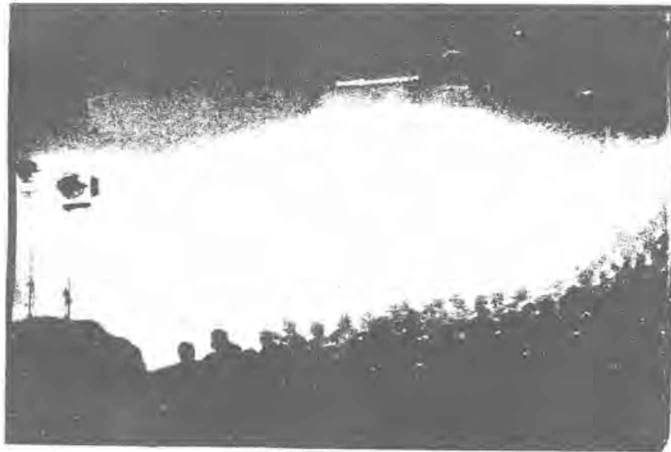

türkiye devrimci işçi sendikaları konfederasyonunun onbeş günlük yayın organıdır

10. YILIMIZDA DAHA DA GÜÇLÜYÜZ

YAŞASIN DİSK !

"BUGÜN DİSK İÇİN SAVAŞAN İŞÇİ SINIFININ YİĞİT EVLATLARINI, DİSK' İ KURAN BİNLERCE İŞÇİYİ SAYGI VE SEVGİYLE ANIYORUZ.."

Türkiye işçi sınıfı DİSK'in 10. kuruluş yılını kutlamaya hazırlanıyor. Başta DİSK üyeleri olmak üzere, hiçbir işçi 13 Şubatı unutmuyor. 10 yıl önce bir pazartesi günü 30.000 işçi, işçi sınıfının onuru hak ve özgürlükleri için biraraya geldi. 13 Şubat, 1872'lerden bu yana süregelen işçi sınıfının mücadeleci geleneğinin örgütlendiği tarih oldu. 30.000 işçi Türk-İş'in ihanetine son ve sınıf mücadelesine kan, can verdi. DİSK kuruldu. Sermayenin işçi sınıfı hareketi üzerindeki denetimine karşı sınıf sendikacılığının bayrağı yükseldi. Bugün, DİSK kurulmazdan önce, DİSK için savaşan işçi sınıfının yiğit evlatlarını, DİSK'i kuran binlerce işçiyi saygı ve sevgiyle anıyoruz. DİSK'in 10. yılını kutlarken yüz yılı aşkın mücadele tarihimize, kurtuluş savaşımızın ön saflarında savaşan örgütlü işçi sınıfımızın devrimci geleneğine sahip çıkıyoruz.

DİSK'te bugün 500.000'den fazla üreten kol ve kafa, düşünen, tartışan ve gücünü birleştirip harekete sokan işçi vardır. Bu yüzbinlerin yücelttiği DİSK, milyonlarca insanı etkiliyor. Bugüne öyle kolay varmadık.

DİSK'te örgütlenen yüzlerce, binlerce işçiyi işten attılar. Derby'de, Singer'de, Demir Döküm'de, Yarımca Seramik'de, Çatalkaya Matbaasında, İnsa.da, Otosan'da, Epengle'de, Otel Sözmen'de ve daha bir çok işyerinde işçiler dayanışma içine girdiler; açlık tehdidine rağmen direndiler. İşverenler ve gerici iktidarlar sendika seçme özgürlüğünü, sendikal hakları çiğnediler. Emayetaş, Çiti Deterjan, Demir Döküm, Derby, Ereğli Demir Çelik, Ülker, Seydişehir, Foça Tatil Köyü, Tariş, Bohemia Kristal, Gıslaved, Hilton, Pancar Motor, Sungurlar işçileri ve yurdun dört bir yanında binlerce işçi sendika seçme özgürlüğü için, referandum için, DİSK için direndiler. Üzerlerine tüm baskı güçleri gönderildi. Gıslaved'de 1970 de Hüseyin Çapkan, Gamak'da 1969 da Şerif Aygün, Aliağa'da 1970 de Necmettin Giritlioğlu, 15 Haziran 1970'de Yaşar Yıldırım, Mustafa Baylan, Mehmet Gıdak, 16 Şubat 1969'da Duran Aydoğan, Ali Turgut Aytaç, Temmuz 1976'da Tofaş'da Muharrem Çetinbaş, Eylül 1976 da Profilo'da Yakup Keser öldürüidü. Hepsi insanca bir yaşam, özgürlük, ülkemizin bagımsızlığı ve demokrasi için hayatlarını yitirdiler.

Ama büyük sermaye sahipleri ve onların gerici iktidarları, özgürce ve sömürüsüz bir düzende yaşama mücadelesini öldüremediler.

Bugün, D İ S K 'i kuran binler; 500 bin oldu.

Mayıs'ta dünya işçi sınıfının birlik - mücadele - dayanışma bayrağını yükselttiler. 16 Eylül'ü yarattılar ve işçi sınıfımızın şanlı mücadele tarihine yeni bir sayfa eklediler.

10 uncu yılını kutladığımız DİSK'imize daha sıkıca sarılmak; insanca, özgür ve sömürüsüz bir yaşam mücadelesini yükseltmek demektir.

Tüm ilerici güçlerin birliğini zorunlu görüyoruz..

"Geçici seçim hükümeti halktan yana olmalıdır"

Ülkemiz önemli günler yaşıyor. Parababaları, bütün emekçi halkımızı daha fazla sömürmek ve ezmek için yeni planlar peşindedirler. Onlar, kendi sınıf diktatörlüklerine (yani faşizme) gitmeye çabalıyorlar. Son günlerde böylesi bir cuntaya heveslenenler, kıpırdanmaya başladılar. Sıkıştıkları zaman dillerinden düşürmedikleri «huzur ve istikrar» lâflarını fazlaca eder oldular. Onların «huzur» kelimesiyle neyi ifade ettikleri iyi biliniyor. 12 Mart, henüz belleklerde tazedir. Oyun ortada, ve oynanıyor. Sermaye güçleri bir yandan faşizmin tehdidini savururken, öte yandan uzlaşmacı başka formüller dayatıyor. «ya o - ya bu», diyor.

DİSK, konuyla ve gelişmelerle ilgili bir açıklamada bulundu. Tüm halkımızı, ulusal ve demokratik güçleri uyardı. Faşist saldırılarına, cinayetlere, anayasal ve demokratik rejime karşı olan cunta heveslilerine karşı güç ve eylem birliği gereğini öne sürdü.

Yapılması gereken şey ortadadır : MC dağılmakta, yere kapaklanmaktadır. Bir avuç parababası, yabancı destekçileriyle buna ăcilen bir çözüm arıyorlar. Aynı sel yatağında buluşma eğilimi artan, muazzam bir muhalefet karşısında paniğe kapılıyorlar.

DİSK, önerisini getiriyor : Yıkılacak MC yerine derhal bir seçim hükümeti kurulmalıdır.

Bu hükümette, faşizme karşı ve demokrasiden yana olan toplumsal güçler temsil edilmelidir. Seçim hükümeti demokratik seçimleri ve halkın serbestçe oy kullanmasını sağlamalıdır. Bu nedenle MHP ve Ülkü Ocakları kapatılmalı, faşist yuvalar dağıtılmalı, 141 ve 142 nci maddeler iptal edilerek işçi sınıfının serbestçe düşünme ve örgütlenme özgürlüğüne konan yasak kaldırılmalı, demokratik, sendikal ve siyasal hak ve özgürlükler teminat altına alınmalı, devlet kademelerine sızan faşist kadroların temizlenmesi için bir an önce harekete geçilmelidir.

DİSK, bu çağrısını, ilerici - halktan yana, demokratik bir iktidar hedefiyle bağlıyor. Böylesi bir iktidara ortak olma olgunluğuna vardığını kanıtlayan işçi sınıfımızın sınıf ve kitle sendikal örgütü olarak DİSK, tüm faşizm heveslilerine şu ihtarını tekrarlıyor : İşçi sınıfımız, faşist ayaklanmayı anında bastıracak güç, hazırlık ve kararlılığa sahiptir. Açık faşizme yeltenecek insanlık düşmanı bir avuç satılmışa gereken cevap anında verilecektir. Aynı anda da kimsede olmayan bir silâha sahiptir : Üretim, işçi sınıfımızın ellerindedir...

1 (31)
OCAK 1977

DİSK

İÇİNDEKİLER SAYFA

Sahibi: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına, Genel Başkan: KEMAL TÜRKLER ● Yazı İşleri Müdürü: Hüsnü DİLLİ ● İdare Yeri: DİSK, Merter Sitesi, Sendikalar Binası, Aksaray/İSTANBUL ● Telefon: 25 89 68 Bağışlar için posta çeki No: 96 814 ● Dizgi: Kent Basımevi Piyerloti Caddesi Öztürk Han No: 26 - 28/1 ● Baskı: Öz - Akın Matbaası / Film ve Montaj: Tab Grafik ● Baskı tarihi: 13 - 2 - 1977

başyazı

Sınıf mücadelesi, özellikle kapitalizmin genel buhran dönemlerinde alabildiğine şiddetlenir. Temel üretim araçlarına sahip büyük sermaye sahiplerinin (sanayi sermayesi, mali sermaye, büyük toprak ve emlak sahipleri) egemen politikası başta işçi sınıfı olmak üzere, tekelci olmayan tüm toplumsal katmanların çalışma ve yaşama koşullarını alabildiğine ağırlaştırır, yoksullaşma ve mülksüzleşme sürecini hızlandırır. Fiyat artışları hızlanır, satın alma gücü düşer, işsizlik artar tekellerin denetiminde olan fiyat ve kredi mekanizmasından dolayı küçük mülk sahipleri iyice borçlanır, ürününü değerlendiremez ya işsizler kitlesine ya da işçi sınıfına katılmak zorunda kalır. Böylece, kapitalizmin derin buhran dönemleri mevcut sınıflar arası çelişkileri iyice belirginleştirir ve sınıflar mücadelesine yeni boyutlar, yeni biçimler kazandırır.

Sınıflar mücadelesi vardır demek yetmez. Önemli olan büyük sermaye sahiplerinin bu yıkıcı politikasına karşı bu mücadelenin gereklerini yerine getirmektir. Aksi taktirde, emekçi sınıf ve katmanların yaşam koşularının değiştirilmesi mümkün değildir. Bu, her şeyden önce işçi sınıfının örgütlülük ve bilinç düzeyine ve tüm tekel dışı katmanların ulusal ve demokratik hedefler doğrultusunda aynı sel yatağında buluşmalarına bağlıdır. Eğer işçi sınıfı buhranın, yoksullaşma ve mülksüzleşmenin sorumlusu olarak büyük sermaye sahiplerini gören ve işçi kitlelerini bu yönde örgütleyebilen, yönlendiren örgütlere sahipse bu mücadelede başarılar elde edebilir.

Sermaye sınıflarına kafa tutan işçi sınıfı örgütlerinin varlığı, sınıflar mücadelesine yeni boyutlar kazandırır ve sermaye sınıflarının demogojisini ortaya çıkarır.

Geri kapitalist ülkelerin emperyalist sermayeye olan bağımlılığı, kapitalist sistemdeki genel buhranın bu ülkelere fazlasıyla yansımasına, ekonomik-toplumsal ve siyasal yapıdaki geleneksel huzursuzluğun iyice artmasına yol açar. Çok geniş kitlelerin «zaten çok düşük olan gelir düzeyi ile satın alma gücüne» ve «son derece sınırlı olan toplumsal kültürel haklarına», öte yandan yok denecek kadar az olan tasarruf olanaklarına da saldıran büyük sermaye sahiplerinin gerici politikası, kitlesel hoşnutsuzluğu arttırır. Bu hoşnutsuzluğun bilinçli, örgütlü ve hedefi belli eyleme, tepkiye dönüşmesini önlemek için egemen sınıfların kullandığı yöntemin çirkinliği, bölücü, demagojik ve saldırgan niteliği iyice açığa çıkar. Bu yöntemin etkisini en aza indirmek, büyük burjuvazinin açık ve gizli ekonomik-siyasal ve ideolojik saldırısının olumsuz sonuçlarını etkisiz kılmak yine işçi sınıfının ekonomik ve siyasal örgütlerinin izlediği politikanın tutarlılığına, kitlelerle olan ilişkisine ve ilerici güçler arasındaki birliğin gelişmişlik düzeyine bağlıdır. Örneğin, **«buhran geçicidir, kaçınılmazdır ve dünya çapındadır.», «o halde kemerleri hep beraber biraz daha sıkalım; yeni fedakârlıklara katlanalım»** veya **«fiyat artışlarının esas nedeni aşırı ücret artışıdır», «işsizlik artışının da nedeni ücretlerin ve kıdem tazminatlarının artışıdır»** yutturmacaları, büyük burjuvazi tarafından yaygınlaştırılmak istenmektedir. Bu ideolojik saldırının amacı işçi sınıfını mücadeleden alıkoymak ve aşırı sömürü ve kâr düzenini işçi sınıfının, emekçi kitlelerin saldırılarından korumaktır. Eskilerde belirli ölçülerde etkili olan bu ideolojik propaganda işçi sınıfının bilinç, örgütlenme ve mücadele gücü arttıkça etkisini yitirmekte ve karşısında aşılması gittikçe güç olan bir duvarın örüldüğünü görmektedir. Bu duvar yükseldikçe ekonomik ve siyasal iktidara sahip büyük sermaye sahiplerinin «sınıf yok millet var», «emek sermaye elele», «kâr olsun ki yatırım olsun» gibi palavraları sökmemekte, santajlarına boyun eğenlerin sayısı azalmaktadır. Böylece, özellikle içinde bulunduğumuz derin buhran döneminde dişine tırnağına kadar örgütlü büyük burjuvazi ile örgütlenen işçi sınıfı arasındaki mücadele her alanda keskinleşmektedir. Daha önceleri biraz olsun şirin görünmenin yollarını bulabilen büyük burjuvazi artık maskesini atmak ve demek istediğini en açık bir biçimde söylemek zorunda kalmaktadır.

«Çok çalışmak, zaman ve kaynak israfına mahal vermeden bir an önce ekonomik kalkınmasını tamamlamak mecburiyetinde olan Türkiye'mizde bu rakam, sanayileşmiş hemen bütün ülkelerden fazladır ve sosyal çalkantıya sebebiyet verecek, çalışma barışını zedeleyecek ve rejimi tehlikeye sokacak niteliktedir.» Bu sözler büyük sermaye sahiplerinin, düşen maskenin altındaki gerçek özlemlerdir; özünde siyasal bir amaç taşımaktadır. Yukarıdaki değerlendirme rastgele ve uydurulmuş bir değerlendirme değildir. Düşünerek, bilinçlice söylenmiş bu sözlerin kişisel sahibi Halit Narin, sınıfsal sahibi ise büyük sermaye sahipleridir. Narin Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu başkanıdır. «Türk sanayi gücünün % 45'ini temsil eden İstanbul Sanayi Odaları'nın yanında, diğer işveren örgütlerinin de üyesi olduğu TİSK'nun başkanı olmak ve onun adına konuşmak bizce en azından iktidar sözcüsü olmak kadar önemlidir. Böylece bir örgütün başkanının herhalde, **birincisi;** «iç ve dış sermaye çev-

releriyle, sermaye partileriyle çok sıcak ilişkiler içinde olması», ikincisi «işçi sınıfının ekonomik-siyasal ve ideolojik mücadelesine karşı uygulanacak strateji ve taktikleri çok iyi bilmesi» gerekir. Bu nedenle Narin'in bu sözleri, büyük sermaye sahiplerinin işçi sınıfının örgütlü mücadelesi karşısındaki tavrını ve sınıflar mücadelesinin vardığı boyutları çok açık bir şekilde göstermektedir.

Aynen aktardığımız bu cümleden anahtar sözcüğü **«bu rakam»**dır. 27 Ağustos 1976'da Odakule'de TİSK (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)nun bir toplantısında yapılan konuşmanın sütününde «bu rakam» sözcüğüyle **Türkiye'deki grevler** ifade edilmektedir. Daha rahat anlaşılmasını sağlamak için Narin'in bu cümlesinde bazı sözcüklerin yerlerini değiştirirsek tahrifat yapmış olmayız herhalde: «Sanayileşmiş hemen bütün ülkelerden fazla olan grevlerin yol açtığı işgünü kaybı, çok çalışmayı önlediği, zaman ve kaynak israfına yol (mahal) verdiği için Türkiye'mizin bir an önce tamamlamak mecburiyetinde olduğu ekonomik kalkınmasını önlemekte, sosyal çalkantıya sebebiyet vermekte, çalışma barışını zedelemekte ve rejimi tehlikeye sokmaktadır.»

Her şeyden önce şunu belirtmekte yarar var: Her işçi, her ilerici bu sözleri hiç bir zaman unutmamalı ve sınıflar mücadelesinde **tavrını** bu sözlerin gerektirdiği bir şekilde almalıdır.

Görünürde Narin'den çıkan, fakat TİSK'in sınıfsal niteliği itibariyle büyük sermayenin görüşünü dile getiren bu sözcüklerin şimdilik sadece greve ilişkin bölümünü ele alacağız.

Birincisi, patronların patronu Narin en somut ve basit verileri bile çarpıtmaktadır. Ne söz konusu ettiği 1975 yılında, ne de daha önceki ve sonraki yıllarda Türkiye'deki grevle kaybolan işgünü sayısı Narin'in «sanayileşmiş ülkeler» şeklinde ifade ettiği gelişmiş kapitalist ülkelerinkinden fazla değildir.

İkincisi, grev sayısının az ya da çok olması tek başına hiç bir anlam taşımaz. Önemli olan grevleri doğuran nedenlerdir. Hiç bir işçi durup dururken, eğlence için grev yapmaz. Grev işçilerin toplu olarak üretimi durdurmalarıdır. Grevin en genel ve kısa vadeli amacı ücretlerin yükseltilmesi çalışma koşullarının iyileştirilmesini sağlamak ve yeni sosyal haklar elde etmektir. Bir başka tanımayla grev sömürüyü sınırlama aracıdır. 1973 yılından bu yana Türkiye'de grev sayısı artmaktadır. Aynı yıllar Türkiye'de ve tüm kapitalist sistemde buhranın giderek derinleştiği yıllardır. Buhranın derinleşmesi işçilerin emekçilerin yaşama ve çalışma koşullarını daha da kötüleştirmektedir. Bu koşullar içinde işçi sınıfının başvurduğu en yaygın eylem biçimi grevdir. Bu Türkiye için de, Japonya, ABD, İtalya gibi gelişmiş kapitalist ülkeler için de böyledir. Son yıllarda yapılan grevlerde işçilerin temel istemleri arasında «ücret artışı», «satın alma gücünün korunması ve geliştirilmesi», «iş garantisi», «kıdem tazminatlarının arttırılması» ve «ücret kaybı olmadan haftalık çalışma süresinin azaltılması» bulunmaktadır. Grevlerin yaygınlaşmasının baş sorumlusu ise sermaye sınıfları ile onların siyasal iktidarlarıdır. Grevi doğuran da kapitalist sistemin ta kendisidir.

Üçüncüsü, gerçekten de Türkiye'deki grev sayısı ileri kapitalist ülkelerdekine oranla daha azdır. Bu durum Türkiye işçi sınıfının, emekçilerin yaşamlarından memnun olduklarını göstermez. Yazımızın başında belirttiğimiz gibi, kapitalizmin buhranı ülkemizde işçileri, emekçileri fazlasıyla ezmektedir. Aşırı sömürü, son derece düşük gelir düzeyi ve dayanılmaz çalışma koşularına rağmen grev sayısının düşük olması esas nedeni **«grev hakkına konan kısıtlamalar»** ile **«milyonlarca emekçinin sendikalaşma hakkına sahip olmaması»**dır. **Örneğin İtalya ya da Fransa'da işçiler gerekli gördükleri her an greve gidebilmektedirler. Öğretmenler, memurlar, teknik elemanlar, tarım işçileri vb. de aynı hakka sahiptirler.** Ayrıca, ülkemizde iktidarın grevleri erteleme gibi demokratik olmayan bir yetkisi de vardır. Türkiye'de büyük sermaye sahipleri bir yandan grev hakkının bütününe saldırırlarken, aynı anda da gerici iktidarlar aracılığıyla grev hakkını kuşa çevirmekte ve milyonlarca emekçiyi de bu haktan yoksun bırakmaktadırlar. Şundan kimsenin kuşkusu olmasın ki, yarın bu kısıtlamalar ve engeller kaldırıldığı an, grevlerde oldukça hızlı bir artış olacaktır.

Dördüncüsü, grev sayısına oranla kaybolan işgünü sayısının fazla görünmesinin tek nedeni aylarca, hatta yıllarca süren uzun süreli grevlerdir. Bunun da nedeni yine, iliğine kadar sömürdüğü işçilerin ücret artışı ve sosyal haklar gibi istemlerini vermeyen işverenlerin aşırı kâr zihniyetidir.

Beşincisi, Narin'in grevleri, grev sayısındaki artışları «sosyal çalkantıya» neden olan, çalışma barışını zedeleyen» ve «rejimi tehlikeye sokan» büyük bir tehlike olarak gören iddiasıdır. Bu iddia, Narin'in ve seçkin temsilcilerinden olduğu büyük sermaye sahiplerinin gerçek özlemini ortaya koymaktadır. Narin grevlerin azalmasını, olmamasını savunmaktadır.

Aşırı sömürü, gittikçe ağırlaşan yaşam koşullarına rağmen, grev ve kaybolan işgünü sayısındaki azalışın tek nedeni işçi sınıfı, emekçiler ve sendikal hareket ile tüm ilerici güçler üzerindeki olağanüstü baskının varlığıdır. 12 Mart 1971 ile başlayan dönem bunun en açık göstergesidir. 1972 yılında Türkiye'nin en büyük 100 sanayi şirketinin 1 milyar 617 milyon lira olan net kârları 1973 yılında 3 milyar 299 milyon liraya fırlamıştır. Buna karşılık 12 Mart'tan sonraki üç yıl içerisinde işçilerin ücretleri % 10 gerilemiştir. Sömürü ve kâr hızla artarken, maddi yaşam koşulları iyice ağırlaşan işçi sınıfının elindeki en temel ekonomik mücadele aracı olan grev hakkı üzerindeki saldırılar iyice yoğunlaşmıştır. 1969 yılında 86 olan grev sayısı 48'e düşmüştür. Bununla da yetinmeyen büyük sermayenin faşist tipteki iktidarları lokavt uygulamaları karşısında kayıtsız kalmışlardır, yani desteklemişlerdir. 1972'de tam 82 lokavt olmuştur.

Aşırı sömürü ve kâr düzeninde grev sayısının azalması ancak açık ya da kapalı faşist tipte rejimlerde olanaklıdır. Grev sayısındaki artıştan yakınmak fazişmden yana olmak demektir. Bu koşullarda «grevler daha az olsun» demek bir yutturmacadır, grev hakkının ta kendisine saldırmaktır. Bu basit gerçeği tanınmış işveren temsilcilerinden Ertuğrul Soysal geçtiğimiz yılın Haziran'ında Politika Gazetesinde yayınlanan bir demecinde itiraf etmekten çekinmiyor: «Türkiye'de özgürlükler en ufak dozda kalksa, disiplinli idareyle, ilk kalkacak şey grevlerdir. Bunu ben mi idrak edeyim, sendikalar mı idrak etsin. Sanıyorum bunu sendikaların idrak etmesi daha yerinde olur.»

Altıncısı, sadece 1973 yılında iş kazaları ile meslek hastalıklarının sebep olduğu işgünü kaybı 2.506.594 gündür. Yani Narin'in çok gördüğü işgünü kaybından daha fazladır. Bu iş cinayetlerinin, işgünü kaybına yol açan tüm nedenlerin de tek sorumlusu sermaye sınıflarıdır. İş cinayetlerinden tek söz etmeyen Narin'in grev hakkına saldırması sermaye sınıflarının tek düşüncesinin kâr olduğunu ve işçiyi sadece kâr sağlayan bir araç, bir mal olarak gördüklerini göstermektedir.

Büyük sermaye sahipleri «disiplinli», grevsiz «idareyi» getirmek için uğraşa dursunlar, işçi sınıfımız ve tüm demokrasi güçleri tüm olanaklarıyla faşizme geçit vermemek için, ileri bir demokratik düzen için savaşmaktadırlar. Bu savaş, grev hakkına konan kısıtlamaların kaldırılması ile değil, greve yol açan sömürü ve kâr düzenini ortadan kaldırana dek sürecektir. Narinler, Soysallar ve benzerleri bu gidişi engelleyemezler.

DİSK yönetim kurulu bildirisi:

HALKIMIZ İLERİ DEMOKRATİK BİR İKTİDAR İSTİYOR

• ÜLKEMİZİN BUGÜN EN GÜNCEL SORUNU, HALKIMIZIN EN GÜNCEL İSTEĞİ DEMOKRATİK, SENDİKAL VE SİYASAL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ KORUYACAK VE GENİŞLETECEK BİR İKTİDARIN İŞBAŞINA GELMESİDİR. BİR AN ÖNCE MC DEMOKRATİK YOLDAN DÜŞÜRÜLMELİ VE YERİNE İLERİCİ, EMEKDEN YANA VE ULUSAL BİR İKTİDAR GETİRİLMELİDİR.

• TÜM İLERİCİ PARTİ, KURULUŞ, GÜÇ VE KİŞİLER 1977 SERBEST SEÇİMLERİNİN GERÇEKLEŞMESİ İÇİN TÜM OLANAKLARINI SEFERBER ETMELİDİRLER. DEMOKRASİDEN YANA OLAN HERKES SIKI YÖNETİME GEREKÇE OLABİLECEK HER TÜRLÜ DAVRANIŞI ANINDA BASTIRMALI VE FAŞİST SALDIRGANLARA KARŞI KARARLI, FAKAT SORUMLU BİR MÜCADELE VERMELİDİRLER.

20 - 21 Aralık 1976 günlerinde Genel Başkan Kemal TÜRKLER'in başkanlığında toplanan DİSK Genel Yönetim Kurulu ülkenin içinde bulunduğu sosyal, ekonomik ve siyasal durumu görüşerek kamuoyuna aşağıdaki açıklamayı yapmayı gerekli görmüştür.

«MC yönetimindeki ülkemiz tarihinin en karanlık günlerini yaşıyor. Sosyal, ekonomik, toplumsal, kültürel ve özellikle siyasal bunalım tüm sınıf ve katmanları etkiliyor. MC'nin plansız, seçim öncesi anarşik politikası bu bunalımı durmadan derinleştiriyor. İşçi, köylü, memur, esnaf, teknik elemanlar ve tüm emekçilerin yaşama ve çalışma koşulları her gün biraz daha ağırlaşıyor. En önemli tüketim maddelerine zamlar yapılıyor. Sümerbank gibi bir çok kamu kuruluşunun ürettiği malların fiyatları artıyor. Renault - Tofaş gibi tekellerin zam yapılmadığı taktirde üretimi durdurma şantajına boyun eğen MC böylece bu şirketlerin kârlarını daha da arttırmalarına yardımcı oluyor. MC'nin politikası sayesinde karaborsa ve istifçilik rahatça kurumlaşıyor.

MC her adımını 1977 seçimlerine yatırım anlayışına göre atıyor. Van bölgesini sarsan ve halkımızı büyük acılara sokan deprem karşısında MC'nin aldığı tavır bunu göstermiştir.

MC yetkilileri ve sözcüleri «gelen yardımlar yerlerine ulaşmıştır; açıkta ve aç kalan yoktur» derlerken Muradiye'de vatandaşlar açıkta ve aç kalmamak için harekete geçmişlerdir. Yurt içinden ve dışından gelen yardımların cinsi ve miktarı açıklanmamıştır. Öte yandan, yolcularına MC yanlısı gazeteleri dağıtan Türk Hava Yolları'nın ek seferler koymaması yüzünden örneğin Paris'in Orly Havaalanında 11 ton ilâç ve çeşitli yardım malzemesi bir ayı aşan bir süredir bozulmaya terkedilmiştir. Bu davranışlarıyla MC partileri ve yetkilileri felâkete uğrayan vatandaşlarımızla, halkımızla alay etmekte ve ölüm tüccarlığı yapmaktadırlar.

MC'nin yeni orta ve lise öğrenim kitapları ulusal kültür değerlerimizi, emekçilik onurunu ayaklar altına almıştır. Örneğin Lise birinci sınıf ahlâk kitabında işçinin daha az şerefli olduğu öğretilmektedir. MC'nin eğitim politikası da şerefi parayla ölçmektedir. DİSK, işçileri, emekçileri, ikinci üçüncü sınıf vatandaş olarak gören bu zihniyeti onursuzlukla damgalar.

Petrol Üreten Ülkeler Örgütü

OPEC aldığı kararla petrole yüzde 10 zam yapmıştır. Türkiye'nin ithal ettiği petrolün önemli kısmı bu ülkelerden gelmektedir. Petrol ülkemizde elde edilen enerjinin en önemli kaynaklarındandır. Bu nedenle, enerji olarak petrol kullanan işyerlerinde üretilen malların fiyatlarına zam yapılması bekleniyordu. Ancak, MC zam yapılmayacağını belirtti. MC, bu kararı seçim öncesinde daha fazla oy yitirmemek kaygısıyla almıştır. O halde, petrole yapılan yüzde 10 oranında zam nereden karşılanacaktır? Devlet bütçesinden. Bütçe gelirlerinin en önemli kaynaklarının başında dolaylı ve dolaysız vergiler gelmektedir. Vergilerin büyük bölümü ise işçi ve memurlar, yani ücretlilerden elde edilmektedir. MC'nin maskesi bir kez daha düşmüştür. OPEC'in petrole yaptığı yüzde 10'luk zam emekçi halkımızın sırtından sağlanacak ve böylece petrolden en çok yararlanan sermaye sınıfları MC eliyle yeni bir yükten kurtarılmış olacaktır.

Dört başlı cadı kazanı MC 12 Mart Anayasasını, o dönemde çıkarılan baskıcı yasalara ve hattâ kendi kararnamelerini bile çiğnemektedir. Bunun en son örneği MC'nin işçi-memur ayrımı karşısındaki işçi ve sendika düşmanı tavrıdır. 28 Kasım tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan kararname kimlerin işçi, kimlerin memur olacağını saptamıştır. Bu kararnameye göre eskiden memur statüsünde olan birçok emekçi işçi statüsüne geçmiştir. Böylece on binlerce işçi grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkına kavuşmuştur. Örneğin sağlık ve sosyal yardım ile haberleşme bakanlıklarına bağlı birçok işyerinde işçiler kitleler halinde DİSK'e geçmeye başlamışlardır.

Bir kararname Resmi Gazete'de yayınlandığı gün yürürlüğe girer. Oyca MC yetkilileri bu yasal hükmü açıkça çiğnemişlerdir. MC'nin tüm çabalarına rağmen sendikalaşma hakkını elde eden işçilerin Türk - Iş'e geçmediklerini gören yetkililer ilgili kurumlara, valilik ve kaymakamlıklara gönderdikleri sözlü ve yazılı genelgelerle işçi statüsüne geçen emekçilerin sendikalaşma hakkına engel olunmasını istedikleri öğrenilmiştir. Fakat bu Anayasa ve yasa dışı baskı sökmemektedir. Yasal haklarını kullanan işçiler DİSK'e akın etmektedirler. DİSK sendikalaşma hakkını kullanan işçilerin yanındadır.

Yeni kararname ile onbinlerce emekçinin memur statüsünden kurtularak sendikalaşma hakkına kavuşması başta DİSK olmak üzere, tüm ilerici, demokratik örgütlerin verdiği kararlı mücadelenin bir başarısıdır. Ancak, kararname ile MC işçi memur ayrımında direnmektedir. Oysa, sorun temeldedir. DİSK, hiç bir ayrım yapmadan işçi, köylü, memur, teknik eleman gibi alın teriyle geçinen tüm çalışanların, grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkından yanadır. DİSK tüm çalışanların aynı demokratik, sendikal ve siyasal hak ve özgürlüklere sahip olmasını ve emekçilerin örgütlü birliğini savunmaktadır.

MC'nin anarşik politikasının en son büyük şaheseri yeni bütçedir. Seçim yatırımı olarak ha-

zırlanan bütçe kaynaklarının vergiler dışında kalan bölümünün nereden sağlanacağı belirtilmemiştir. Şişirilmiş, hayali ve büyük açığı olan bütçenin önemli bir bölumü savunmaya teşvik tedbirlerine ve iç işleri bakanlığı ile emniyet genel müdürlüğü harcamalarına ayrılmıştır. Oysa, emekçi halkımız, top, tüfek, cop, modern hapishaneler, panzer değil, artan sosyal ihtiyaçlarının çözümlenmesini istiyor. Örneğin, asgari geçim indirimi bir aylık asgari ücret düzeyine çıkarılmalı ve aynı işlem memurlar için de uygulanmalıdır. Tüm Avrupa parlamenterlerinin benimsediği gibi savunma gelirleri yüzde 10 azaltılmalı ve eğitime, sağlık ve sosyal yardım, bayındırlık ve mesken hizmetlerine ayrılan fon arttırılmalıdır.

Hayat pahalılığını, işsizliği, bunalımı arttıran MC suçunu gizlemek, sorumluluktan kurtulmak için kendi eliyle anarşiyi kışkırtmaktadır. MC, elindeki sınırsız yetkilere rağmen sıkı yönetim istemekte ve sıkıyönetime ve büyük sermaye çevrelerinden mali ve siyasal destek gören bir parti cinayet şebekeleri örgütlemektedir. Bu faşist komando sürüleri açıkça silâhlanmakta ve özellikle üniversitelerde, okullarda can ve öğrenim güvenliğini ortadan kaldırmaktadır. İşlenen cinayetlerin kaatilleri serbestçe dolaşırken, ilerici yurtsever gençler tutuklanmakta, işkence görmektedirler.

Siyasal görüşleri değişik pek çok kurum, kuruluş, rektör, dekan, öğretim üyesi güvenlik kuvvetlerini tam bir tarafsızlık içinde göreve çağırmışlar ve MC'ye güvensizliklerini belirtmişlerdir. Ancak, cinayetten sanık faşist komando liderleri kovuşturmaya gerek yok gerekçesiyle salıverilmektedir. Bu arada maocu, maceracı goşist unsurlar sorumsuz ve işçi sınıfının örgütlü hareketine düşman tavırlarıyla bu gidişi beslemektedirler. Gerici aşırı sağ ve faşist güçlerin yarattığı, goşist unsurların katıldığı bu anarşik ortam MC tarafından, MC'nin bir numaralı faşist partisi tarafından bilinçlice hazırlanmakta ve kışkırtılmaktadır.

MC'nin anarşik ve saldırgan politikası seçimler yaklaştıkça çığrından çıkmaktadır. Bu politikanın en önemli hedefleri arasında DİSK'i parçalamak ve susturmak gelmektedir. Bu nedenle Devlet Güvenlik Mahkemelerini protesto eden binlerce DİSK üyesi işçi ve temsilci işlerinden çıkarılmış, DİSK Yürütme Kurulu üyeleri ve birçok işçi tutuklanmıştı. MC içindeki ve dışındaki gerici ve faşist güçler işyerlerinde işçileri DİSK'ten istifaya zorlamaktadırlar. DİSK'i savunan yiğit üyelerimiz ölümle, açlıkla tehdit edilmektedir. DİSK'e yetki verdirmemek için işverenler, Türk-İş yönetimi ve MC Anayasa ve yasa dışında kalan tüm yolları denemektedirler. Sahtecilik devlet eliyle kurumlaştırılmaktadır. İşveren Sendikaları Konfederasyonu, DİSK Olağanüstü Genel Kurulunda karar altına alınan DİSK Dayanışma aidatının kesilmemesi için işverenlere genelgeler göndermektedir. Aynı Konfederasyon işten atılan DİSK üyesi işçilerin işe alınmamalarını sağlamak için kara listeler düzenlemektedir. Böylece, «herkes çalışma hakkına sahiptir.» diyen Anayasa çiğnenmektedir. Türk - İş yönetimi işverenlerle uyum içinde hızla çöken MC'yi kurtarmak için boşuna ve tabanına rağmen çaba harcamaktadır.

MC'nin artık hiç bir yasallığı kalmamıştır. Yarın seçimler olsa, bu gerçek ortaya çıkacaktır. Artık hiçbir işçi, emekçi MC'ye güvenmiyor. Çoğunluğun güven duymadığı bir iktidar ülkeyi yönetemez. Bu nedenle:

1 — Tüm ilerici parti, kuruluş, güç ve kişiler 1977 serbest seçimlerinin gerçekleşmesi için tüm olanaklarını seferber etmelidirler. Demokrasiden yana olan herkes sıkıyönetime gerekçe olabilecek her türlü davranışı anında bastırmalı ve faşist saldırganlara karşı kararlı, fakat sorumlu bir mücadele vermelidirler.

2 — Ülkemizin bugün en güncel sorunu, halkımızın en güncel isteği demokratik, sendikal ve siyasal hak ve özgürlükleri koruyacak ve genişletecek bir iktidarın işbaşına gelmesidir. bir an önce MC demokratik yoldan düşürülmeli yerine ilerici, emekden yana ve ulusal bir iktidar getirilmelidir.

Demokrasi mücadelesinin en güçlü güvencelerinin başında DİSK gelmektedir Bu nedenle:

1 — Tüm DİSK üyesi işçiler daha da uyanık olmalı ve DISK'e daha sıkı sarılarak sahip çıkmalıdırlar.

2 — Son bir yıl içinde DİSK'e 12 sendika ve 212.998 işçi katılmıştır. Sorumluluk düzeyi ne olursa olsun her DİSK üyesi bu eğilimi hızlandırmalıdır.

Demokrasi mücadelesi işçi sınıfının omuzları üzerinde yükselmektedir. 1977 seçimlerine ve seçim sonrası döneme MC'siz ve ilerici, emekçiden yana bir iktidarla girmek ilk hedeftir.

gerici-faşist güçlerin saldırıları sökmeyecektir

Toplumsal yaşamda yayın organlarının büyük rol oynadığı günümüzde konfederasyonumuz DİSK'in girişimiyle onbeş günlük DİSKİN SESİ gazetesine sahip olmamız gücümüzü artırmıştır.

Sömürü düzenini mümkün olduğu kadar uzun süreli yaşatabilmek için kendi yayın organların birer yalan, gerçekleri maskeleme ve beyin yıkama makinesi haline getiren burjuvazinin gerçekçi bir yayın organına hiç de iyi gözle bakmayacağı ortadadır. Burjuvazinin, gerçekçi yayın organlarını kapatmak için elinden gelen bütün engelleri çıkaracağı bunu başaramayınca onu kendi ekseni etrafında dönen bir uydu haline getirebilmek için ideolojik-politik yozlaştırma oyunlarına girişeceği sınıf mücadelesinin bizlere öğrettiği bir tecrübedir. Fakat bu, hiç bir zaman burjuvazinin çıkaracağı engeller, ideolojik-politik yozlaştırma girişimleri boşa çıkarılamaz .anlamına gelmez. Burjuvazinin karşı girişimleri boşa çıkarılabilinir ve bu güç, bu sömürü düzeninin çarkları arasında ezilenlerin bir bütün olarak kendi yayın organlarına sahip çıkmaları, onu yaşatmak için fedakârlıktan kaçınmamaları ve gelişim süreci içinde devrimci_dikkati gevşetmemelerindendir.

Bizler, bu anlayış icerisinde, sınıfsal hedefimizin sömürü düzeni kapitalizm çarkının parçalanması olduğunu .unutmadan DİSK'İN SESİ gazetesine sahip çıkacağız. Onun yaşaması için fedakârlığı görev olarak kabullenirken sınıfsal hedefimizi gölgelemeğe yönelik her türlü girişimi de tavizsiz göğüsleyeceğiz. Sınıfsal çıkarlarının bilincinde olan tüm işçilerin, devrimcilerin böylesi bir görevde kendilerine düşen sorumluluğu üstlenmekte tereddüt etmiyeceklerine inanıyoruz.

Zengin kömür yataklarının bulunması ve Termik Santralı

● İSKENDERUN - IRAK PETROL BORU HATTINDA BAYSEN - İŞ ÜYESİ İŞÇİLERİN 1975 SONLARINDAKİ DİRENİŞİ; BU GÜNKÜ SAVAŞIMLARINDAKİ KARARLILIKLARA YANSIYOR.

AEL.MADEN İŞ SENDİKASI
ŞUBE BAŞKANLIĞINA
ELBİSTAN

Sayı:2
Özü : İşçi Alma Hk.

Kuruluşunuzca alınacak olan elemanların alınmadan önce ve imtihan günlerinin en az 15-gün önçesince Ülkücü İşçiler Derneği ALEMDAR şubesi Başkanlığına gereken malümatın verilmesini arz ederiz.

SAYGILARIMIZLA.

NOT: Sizin Sendikanız Milliyetçi oluşunun bizlere Gurur vermektedir. Sizlerce malüm bizimde derneklerimiz aynı davayı takip etmektedir. Hepimiz bu davanın elemanlarıyız. Birimiz nerde hepimiz orda. Bu nedenle herhangi meslekte olursa olsun bizim derneğimize haber verilmesini ve bütün ÜLKÜDAŞLARIMIZIN bir çatı altında toplanmasını hepimiz isteriz. Ve heran için yardımlaşmamız ve Ülküdüşlürimizin çoğunluğunu topla maya fayda bulmaktayız. Saygı ile selamlar.

TANRI TÜRKÜ KORUSUN VE YÜCELTSIN. 6.12.1976

U.İ.D.ALEMDAR ŞUBESİ
BAŞKANLIĞI
AHMET KARA

inşaatı nedeniyle Elbistan-Afşin bölgesinde işçi sayısı her geçen gün biraz daha artmakta ve yakın gelecekte işçi merkezlerinden biri olma durumundadır. Uzun vadeli çıkarlarının çoğalan işçi sayısı yanında bu işçilerin bilinçsiz ve örgütsüz kalmalarında olduğunu bilen sömürü düzeni kapitalizmin vurguncuları Türkiye'nin her yanında olduğu gibi bölgemizde de bunu sağlamağa çalışıyorlar. Patron-Ağa-MC üçlüsü işçilerin bilinçli bir mücadele içerisine girmelerini engelleyebilmek için ideolojik-politik yozlaştırmanın yanında saldırgan faşist uygulamalara başvurmaktan da çekinmemekte hatta bunu sürekli bir uygulama metodu haline getirmeye çalışmaktadırlar.

İş yerleri faşistlerin kamp yeri durumuna getirilmiştir. Özellikle Afşin-Elbistan (AEL) Linyitlerini işleten devlet sektörü TKİ de faşist militanlara açıktan maaş ödenerek bunlar işçiler üzerinde baskı unsuru olarak kullanılmaktadırlar. Bu iş yerinde yetkili olan sendikayı (AEL. Maden-İş) adeta zorla ele geçirmiş, işgal etmişlerdir. İlerici işçilerin tüzük gereği işlemleri tamamlayarak olağanüstü kongre istemleri sendika yetkilileri tarafından reddedilmiş ve işçiler mahkemeye başvurmak zorunda kalmışlardır. Mahkeme işçi sayısını tesbit için işverenden bodroları istemiş fakat işveren mahkemenin bu istemini yerine getirmeyerek mahkemeyi uzatmıştır. Mahkemenin ısrarı üzerine işveren işçi sayısını 400 olarak bildiren bir yazı göndermiştir. Mahkeme bu yazıyı imzasız ve resmi olmadığı gerekçesiyle kabul etmemiş ve önceki isteminde ısrar etmiştir. Bu defa işveren işçi sayısını 420 olarak yine liste şeklinde (bodroları göndermeyerek) bildirmiştir. Mahkeme bu listeyi kabul ederek işçilerin gerekli çoğunluğu sağlıyamadıkları gerekçesiyle olağanüstü kongre istemlerini reddetmiştir. Oysa sendika kongresini 400 işçiyle yapmış ve aynı ay içerisinde işçiler 207 imza ile mahkemeye başvurmuşlardır. Son 20 kişi ise işe yeni alınmıştır. Bu işçi alımlarının nasıl yapıldığını ise ilişikteki belge en açık şekilde göstermektedir.

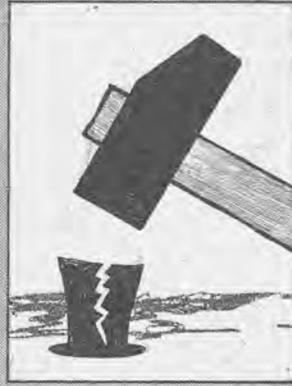
Çoğulhan Alemdar köyleri semtindeki termik santralı inşaat sahasındaki durum da bundan pek farklı değildir. Bu inşaat sahasında sekiz şirket faaliyet göstermekte ve hiç birinde işçiler gerçek bir sendikaya sahip değillerdir. Devrimci sendikaların örgütlenmesini önlemek için Bölge Çalışma Müdürlükleri de dahil adeta kutsal ittifak oluşturulmuştur.

Kadrolarını Halil Aslan adlı ağanın faşist adamlarından oluşturan birer baskı unsuru olmuşlardır. İnşaat sahasına karakol kurulmuş ve bu karakol kurulduğu ilk günde tanınan ilerici işçiler sudan bahanelerle içeri alınarak sabaha kadar falakaya yatırılmışlardır. Elleri, ayakları ezilmiş halde olan işçiler Afşin savcılığına başvurmuşlarsa da sonunda birşey çıkmayacağını anlayarak vazgeçmişlerdir.

İşçileri DİSK çatısı altında örgütlemeye çalışanlar defalarca faşistlerin taşlı sopalı silahlı saldırılarına maruz kalmış, inşaat sahasına sokulmamaları için özel itina gösterilmiştir. Afşin savcılığına ve polis karakoluna başvuran DİSK'e bağlı BAYSEN-İŞ sendikası yöneticilerine o anda karakolda bulunan Afşin Kaymakamı «Sizi tanıyorlarsa sizde gitmeyin» demiştir. Polis de, kaymakam da, jandarma da, ağa da, patron da ve MC iktidarından güç alarak Orhan Çarmıklı İnşaat Ltd. Şti.'ni üs haline getiren faşist ASYM-İŞ sendikacıları diğer şirketleri de kontrolları altına almakta güçlük çekmemiş-

lerdir. Bu şartlar altında çalışma mevsimi boyunca her türlü sosyal-sendikal haklardan mahrum olarak çalışmak zorunda kalan işçiler ayrıyeten bir de faşist sendikacılara «aidat» adı altında para ödemek zorunda bırakılmışlardır. Üye olsun olmasın bütün işçilerden aylık elli lira olan aidatlar patron tarafından kesilerek sendikacılara ödenmiştir. Mevsim ortasında işçilerin direnişe geçmeleri sonunda Afşin kaymakamlığı aracılığıyla işverenin kabul etmek zorunda kaldığı sosyal ve sendikal hakların hiç birisi yerine getirilmeyerek sözde kalmıştır. Mevsim sonu çıkışlarında ihbar ve kıdem tazminatlarını alamayan işçiler kaymakama başvurduklarında kaymakam «Gidin patronunuzla anlaşın» demiş işçileri şantiyede jandarma ve faşist sendikacılar karşılayarak işçilerin haklarını almadan zorla şantiyeden atmışlardır.

Haklarını inkar etmemek için Maocu sözde «Devrimci»lerin özverili (??) çalışmalarından da bahsetmek gerekir. Bu kendini kudreti haktan sanan sorumsuz kişiler deyimin gerçek ve en geniş anlamıyla patronların beşinci kolu olma görevini yüklenmişlerdir. Köy köy dolaşarak ve özellikle ilerici işçiler arasında genel olarak DİSK özel olarak da bölgemizde işçileri DİSK çatısı altında örgütlemeğe çalışan devrimciler aleyhinde bildiriler dağıtmış, sloganlar yazmışlardır. Sarı sendikalar, faşist sendikalar ve işçilere uygulanan baskılar hakkında tek kelimeleri yok bunların. Şu soruyu ilerici işçiler soruyor böylesi sorumsuzlara: «DİSK kaybetsin diyorsunuz. Peki kim kazanacak? Siz kimden yanasınız?»

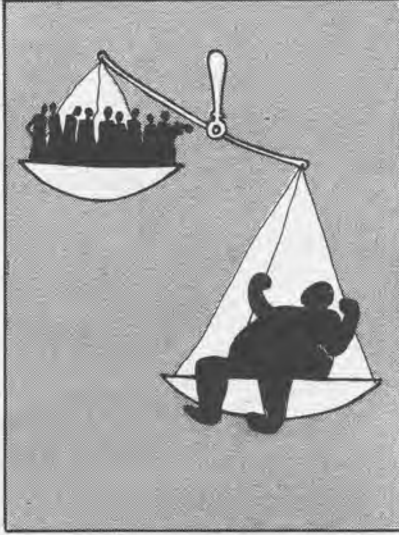
AFŞİN - ELBİSTAN RAPORU

Afşin - Elbistan bölgesinde gerici koalisyon ilk yumruğu TEK işçisinden yedi

Elbistan-Afşin Termik Santralı ana firması Türkiye Elektrik Kurumunda çalışan işçilerin bağlı olduğu TEK-İŞ sendikası Afşin Şubesi olağan kongresini yapmak için 31.7.1976 tarihinde toplanmıştı. Ancak ağa-patron-faşist karması gerici güçler yeni aldıkları işçilerin kongrede oy kullanamayacaklarını anlayınca (ki bu işçiler sendikaya henüz aidat ödemiyarlardı) sudan bahanelerle kaymakam emriyle kongreyi ertelediler.

Ertelenen kongre 16.1.1977 tarihinde yapıldı. Kongre öncesi günler patronu, ağası, faşisti tam tekmil ayakta idi. İşçilerin tek tek evleri dolaşılarak terör estirildi. İşçilere, kendi «adamlarına» oy vermedikleri takdirde, işten atılacaklarını ve sonlarının hiç de iyi olmayacağını söylediler. Bir yandan bunu yaparken diğer yandan da tehditle yıldıramadıkları işçilerin moralini bozmak için kongreyi yüzde yüz kazanacakları dedikodusunu yaymağa çalıştılar. DİSK'e bağlı TEK-İŞ için oy kullanacak işçilerin kongreye gelmemesi için kongre salonunda olay çıkacağı «kan gövdeyi götüreceği» dedikodusunu yaydılar.

Bütün bunlara rağmen işçiler kongreye büyük bir ilgi göstererek 163 işçiden 160'ı katıldı. Açık yapılan divan oylamasında gerici güçlerin uygulamış olduğu terör etkisini gösterdi. Kongre Divanını devrimci liste 28 oyla kaybetti. Fakat gizli oyla yapılan yönetim kurulu seçiminde gerçek ortaya çıktı. Devrimci listedeki arkadaşlar 81 oy alarak yönetim kuruluna seçildiler. Kongre sonrası saatler TEK-İŞ sendika binası çevre köylerden gelen köylülerle doldu. Köylüler yönetim kuruluna seçilen arkadaşları tebrik ederken «bu bölgemizdeki patronların-ağaların ilk yenilgisi» diyorlardı. Gerici güçler karşısındaki başarı işçi-köylü ittifakının bir ürünüydü ve onlar bu başarılarına haklı olarak sahip çıkıyorlardı.

VERGİ

ve en az geçim indirimi

Kapitalist toplumda çalışan halk kitleleri için ileri hakları içeren yasalar ve kazanımlar her dönemde gerçekleşebilir. Ekonomik-demokratik istemlerin ve yakın hedeflerin bilimsel olarak saptanması, geniş halk kitlelerinin bu istemlere sahip çıkarak mücadele vermesi egemen sınıfları geriletir. Bu şekilde kapitalist toplum ve hukuk sisteminde açılan her gedik daha ileri haklar için verilen mücadelenin başlangıcı olacaktır.

Örneğin, 1927 sayılı ve kıdem tazminatı ile ilgili yasa, devrimci sendikaların, iş güvencesini arttırma yolunda göze aldıkları sayısız grevlerin bir ürünü olmuştur. En çetin koşullarda, en ağır baskı dönemlerinde bile gerici iktidarlara rağmen işçi sınıfı yararına kazanımları gerçekleştirme olanağı vardır. İşçi sınıfının kısmi kazanımları için mücadele her ortamda devam edecek ve bu mücadele yeni bir dünyayı kazanma mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olacaktır.

Elde edilen ileri haklar egemen sınıfların bir lûtfu veya ihsanı değildir. Bu haklar, bazı sözde bilim adamlarının iddia ettiği gibi «güleryüzlü kapitalizmin» bir «erdemi» de değildir. Ulaşılan kazanımlar ve haklar daima işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin sürekli ve demokratik mücadele ile burjuvaziden söke söke alınmıştır.

İşçiler yararına hakları içeren yasaların çıkması için verilen mücadelede olağanüstü dikkatli olmak zorundayız. Çünkü kapitalizmde işçiler lehine yasalar daima istemiye istemiye ve sınırlı olarak çıkarılmakta, kazanımları geri almak için değişiklikler tezgâhlanmakta, yasalarda işverenlerin yararlanacakları açık noktalar, boşluklar bırakılmaktadır.

1976-1977 döneminde yasama meclislerinin gündeminde olan «En az geçim indirimi yasa tasarısı da aynı zihniyetle hazırlanmıştır.

EN AZ GEÇİM İNDİRİMİNDE MEVCUT DURUM

a) Yürürlükte bulunan 193 sayılı Gelir Vergisi Yasasının 31. maddesine göre:

«Vergi yükümlüsünün günde 5, ayda 150 yılda 1800 lirayı aşmıyan gelirleri vergiye tabi tutulmaz.

Vergi yükümlüsü evli ise bu miktara günde 3, ayda 90 yılda 1080 lira, çocukların her biri için günde 2, ayda 60 yılda 720 lira ilave edilir».

Bu geçim indirimi 1966 yılından beri uygulanmaktadır. 1968 yılında 980 sayılı kanunla, yalnız ücretliler için günde 5, ayda 150, yılda 1800 lira «özel indirim» yukarıdaki en az geçim indirimine ilave edilmiştir.

1968 yılına göre bile düşük olan bu miktarlar, aradan 8 yıl geçmesine ve bu süre içinde hayat pahalılığının en az 4 misli artmasına rağmen, yükseltilmemiştir. 1968 yılında ücretlilere sağlanmış bir hak arada geçen yıllar içinde fiat artışlarınca kemirilmiş, yok denecek bir düzeye getirilmiştir. Her iki indirimin yasal asgari ücretlere oranını incelersek durum daha açık ortaya cıkacaktır.

	1972	1974	1976
Yasal Asgari ücret (ayda)	750	1200	1800
Bilim adamlarınca hesaplanmış asgari ücret (ayda)	2330	3650	4975
En az geçim indirimi (Evli 1 çocuklu işçi)	450	450	450

En az geçim indiriminin yasal asgari ücrete oranı	% 60	% 37	% 25
En az geçim indiriminin Gerçek asgari ücrete or.	% 19	% 12	% 9

Görülüyorki en az geçim indiriminin asgari ücrete göre oranı ve önemi hızla sıfıra yaklaşmaktadır.

b) 1968 yılında çıkarılan 980 sayılı yasadaki «özel indirim»le ücretlilerin geçim indirimine günde 5 lira ilave edilirken 193 sayılı yasanın eski 31. maddesindeki bir hükümden geriye gidilmiştir. Eskiden en az geçim indirimi tutarı ücretten düşüldükten sonra vergi hesaplandığı halde getirilen değişiklikle en az geçim indiriminin vergisi ücretin vergisinden düşülmektedir. Böylece, Dünyada en az geçim indiriminden vergi kesilen tek ülke Türkiye olmuştur. Sözcük ve kavramlarla oynayarak, işçi ve memur ailelerinin sofralarına el atılıyor. Tekelci sermayeye ve yabancı sermayeye teşvik tedbirleri ve vergi iadeleri altında milyarlarca liralık kaynak aktarmak için her şey geçerli sayılıyor. Evimizin ekmeğinden, sütünden kesilenler tekelci sermayeye aktarılıyor. Çocuklarımızın gözünün feri, yüzünün rengi solarken kanla beslenen tekelci sermaye gelişmeyi sömürüyü arttırmayı amaçlıyor.

EN AZ GEÇİM İNDİRİMİ YASA TASARISI ÜCRETLİLERE NE GETİRECEK, NELER GÖTÜRECEKTİR?

Yeni tasarıda, 1968 den beri yürürlükte olan en az geçim indiriminin kademeli olarak şu şekilde uygulanması öngörülmektedir.

Evli, 1 çocuklu işçi ailesinin geçim indirimi

	1977	**1978**	**1979**	**1980**
Günde	21,25	27,50	33,75	40
Ayda	637,50	8,25	1012,50	1200

Bu tasarıda en az geçim indirimi yine vergiden bağışık (muaf) değildir. Bu adaletsizlikle, bu «vergi cinayeti» devam edecek en az geçim indiriminden yine vergi kesilecektir.

— Tüm vergi yükümlülerinin yararlandığı en az geçim indirimi 4 yıl içinde günde 5 liradan, 15 liraya çıkarıldığı halde yalnız ücretlilerin yararlandığı «özel indirim aynı süre içinde günde 5 liradan 10 liraya yükseltilmektedir.

— Kapitalist hukuk sisteminde her zaman görüldüğü gibi, yeni tasarı yeni gerilemeler getirmektedir. Tasarıya göre bir yılda 6 ay çalışan ve 6 aylık ücret alan bir işçi 12 ay çalışmış gibi, almadığı bir ücret üzerinden vergilendiriliyor. Mevcut uygulamada 6 aylık süre için fazla ödenen verginin geri alınması olanağı vardı. Kazanılmış bir hak bu şekilde geri almak isteniyor.

— Bu yasa tasarısının işçinin ücretinde 1977 yılı için ayda yalnız 42 lira **(yazı ile: yalnız kırk iki lira)** net bir artıştan başka işçiye hiç bir yararı olmayacaktır.

YENİ TASARI KADEMELİ BİR ARTIŞ İLE GELECEKTEKİ MÜCADELEMİZİ DE İPOTEK ALTINA ALMAYI AMAÇLIYOR

Tasarıdaki kademeli artış sistemi son dere-

ce sakıncalıdır. Hızlı fiat artışlarının görüldüğü Türkiye'de, önümüzdeki yıllar için bugünden bağlayıcı ve engelleyici kararlar almaya olanak yoktur. Bu tasarı ile MC iktidarı en az geçim indirimini arttırmış görünecek, bunun mali yükünü gelecek iktidarlara bırakacaktır. MC iktidarı, hazırlanması 3 yıl sürmüş bu tasarı ile işçilerin istemlerini karşılanmış gibi gösterecek, her yıl kademeli olarak artış sağlandığını iddia edecektir. Bu şekilde işçi sınıfının vergi konusundaki ekonomik-demokratik istemlerinin ve mücadelesinin hiç olmazsa 1980 yılına kadar hızının bir ölçüde kesileceği hesaplanmaktadır.

BU OYUN OYNANMAMALIDIR

Çalışan halk kitlelerinin istemi ve baskısı ile bu yasayı çıkarmak zorunda kalanlar, bu yasanın, ücretlilere yararlı olmaması için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Tasarı bu dönem büyük bir olasılıkla yasalaşacaktır. Ancak yasa tasarısının işçiler ve emekçiler için, ölü doğmasa bile, elsiz ayaksız ve sakatlanmış olarak gün ışığına çıkacağı kesindir.

Yasa bu şekilde çıkacaksa, hiç çıkmaması çalışan halk kitlelerinin yararına olacaktır. Bu şekli ile çıkması işçiye memura hiç bir yarar sağlamayacağı gibi, tutarlı bir yasanın çıkmasını engelleyecektir. İşçi sınıfı, 6 ay, 1 yıl gecikme ile de olsa işçilere gerçekten yararlı bir yasanın çıkmasını etkileyecek ve sağlayacak güçtedir.

Kazanılmış hakları geri alan, emekçi kitlelere hiç bir şey getirmiyen bu yasa tasarısı, bu şekilde çıkarılmak isteniyorsa, tasarı Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısının akibetine uğrayacaktır.

BAŞTA İŞÇİ SINIFI OLMAK ÜZERE EMEKÇİ HALK KİTLELERİNİN EN AZ GEÇİM İNDİRİMİ VE ÜCRETLERİN VERGİLENDİRİLMESİ KONUSUNDAKİ İSTEMLER NELERDİR

DİSK'in Beşinci Genel Kurulu'nda alınan 24 sayılı karar «...işçilerin içinde bulundukları bu güç ekonomik durumdan kurtarılmalarının sadece bir yolu olarak, vergi dışı bırakılan asgari geçim indiriminin asgari ücret düzeyi olarak saptanması için gerekli yasal değişikliklerin yapılmasının sağlanmasını...» öngörmüştü. Bu kararın hayata geçirilmesi için aşağıdaki konuların gerçekleşmesi gereklidir.

— Asgari ücreti vergi dışı bırakılmalı, çalışanın ücretinden bu tutar çıkarılarak vergiye esas alınmalıdır.

— Asgari ücret her yıl saptanmalıdır.

— Asgari ücretin, işçinin satın alma gücünü koruyarak ve geliştirecek, onun fiziki ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak bir düzeye yükseltilmelidir.

— En az geçim indirimi hakkı yalnız ücretlilere tanınmalıdır.

— İşçilerin sendikalarına ödediği aidatlardan vergi kesilmemelidir.

— Mali denge vergisi ücretlerden kesilmemelidir.

— 13 yıl önce saptanan vergi oranları ve dilimlerinin ücretliler için yeniden düzenlenmeli. 100.000 liraya kadar olan yıllık gelirlerin vergi oranı % 15'i geçmemelidir.

— Vergi oranlarının her yıl fiat artışlarına göre ayarlanarak düşürülmesi gerekir.

— Ücretliler vergilerini peşin ödediklerine göre kendilerine paranın değer kaybetmesi oranında **vergi iadesi** yapılmalıdır.

(Diğer gelir türlerinde, gelir sahipleri bu yıl kazandıklarının vergisini, gelirini 12 ay işletip, değeri düşmüş para ile bir sonraki yılda ödemektedirler.)

— Bir yıl içinde 12 aydan daha kısa sürelerde çalışanların vergisi (emekliye ayrılanlar yeni işe girenler, mevsimlik işçiler) bir tam yıl çalışmış gibi değil çalıştığı süreye göre ödenmelidir.

— Aylık ücretin belirli bir oranındaki sosyal yardımlar vergiden bağışık tutulmalıdır.

— Fazla çalışmalar ve vardiya zamları ayrı vergilendirilmeli, bu vergi oranı % 20 yi aşmamalıdır.

VERGİ KONUSUNDAKİ EKONOMİK İSTEMLERİMİZ İÇİN DEMOKRATİK HAKLARIMIZI KULLANALIM

En az geçim indirimi yasa tasarısı meclislerin gündeminde ön sıralarda bulunuyor. Bu tasarı işçileri, memurları, küçük esnafı yakından ilgilendirmektedir. Bu yasanın mücadelemizin yakın hedeflerine en uygun şekilde çıkması için yoğun bir mücadeleye girmeliyiz. Bu amaçla demokratik kitle eylemleri yapılabilir. 3 milyon ücretli ve maaşlının ekonomik-demokratik istemlerinin somutlaşması için imza kampanyası açılarak demokratik meslek örgütleri devrimci sendikalar ve kamu görevlileri dernekleri arasında dayanışma sağlanabilir. DİSK Genel Yürütme Kurulu üye tabanından gelen önerileri değerlendirerek, bu konudaki en etkin ve yaygın biçimde demokratik eylemleri saptayacak ve yönlendirecektir.

1977 bütçesi emekçileri ezme politikasının bir uzanımıdır

ENFLASYON ÖNÜMÜZDEKİ YIL DA VE BELKİ DAHA DA HIZLANARAK DEVAM EDECEK VE ÖZELLİKLE GELİRLERİNİ ENFLASYONA UYDURAMAYAN ÖRGÜTSÜZ İŞÇİLER VE DİĞER EMEKÇİ TABAKALAR GEÇİM SIKINTISI ALTINDA KELİMENİN TAM ANLAMIYLA EZİLECEKLERDİR.

MC'NİN, ARTIK ENFLASYONLA MÜCADELE ETTİĞİNDEN SÖZ ETMESİNE OLANAK YOKTUR. ENFLASYON, ÖNÜMÜZDEKİ YILDA VE BELKİ DAHA DA HIZLANARAK DEVAM EDECEK VE DİĞER EMEKÇİ TABAKALAR GEÇİM SIKINTISI ALTINDA KELİMENİN TAM ANLAMIYLA EZİLECEKTİR. BUNA KARŞI, BAŞTA SENDİKALI İŞÇİLER OLMAK ÜZERE TÜM EMEKÇİ HALKIMIZ, 1977'DE EKONOMİK SAVAŞIMLARINA VE BUNUNLA BAĞLI OLAN SİYASAL HEDEFLERİ DOĞRULTUSUNDAKİ UĞRAŞLARINA DAHA BÜYÜK HIZ VERMEYE HAZIRLIKLI OLMALIDIRLAR.

Bütçe, bir hükümetin ekonomik politikasını uygulamaya koymak bakımından elinde bulunan en önemli ve en etkin bir araçtır. Gerçekten, örneğin geçen yıl memleketimizde bütçe yolu ile millî gelirin yaklaşık dörtte biri büyüklüğünde bir harcama yapılmıştır. Bu kadar büyük bir harcama yetkisi, hükümete, hiç kuşkusuz, ekonomik hayatı etkilemek bakımından çok büyük bir olanak sağlamaktadır.

TÜRKİYE'DE VERGİ YÜKÜNÜN DAĞILIMI ADALETSİZDİR. VERGİLERİN BÜYÜK ÇOĞUNLUĞUNU İŞÇİ VE DİĞER ÜCRETLİ SINIF VE TABAKALAR ÖDEMEKTEDİRLER. ÜSTELİK BİR SÜREDİR DEVAM EDEGELEN ENFLASYON VERGİ YÜKÜ DAĞILIMINDAKİ BU ADALETSİZLİĞİ DAHA DA ARTIRMIŞ BULUNMAKTADIR.

Bir kere, hükümet bütçe gelirlerini, özellikle vergileri toplarken gelir dağılımını ve ekonomik faaliyetlerin yönünü kendi görüşlerine uygun biçimde etkileyebilir. Örneğin vergi yükünü zengin sınıflara kaydırarak var olan gelir dağılımında bir düzeltme yapabilir, ya da, gümrük vergilerini artırarak yerli sanayii teşvik ve himaye edebilir. İkinci olarak, toplanmış olan gelirleri harcarken de aynı şey yapılabilir. Örneğin, daha çok emekçi halkın yararlanacağı varsayılan eğitim ve sağlık hizmetlerine ağırlık verilirse, varolan gelir dağılımı kısmen düzeltilmiş olur, ya da ihracat yapan sanayicilere vergi iadesi adı altında prim verilerek sanayi gene teşvik edilmiş olur.

Demek oluyor ki, hükümetin ekonomik ve toplumsal konulardaki düşünceleri ve politikası bütçesine yansır ve başlıca onun aracılığıyla uygulamaya konur. Bu nedenle 1977 bütçesini incelemek, MC'nin ekonomik ve sosyal görüşlerini ortaya koymak bakımından yararlı ve aydınlatıcı olacaktır.

1977 BÜTÇESİ ENFLÂSYONU VARSAYMAKTADIR

MC'nin 1977 konsolide bütçesi —ki genel ve

katma bütçelerin toplamı demektir— 220 milyar lira olarak bağlanmıştır(*) Bu, 18 milyon lirası istikrazdan (borçlanmadan) oluşan bütçe gelirlerinin, geçen yıla göre % 41,1 oranında artacağı tahminine dayanmaktadır. Tablo 1) Oysa yeni bütçe ile hiçbir yeni vergi ya da vergi zammı getirilmemiştir. Hattâ, eğer asgarî geçim indirminin yükseltilmesi gerçekleşirse, vergi hasılatında bir miktar azalma söz konusudur.

Diğer taraftan içinde bulunduğumuz yıl millî gelirin % 8 oranında artacağı ön görülmüştür. Millî gelirdeki böyle bir artış bütçe gelirlerinde en çok aynı oranda ya da biraz daha farklı, diyelim % 10 oranında bir artış sağlayabilir.

Bu durumda açıktır ki, bütçe gelirlerinde % 41 gibi çok yüksek oranda gerçek bir artış sağlanmasının olanağı yoktur. Böyle bir artış ancak nominal olarak, yani enflâsyon koşullarında gerçekleşebilir. Nitekim son birkaç yıldır memleketteki yüksek oranlı enflâsyon sayesinde, bütçe gelirlerinde bu yıl beklenene yakın oranlarda, hattâ 1975 de daha da fazla artışlar olmuştur. (Tablo 2)

Demek oluyor ki, Hükümet bütçeyi hazırlarken ve bütçe gelirlerini tahmin ederken enflâsyonun en az geçen yıllardaki hızıyla devam edeceğini varsaymıştır. Diğer bir deyişle bu bütçe, uygulandığı zaman o varsayılan enflâsyonu yaratacak niteliktedir.

Durum böyle olunca, MC hükümetinin artık enflâsyonla mücadele ettiğinden söz etmesine olanak yoktur. Enflâsyon önümüzdeki yılda ve belki daha da hızlanarak devam edecek ve diğer emekçi tabakalar geçim sıkıntısı altında kelimenin tam anlamıyla ezileceklerdir. Buna karşı başta sendikalı işçiler olmak üzere tüm emekçi kitleleri önümüzdeki yıl ekonomik mücadelelerine daha büyük hız vermeye hazırlıklı olmalıdırlar.

GELİRLER ADALETSİZLİĞİ

Türkiye'de vergi yükünün dağılımı adaletsizdir. Vergilerin büyük çoğunluğunu işçi ve diğer ücretli sınıf ve tabakalar ödemektedirler. Üstelik bir süredir devam edegelen enflâsyon vergi yükü dağılımındaki bu adaletsizliği daha da artırmış bulunmaktadır. Bu, özellikle gelir vergisinde açıkça görülmektedir.

Gelir vergisi artar oranlı (müterakki) bir vergidir. Tablo 2'de görüldüğü gibi, gelirler dilimlere ayrılmış olup, her dilim farklı oranda vergilendirilmektedir. Örneğin, yıllık ilk 5.200 lira % 10, sonra ra gelen 2.500 lira % 15 ve ilâ oranda vergilenmektedir. Bu dilimler ve oranlar 1963 yılında tesbit edilmişlerdir. Oysa o zamandan beri fiatlar en az 4 misli artmış bulunmaktadır. Böylece, o zamana göre gerçek satınalma güçleri artmadığı halde parasal gelirleri artmış olan kimseler, daha yüksek gelir dilimlerine girdikleri için, daha yüksek oranda vergilenmeye başlamışlardır. Örneğin bugün yılda 40 bin lira ücret alan bir kimseden % 26,5 oranında gelir vergisi alınır. Oysa bu kimse 1963 yılında 10.000 lira alıyor olsaydı aynı gerçek gelire (satınalma gücüne) sahip olduğu halde sadece % 16,2 oranında vergi verecekti. Demek oluyor ki, enflâsyon otomatik olarak düşük gelirli kimselerin vergi yüklerini ağırlaştırmaktadır.

Gelir adaletsizliğinin diğer bir nedeni, bütçe gelirleri arasında 18 milyon liralık bir borçlanmanın da bulunmasıdır. Yani hükümet vergi alacağına borç almak suretiyle yüksek gelirli kimselerin vergi yüklerinki bu ölçüde azaltmış bulunmaktadır.

Gerçi zaten vergi yoluyla gelir dağılımındaki adaletsizliği düzeltmek olanağı yoktur. Ama, hiç değilse vergilerin bu adaletsizliği daha da artırmaması gerekir.

ÖDENEKLERİN DAĞILIMI DA HALKA YÖNELİK VE ADALETLİ DEĞİLDİR

Yukarıda bütçedeki ödeneklerin dağılmı üzerinde oynayarak sosyal adaletsizlikleri bir ölçüde düzeltmenin olanaklı olduğundan söz etmiştik.

Ancak 1977 bütçe ödeneklerine baktığımız zaman, bunların tesbitinde öyle bir kaygıya hiç yer verilmemiş olduğunu görüyoruz. Gerçekten, en çok halka dönük olduğu varsayılan Eğitim hizmetleri ödeneğindeki artış sadece % 18 ve sağlık hizmetleri ödeneğindeki artış da sadece % 21 oranında olduğu halde, toplam bütçe ödeneklerinin ortalama artış % 47, Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesindeki artış % 30, Jandarma Genel Komutanlığı bütçesindeki artış da % 27 ve Millî Savunma Bakanlığı bütçesindeki artış da % 27 oranındadır.

Ödenek artışlarındaki bu farklılığın, bütçe hazırlanırken halkın refahına dönük hizmetler yapmanın bir amaç olarak gözönünde tutulmadığını

açıkça ortaya koymaktadır. Bütçe en açık bir biçimde emekçi halkın değil, fakat sömürücü patronların refahını amaçlamış bulunmaktadır.

BÜTÇE İLE ÖZEL SEKTÖR BESLENİYOR

Bütçe harcamaları ile emekçi halkın yararına hizmetler yapılması şöyle dursun, buradan özel sektöre, buradaki sermayedarlara milyarlarca liraların aktarılması plânlanmış bulunmaktadır. Bu aktarma işi, biri dolaylı diğeri dolaysız olmak üzere iki yoldan gerçekleştirilecektir.

Dolaylı yoldan özel sektöre aktarılacak paraların kaynağını, Kamu İktisadî Teşekkülleri'nin (KİT) işletme açıklarını kapatmak üzere bütçeye konulmuş olan ödenekler oluşturmaktadır. Bütçeden karşılanacak bu işletme açıklarının büyük kısmı, Kömür İşletmeleri, TCDD, Demir Çelik, PTT gibi özel sektöre hizmet ya da hammadde sunan teşekküllere aittir. Böylece, bütçeden kapatılan KİT zararları, büyük ölçüde, bunların mal ve hizmetlerini kullanan özel sektörün kârlarını artıran dolaylı bir subvansiyon (mali yardım) olmaktadır. Bu yolla yapılacak aktarmanın kesin miktarını hesaplamak zor ise de, 10 milyar lira civarında olduğu söylenebilir.

Bütçeden özel sektöre doğrudan doğruya aktarılacak olan paraların kaynağı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesindeki 15 milyon liralık ödenektir. Bu ödenek Bütçenin Meclise verileceği son gün MSP'nin ısrarı ile bütçeye konulmuştur ve büyük kısmı çeşitli fon isimleri altında özel sektöre aktarılacaktır. Sözde sanayileşmeyi hızlandırmak için kullanılacak olan bu 15 milyar lira, aslında hiçbir ciddi hesaba ve hazırlıza dayanmadığı için ya hiç harcanamayacak ya da en yalın deyimiyle yağma edilecektir.

SONUÇ

Türkiye Tanzimat'tan ve özellikle Cumhuriyet'ten beri kapitalist yoldan kalkınmak isteyen bir memlekettir. Oysa, kapitalist dünyaya egemen olan emperyalist güçler, Türkiye'nin kalkınmasını kendi çıkarlarına göre yönlendirmekte, sınırlandırmakta ve koşullandırmaktadırlar. Bu durumda, sağlıklı ve dengeli bir ekonomik gelişme sağlanamayacağı açıktır. Nitekim memleket gelişip sanayileştikçe sorunları daha da artmaktadır. Diğer bir deyişle kapitalist yoldan gelişme, gerçekleştiği zaman bile, çözdüğünden fazla sorun yaratmaktadır. Bundan ötürüdür ki, 1977 Bütçesi de, kapitalist gelişmeye hizmet ettiği, yani kendi açısından başarılı olduğu ölçüde işçi ve emekçi sınıfların sorunlarını azaltmayacak. tersine artıracaktır.

Tablo 1
Konsolide Bütçe
Gelir Çeşitleri
(milyon lira)

	1976	1977	Artış %
Vergi gelirleri	126 095	169 900	34.7
Vergi dışı normal gel.	12 837	19 560	52.4
Özel gelirler ve fonlar	2 992	9 976	233.4
Genel bütçe gelirleri	141 924	199 436	40.5
Katma bütçe gelirleri	2 000	2 564	28.2
Toplam	143 924	202 000	40.3
İç istikraz	12 000	18 000	50.0
Genel toplam	155 924	220 000	41.1

Kaynak : 1977 Mali Yılı Bütçe Gerekçesi. Tablo : 1/12

Tablo 2
Konsolide Bütçe Gelirleri
(milyon lira)

1972	51 828	24.5
1973	61 790	19.2
1974	74 763	20.7
1975	113 120	51.5
1976	155 924 [1]	37.8
1977	220 000 [2]	41.1

1 Eylül 1976 sonuçlarına göre tahmin
2 Bütçe tahmini
Kaynak : 1977 Mai Yılı Bütçe Gerekçesi. Tablo : 1/13

Tablo 3
Gelir Vergisi Oranları

Gelir Dilimi		Oran %
ilk	2 500	10
sonra gelen	2 500	15
sonra gelen	5 000	20
sonra gelen	15 000	25
sonra gelen	30 000	35
sonra gelen	60 000	45
sonra gelen	50 000	55
sonra gelen	225 500	60
sonra gelen	225 500	65
sonra gelen	285 000	68

Toplam 1 milyon liradan sonra sadece % 60 oranı uygulanır.

(*) BÜTÇE KOMİSYONUNDA ÖDENEKLERE NET 6 MİLYON CİVARINDA BİR İLAVE YAPILMIŞTIR. ANCAK BUNUN DÖKÜMÜ HENÜZ YAYINLANMAMIŞTIR

kadınlar, bilim adamları, parlamenterler ve basın-yayın üyeleri yuvarlak masa toplantıları

KADINLAR, BASIN - YAYIN ÜYELERİ, BİLİM ADAMLARI, PARLAMENTERLER! GELECEĞİN SAVAŞSIZ ve SİLÂHSIZ DÜNYASI ELLERİMİZDEDİR

Savaşsız bir dünyayı kurmak yolunda: Silâhlanma yarışına son vermek, silâhsızlanma ve yumuşama için hepimize, tüm insanlara görev düşüyor. Yaşımız, cinsiyetimiz, çalışma alanımız, hatta siyasi görüşümüz ne olursa olsun tüm insanlığın geleceğini ilgilendiren böylesi önemli bir sorun karşısında tarafsız ve ilgisiz kalamayız, kalmamalıyız.

Kadınlar, doğurup can verenler olarak, can verdikleri kendi çocuklarının ve dünyadaki tüm çocukların yaşamı ile ilgili bu çok önemli soruna karşı nasıl kayıtsız kalabilirler?

Bilim adamları, yani iyi ve mutlu bir yaşam adına insanoğlunun doğa ile savaşımında başárısı için bulup yaratanlar, tüm yarattıklarının bir anda yok olmasına yarattıklarının **yok etmek** için kullanılmasına nasıl ilgisiz kalabilirler?

Parlamenterler, halkının mutluluğu için savaşım vereceğine ant içenler! Halkın, büyük bir çoğunluğu oluşturan emekçilerin lokmasından kesilenlerin, halkın ve insanlığın yaşamını tehdit eden ölüm araçlarına yatırılmasına nasıl kayıtsız kalabilirler?

Gazeteciler, Basın-Yayıncılar; insanlara doğruları, gerçekleri iletmeyi, kamuoyunu dünya ve yurt olayları üzerinde bilgili kılmayı, uyarmayı görev bilenler olarak, insanlığı savaş ve topyekün yokolma tehlikesi ile burun buruna getiren gerçekleri, nasıl görmezlikten gelebilirler, bu gerçekler karşısında nasıl susabilirler?

İşte bu nedenledir ki, dünyanın çeşitli ülkelerinden dili, dini, ırkı, siyasi görüşü farklı kadınlar, bilim adamları, gazeteciler ve parlamenterler 23-26 Eylül 1976'da Helsinki'de «silâhsızlanma yarışına son vermek, silâhsızlanma ve yumuşama» için toplanan Dünya Konferansında bir araya gelmiştir. Bu konferans çerçevesinde yer alan yuvarlak masa toplantılarında, dünya'da kalıcı ve sürekli barış sağlamaya dönük somut adımlar atılmasında kendi toplumsal durumlarıyla bağdaşan görev ve sorumlulukları saptamışlardır.

Tüm dünyanın ve Türkiye'nin kadınları, bilim adamları, Basın Yayın mensupları, Parlamenterleri Helsinki'den yükselen bu insancıl ve barışçıl seslere kulak vermeli, üstlerine düşen görevler için **davranmalıdırlar**...

kadınlar yuvarlak masa toplantısı

23 - 26 EYLÜL HELSİNKİ

Barış ve Silâhsızlanma için Eylem Birliğinde Kadınlar konulu yuvarlak masa toplantısı Silâhlanma Yarışına Son Verilmek, Silâhsızlanma ve detanț için Dünya Konferansı çerçevesinde 23 - 26 Eylül 1976 tarihinde Helsinki'de yapılmıştır.

Toplantıya Uluslararası, bölgesel ve ulusal kadın örgütlerinin temsilcileri ile aralarında Toplumsal ve İnsancıl İşler konusunda B.M. Genel Sekreterinin Asistanı ve Uluslararası Kadın Yılı Genel Sekreteri Helvi Sipila Gine Sosyal İşler Bakanı ve B.M. Güvenlik Konseyine katılan ilk kadın olma şerefini taşıyan leanne Martin Cisse, dünyanın tek kadın kozmonotu ve Sovyet Kadın Komitesi Başkanı Valentin Tereshkova'nın da bulunduğu ünlü kişiler katılmışlardır.

Yuvarlak Masa Toplantısı, Finlandiya Sosyal Güvenlik Bakanı Bayan Pırkko Tyolayarci tarafından açılmıştır.

Katılanların tümü, barış için savaşımın ulusal bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımından ayrılmayacağını vurgulamışlardır.

Kadınların barış davasına yönelik her hareketin ve örgütün içinde aktif görev alabilecekleri ve almalarının gerekli olduğu önemle belirtilmiştir. Kadın örgütleri aralarında işbirliği ve eylem birliğini arttırmaya yönelik eylemlerinde barışa önemli bir yer ayırmalıdırlar.

Temsilciler eşitlik, ilerleme ve barış için Uluslararası Kadın Yılı boyunca geliştirilen ortak girişim ve eylemlerin pek çoğu B.M. tarafından kadınların 10 yılı olarak ilân edilen dönemde de sürdürülmesi ve yaygınlaştırılmasının gerekliliğini vurgulamışlardır.

Çeşitli kıtalardan gelen ve farklı görüşleri benimseyen delegeler, silâhlanma yarışını durdurmanın ve silâhsızlanmanın dünyanın her köşesindeki tüm kadınların en yaşamsal gereksinmelerinin karşılanması için bir zorunluluk olduğu konusunda birleşmişlerdir. Pek çok somut ve belirgin öneriler geliştirilmiştir.

BARIŞ İÇİN EĞİTİM

Barış için eğitim, eğitim sisteminin aile yaşamının bir parçası olmalıdır. Bu konuda kadınlar etkin rol oynayabilirler. Bu konuda okul kitaplarını, tarih ve çocuk kitaplarını yeniden düzenleyerek savaşların yüceltilmesini, şiddet ve nefret aşılamalarını önlemek gereklidir. Çocuklar barış, dostluk ve diğer halklara saygı anlayışı içinde yetiştirilmelidir. Bu konuda UNESCO ve UNICEF'in işbirliği sağlanmaya çalışılmalıdır.

Gelişmekte olan ülkelerde yaşayan kadınların büyük çoğunluğu özellikle kırsal alanda yaşayanları alfabesizdir. Dolayısıyle bu durumdaki kadınları barış çalışmasına katmak için yöntemler geliştirmek ve genel bir okur yazarlık sağlamak için özel çaba harcanmalıdır.

YUKARIDA TOPLANTIYA KATILAN 1) KÜBA KADINLAR FEDERASYONU BAŞKANI VİLMA ESPİN; 2) DÜNYA BARIŞ KONSEYİ GENEL SEKRETERİ ROMESH CHANDRA; 3) VALANTİNA NİKOLAYEVA, SOVYET KADINLAR KOMİTESİ BAŞKANI GÖRÜLÜYORLAR.

DAYANIŞMA EYLEMLERİ

Ulusal bağımsızlık için sömürgeciliğe, yeni sömürgeciliğe, ırkçılığa, soykırıma ve faşizme karşı savaş veren ülkelerin kadınlarına maddî ve manevî destek vermek barış eylemlerinin önemli bir parçasıdır.

ULUSLARARASI ANLAYIŞ

Kadınlar, uluslar arasında dostluk ve işbirliği ortamının yara-

tılmasına katkıda bulunmak üzere, karşılıklı delegasyonlar yollamak, ikili sözleşmeler ve geziler vb. çalışmalar yapabilirler.

BARIŞ VE SİLAHSIZLANMA İÇİN EYLEM BİRLİĞİ

Silâhsızlanma ile iligli sorunlar kadınlara duyurulmalıdır. Bu amaçla ulusal ve uluslararası seminerler, yuvarlak masa toplantıları, konferanslar vb. düzenlenebilir.

Kitle haberleşme araçları yardımcı olmalıdır. Kadınlarla ilgili basın-yayının bu konuda özel sorumlulukları vardır.

Filmler, televizyon ve radyo çok etkili biçimde kullanılabilir.

Bu amaçla UDKF ve Barış ve Özgürlük için Uluslararası Kadınlar Birliği 1975 yılında New York'taki B.M. merkezinde yer alan «Silâhsızlanmanın Toplumsal Sonuçları» konulu seminerin bir devamı olarak 1978 yılında Avrupa'da bir seminer daha düzenleyecektir. Diğer kadın örgütlerini de hazırlık çalışmalarına katılmaya ve B.M.'lere ve onun özel ihtisas kollarına başvurarak B.M. Kadın Dönemi çerçevesinde yardım istemeye çağırırız.

B.M. KARARLARININ VE TÜM BARIŞ VE SİLAHSIZLANMA ÖNERİ VE ANTLAŞMALARININ YAYGINLAŞTIRILMASI

Bu yolla dünya kamuoyu harekete ve kadınlar etkili olma yönünde eyleme geçirilebilir.

ULUSLARARASI ÇOCUKLAR YILI

1979 yılı uluslararası çocuklar yılı olacaktır. Hazırlıklar ve tüm eylemler barış ve silâhsızlanma yönelik olmalıdır. Barış içinde bir dünya, çocukların mutluluğu için en önemli koşuldur.

HELSİNKİ 76

bilim adamları yuvarlak masa toplantısı

23 - 26 EYLÜL HELSİNKİ

Silâhlanma yarışı sorununda bilim adamlarının karşı karşıya oldukları durum, Dünya insanlığının bu sorun nedeniyle karşı karşıya olduğu seçenek ve dürtülerden farklı değildir.

İnsanlık nasıl bir gelişmeye doğru yöneltiliyor? Hükümetlerin en önemli olaylarda kontrolü yitirmesi sonucu topyekûn bir yokoluşa itilmemizi kabul edecek miyiz?

Çağdaş silâhlar, bilimsel araştırmaların yan ürünleri olduğundan kamu oyu yeni silâhların geliştirilmesine son vermeleri için bilim adamlarına başvurmaktadır.

Oysa askeri araştırma programına karar veren hükümetlerdir. Hükümetlerin hiç değilse ilke olarak yurttaşların özlemini yansıtması gerekir.

Dolayısıyla sonuçta, sorumluluk yurttaşlardadır. Bilim adamının sorumluluğu da yurttaş olmanın getirdiği sorumluluğun bir parçasıdır. Öte yandan bilim adamının kültürü, bilgisi ona özel bir rol yüklemektedir.

Bilim adamı imtiyazlı bir gözlemci olarak, gerçekleri ve eğilimleri genel kamuoyuna iletmeden önce sorumluluk yüklenmelidir.

Bilim adamı olmanın amaçları ve bütünselliği, onların gözlemleri hakkındaki ifadelerini dikkatlice seçmesini zorunlu kılmaktadır. Bunların mantıksal uzantılarının ve sonuçlarının ne olacağını iyice bilmelidir.

Çeşitli alanlardan bilim adamlarını bir araya getirip, aralarında bilgi alış-verişi sağlayan örgütlerin veya kurulacak böylesi yeni örgütlerin, ortaya çıkardıkları sonuçları halka açık olacak toplantılarda kamuoyuna sunmaları da çok büyük bir öneme sahiptir.

Halkın anlayacağı dilde açıklamaların yapıldığı, soruların cevaplandırıldığı toplantıların, kamuoyunun kendi çıkarı doğrultusunda baskı oluşturmasına büyük katkısı olduğu deneylerle saptanmıştır. Bilim adamının özel çıkarları bazan böylesi bilgi aktarmaları yapma göreviyle çatışmaktadır. Sorumluluk duyan bilim adamları bu konuda uyanık ve öncü olmalıdırlar.

Pek çok bilim adamının bugün için üzerinde durduğu ko-

HELSİNKİ 76 TOPLANTISINDA GANA DELEGASYONU ÜYELERİ.

nular nelerdir?

1) Yığınsal nükleer yıkım tehdidi, son yıllarda ortaya çıkan iki ayrı tehlike ile daha da büyümüştür.

- Geleneksel silâhların etkileri çok büyük ölçeklerde artmıştır.
- Yeni dehşet saçan silâhlar ortaya çıkmıştır.

Kimyasal silâhların kullanılması ilke olarak yasa dışı sayılmaktaysa da, bu alanda halâ yoğun araştırma programları sürdürülmektedir.

Yeni yığınsal yok etme silâhlarının geliştirilmesi için araştırma yapılmasının yasaklanması amacıyla verilmiş olan Sovyetler Birliği önerisi üzerinde herhangi bir anlaşmaya varılamamıştır.

2) Yukarıda sözü edilen gerçekler çerçevesinde, araştırmaların yönlendirilmesinde askerî bütçelerin oynadığı rol giderek artmaktadır.

Askeri bütçeler temel ve bilimsel araştırmaların yönünü de çarpıtmaktadır. Pek çok ilerici bilim adamı ve onların örgütleri, bu eğilimleri açıklamakta ve karşı çıkmaktadır.

Ne var ki bilim adamları da kendilerinin ve bilimin bağımsızlığını savunurken kamuoyunun desteğini yanlarında görmek istemektedirler.

3) Son zamanlarda silâhsızlanmanın işsizliği körükleyeceği ve ekonomiye zarar vereceği söylenmektedir. Bu bir yalandır. Gerçekler devlete ait ve özel en büyük kurumların askeri veya sivil amaçla bilimsel çalışmalar için eşit ölçüde olanaklara sahip olduklarını, yapıcı ve yararlı ürünleri ve hizmetleri olduğu kadar, öldürücü yok edici ürünleri de üretebileceklerini göstermektedir.

Hükümetlerden silâh yapımcısı kuruluşlara sivil amaçlı yeni siparişler vermeleri istenmelidir. Böylece askeri amaçlı üretimden, sivil amaçlı üretime geçiş daha kolaylaşacaktır.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, insanlığı tehdit eden bir gerçek karşısında tarafsız bir bilgelik söz konusu olamaz.

Dünya insanlığının çıkarı adına kararlı bir istek ve politika ile **bugünkü bireyci tutum ve silâhlanma yarışı gibi** korkunç bir sonuç yaratan «bırakın yapsın» politikası arasında açık ve seçik bir seçim yapmak gereklidir.

HELSİNKİ 76

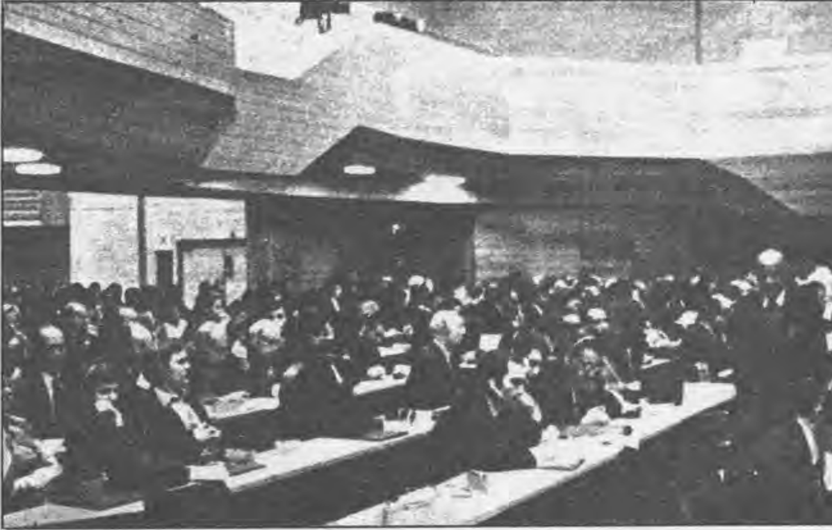
---

parlamenterlerin yuvarlak masa toplantısı

23 - 26 EYLÜL HELSİNKİ

Dünya Silâhlanma Yarışına Son Verme, Silâhsızlanma ve Yumuşama Konferansına (Helsinki 23 - 26 Eylül 1976) katılan parlamenterler, Konferansın hedeflerini gerçekleştirebilmek için parlamenter çalışmalarla ilgili konular üstüne bir yuvarlak masa toplantısı düzenlediler.

Çeşitli ülkelerden ve çeşitli si-

yasî görüşlere sahip çok sayıda parlamenter tartışmalara katıldı. Doğrudan ya da dolaylı olarak saldırılara maruz kalan pek çok ülkenin durumu ayrıntılı olarak incelendi.

Parlamentoların, silâhsızlanma savaşımında daha önemli bir rol oynaması gerektiği kanısına varıldı. Parlamentolar, kendi hükümetlerinden silâhlanma politikalarıyla ilgili geniş bilgi istemeli ve bu bilgiyi kamuoyuna aktarmalıdırlar.

Çeşitli konuşmacılar, birçok acil toplumsal gereksinme dururken, askerî bütçelere çok büyük rakamlar ayrıldığını vurguladılar. Parlamenterler, ilk adım olarak, askerî bütçelerin yüzde 10 indirilmesi için her türlü çabayı göstermelidirler.

Silâh satışlarının denetlenmesi için kuralların gerekliliği genel olarak benimsendi.

Parlamentolar Arası Birlik (İPU) silâhsızlanma önlemlerinin görüşülmesi için bir platform olmalıdır. Aynı tarihte Madrit'de toplanmakta olan İPU'ya özel bir mesaj gönderildi.

Silâhsızlanma savaşımında parlamentolar arasında aktif bir işbirliğinin gerekliliğini vurgulayan çeşitli konuşmacılar, tek taraflı olarak askerî harcamalarını azaltan ülkeler örneğinin, askerî bütçelerini artırmakta olan diğer ülkelerce de izlenmesi gerektiğini belirttiler.

Konuşmacılar, barış çabalarının başarısı için uygun ortamın yaratılabilmesi amacıyla, bazı ülkelerde şimdiden olduğu gibi savaş propagandasını yasalarla yasaklanması için parlamenterlerin çalışması gerektiğini sözlerine eklediler.

Bazı ülkelerdeki özel durumu gözönüne alarak, genel silâhsızlanma politikalarını etkin biçimde etkileyecek tek yöntem olarak kamuoyunun doğrudan seferber edilmesi önerildi.

Barışa ve parlamenter demokrasiye bir tehlike oluşturan neo-faşizmin ortaya çıkma tehlikesi vurgulandı.

Barış savaşımında ve yeni bir savaş atmosferi yaratma eğilimlerini yenebilmek için, çeşitli siyasî görüşlere sahip kişilerin ortak eylemleri desteklenmelidir. Diğer konuşmacılar, eğitimin savaşa karşı mücadelede bir silâh olarak kullanılması ve gerekli yasal önemlerin alınması gereksinimini dile getirdiler. Eğitim, ayrıca, halkları diğer halkların kültürü hakkında aydınlatmaya ve böylece ülkeler arasında daha iyi bir anlaşma ve dostluğa katkıda bulunmaya da yönlenmelidir.

Avrupa güvenlik kurumlarından yararlanabilecek, ulusların kültürel işbirliği olmalıdır.

Emperyalist baskı güçlerinin barış ve silâhsızlanma çabalarına karşı çıktığı ve sürekli bir barış sağlayabilmek için düşmanlık nedenlerinin ortadan kaldırılması gerektiği vurgulandı. Emperyalist güçler çeşitli ülkelerin iç işlerine doğrudan ya da halkın yasal temsilcilerine karşı şiddet eylemleri yaratmaktadırlar.

Bütün insanların bağımsızlık ve ekonomik gelişme hakları güvence altına alınmadan barış sağlanamaz. Parlamenterler bu meseleleri kendi parlamentolarında gündeme getirmeli ve doğrudan ya da dolaylı saldırılara maruz kalan bütün halkları desteklemelidirler. Ayrıca, emperyalistlerin, gerilim yaratma, sonra silâh satma ve böylece ülkelerin bağımsızlığını tehlikeye düşürme yolundaki taktiklerinin açığa çıkarılması gerektiği de vurgulandı.

Parlamenterler arasında bilgi alışverişini sağlayacak bir kuruluşun oluşturulması önerildi.

Stokholm çağrısının yaygınlaştırılması gereği de belirtildi.

Tüm Avrupa Parlamentosu toplantısıyla birlikte, parlamenterlerin konut, çevre, vb. gibi somut konularda özel toplantılar yapması önerildi.

İkili toplantılar ve karşılıklı ziyaretler desteklenmelidir

Nihayet, Silâhsızlanma İçin Dünya Parlamenter Konferansı yapılması önerildi.

Bu yuvarlak masanın, çalışmalarının temelini teşkil eden, 21 Ağustos hazırlık toplantısının tüm belgelerini onayladığı bir kez daha konfirme edildi.

basın-yayın üyeleri yuvarlak masa toplantısı

25 EYLÜL HELSİNKİ

«Gazeteciler, silâhsızlanma ve yumuşama» konulu yuvarlak masa toplantısına 16 delege katıldı. Katılanlar, silâhsızlanma konularında, bilimsel yanını da içermek üzere kamuyu oluşturmanın önemi üzerinde durdular. Silâhlanma yarışını sınırlandırma alanında elde edilen başarıların ufaklığı, detant (yumuşama) henüz çocukluk aşamasındayken, kamuoyunda gereksiz bir umutsuzluğa ve var olan olanaklara karşı güvensizliğe yol açabilir.

Günümüzde çözüm bulması gerekli problemlerden birisi şudur: Kamuoyunu silâhsızlandırmayı geliştirme yönünde nasıl oluşturmalıdır? Sorun şurada yatmaktadır. Yapıcı görüşler umutsuzluk veren görüşlere oranla ne ölçüde yayılabilmiştir? Yapılması gerekli olan yalnız silâhlanma yarışının tehlikelerini ortaya koymak değildir. Geleceğin silâhsız dünyasının görünümünü vermek de gereklidir.

Silâhsızlanma görüşünün hâlâ düşmanları vardır. Bunların kitle haberleşme araçları üzerindeki etkilerini de dikkatle incelemek gerekiyor.

Dünya halkları kalıplaşmış düşüncelerden kurtularak yavaş yavaş daha gerçekçi görüşlere sahip olabilir.

Silâhsızlanma amaç olarak, birbirinden kopuk eşgüdümlü çabaları gerektirir. Bunu sağlamakta kitle haberleşme araçlarının önemi çok büyüktür.

Bir başka güncel tartışma konusu: **«Kitle haberleşme araçlarının politik sorumluluğu»**dur.

Toplantı, kitle haberleşme araçlarının kullanımı konusunda açıkça tanımlanmış ilkelerin, barış, eşitlik ve demokrasi temellerine dayalı evrensel bir toplumsal ilerlemeyi destekleyen basın ahlâk yasalarının, basın özgürlüğünün engeli değil garantisi olacağını belirtmiştir.

«Nitelikli ve sorumlu bir gazetecilik, kendini günlük haberleri iletmekle sınırlamamalı; **amacı,** kendi toplumunun ve dünya gerçeğinin, **yeni** haberlerin ve olayların altında yatan yapıların ve gelişme süreçlerinin yansız bir görünümünü vermek olmalıdır», görüşü yine toplantıda vurgulanmıştır. Kitle haberleşme araçları ancak bu yolla, silâhlanmanın dayanağını oluşturan ilgisizlik ve korkuyu azaltabilir.

Kitle haberleşme araçlarının silâhlanmaya karşı ve güvenli bir dünya için savaşımda çok önemli eğitsel görevleri vardır. Bu görüşten kalkarak batı dünyası kitle haberleşme araçlarında silâhsızlanma konularına yetersiz ölçüde yer verildiğini kolaylıkla saptayabiliriz. Öte yandan kitle haberleşmenin bazı organları barış ve savaş gibi yaşamsal sorunlara karşı bilerek ,isteyerek olumsuz bir tavır takınmıştır.

Gazetecilik ahlâk yasasına yaklaşmanın bir yolu da, dar bireycilik düzeyinden bütünsel bir düzeye geçmektir. En yüce değerler, «dünya barışı», «insan hakları evrensel bildirgesi» gibi insanlık ölçütleri olmalıdır.

Diğer önemli bir tartışma konusu, haber yaymak için hangi kanalların var olduğudur. Var olan kanallar ile silâhsızlanmanın düşmanları arasında ne gibi ilişkilerin bulunduğudur. Tartışmalar boyunca bir dizi somut öneri ortaya çıkmıştır. Bunlardan birisi, barış ve silâhsızlanma ile ilgili haberlerin dağılımını, silâhlanma yarışı ve gelişmeleriyle ilgili gerçekleri ve sayıları içeren dönemsel bir bülten yayınlayarak, geliştirmektir.

Kitle haberleşme ile ilgili yuvarlak masa toplantısı, barış davasının propagandasını yapacak güçlü bir radyo istasyonunun kurulması projesinin onaylanması için, konferansa öneride bulunmaktadır. Bu kuruluş savaş harcamalarından arttırılan fonlarla beslenebilir.

Silâhlanma yarışı, silaâhsızlanma gibi karmaşık sorunlara ışık tutmak üzere kitle haberleşme elemanları ile bilimsel örgütler arasında sıkı bir ilişki kurulmalıdır.

Katılanlar, bağlantısız ülkeler ve UNESCO'nun son çabalarına dikkat çekmiş ve haberlerin yayılması için yeni kanalların güçlendirilmesi gereği vurgulanmıştır. Yeni kanalların sürekli yumuşama ve uluslar arasında daha sıcak bir anlayış geliştirilmesinde çok değerli katkıları olacaktır.

Yuvarlak masa toplantısına katılanlar Helsinki görüşmelerini, bu yaşamsal konuda sürekli görüş alışverişini oluşturmakta önemli bir adım olarak görmektedirler.

SAVAŞA, BASKIYA VE SÖMÜRÜYE KARŞI MÜCADELE GELİŞİYOR

Dünya iki siyasal cepheye ayrılmıştır. Bir yanda, emperyalist sömürü, yağmacılık ve saldırganlığa karşı barış ve toplumsal ilerlemeden yana olan ilericilik cephesi vardır. **Dünya sosyalist sistemi, ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketi, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketi;** ilericilik cephesini oluşturan **üç temel güçtür.** Öte yanda, kapitalist - emperyalist sömürü ve savaştan yana olan gericilik cephesi de; **gelişmiş kapitalist ve az gelişmiş, bağımlı ülkelerdeki egemen sınıflardan** oluşur. Yani bir yanda dünya nüfusunun ezici çoğunluğunu oluşturan halklar, onun karşısında da bir avuç sömürücüler, yağmacılar çetesi vardır. Dünyanın ilericilik ve gericilik şeklinde iki siyasal cepheye ayrılmış olmasının temel nedeni dünyanın iki karşıt ekonomik-toplumsal sisteme bölünmüşlüğünden ileri gelmektedir. Karşıt, **fakat bir arada yaşayan bu iki sistem arasındaki mücadele,** ilişkiler ve güçler dengesinin durumu, ilericilik ve gericilik cephesi arasındaki savaşı büyük ölçüde belirler. **İlericilik cephesinin ilerlemesi ve başarılarının en güçlü teminatı barışın en güçlü savunucusu sosyalist sistemin varlığıdır.**

Sosyalist sistemin de içinde yer aldığı ilericilik cephesinin günümüzdeki en önemli hedefi hiç kuşkusuz sürekli ve kalıcı bir dünya barışının kurulması; genel silâhsızlanmanın, tüm nükleer ve kitlesel imha silâhlarının yokedilmesi, bunların üretiminin ve kullanımının yasaklanmasını sağlamaktır. **Açlığa, yoksulluğa, adaletsizlik ve gericiliğe son vermenin, kalkınma ve halkların refahı, bu hedefe ulaşmaktan geçiyor!** İnsanlık artık yeni bir dünya savaşı istemiyor. **1975'in 1 Ağustos'unda, Helsinki'de, 35 ülkenin imzaladığı «Avrupa Ortak Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Temel Belgesi», bu doğrultuda atılmış çok büyük ve tarihsel bir adım olmuştur. 1976 yılında ilericilik cephesi bu «Temel Beige» hükümlerinin uygulanması için yoğun bir mücadele vermiştir.**

ABD ve Avrupa'daki kapitalist-emperyalist ülkeler bu belgeyi imzalamakla birlikte, savaş çığırtkanlığını üstü kapalı da olsa elden bırakmamışlardır. Bu ülkelerdeki gerici, militarist güçler, izleri henüz tam anlamıyla ortadan kalkmamış olan soğuk savaşın özlemini çekmektedirler. Barışın ancak silâhlanmakla sağlanabileceği, sosyalist ülkelerle kapitalist ülkelerin barış içinde bir arada yaşama ilkesinin sosyalist ülkelerin işine yaradığı, Sovyetler Birliği'nin Avrupa'ya saldırı hazırlıkları içinde olduğu görüşleri bu özlemin belirtileridir. Soğuk savaş döneminin eseri olan NATO yetkilileri, NATO'nun güçlendirilmesinden söz etmektedirler. **NATO'nun askerî stratejisi hâlâ daha sosyalist ülkelere ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı saldırı niteliğini korumaktadır.** 25 yıllık NATO paktı, üye ülkelere toplam 1800 milyar dolarlık, yani 30.600 milyar liralık askerî harcamalara mal olmuştur. **Bu rakam Türkiye'nin, 1977'ye göre, tam 153 yıllık bütçesi demektir.**

Barış artık ekmek kadar gerekli ve somuttur.

1977 yılında da ilericilik cep-

İSPANYA: AVRUPA KITA'SINDAKİ SON FAŞİST DÜZEN DE SONA ERMEK ÜZERE. İSPANYA İŞÇİ SINIFI DEMOKRASİ MÜCADELESİNİ BÜYÜK BİR HIZLA SÜRDÜRÜYOR. «İŞÇİ KOMİSYONLARI» ADLI SENDİKALARDA BİRLEŞEN İSPANYOL İŞÇİLERİ SİYASÎ PARTİLERİN SERBEST BIRAKILMASI VE SİYASÎ AF ÇIKARILMASI İÇİN SIK SIK GREVLER VE GÖSTERİLER DÜZENLİYORLAR.

FRANSIZ İŞÇİ SINIFININ EN BÜYÜK SENDİKAL ÖRGÜTÜ OLAN 2,5 MİLYON ÜYELİ C.G.T. 1976'DA DA İŞÇİLERİN EKONOMİK MÜCADELELERİNE ÖNCÜLÜK ETMEYİ SÜRDÜRDÜ. İŞÇİLERİN EKONOMİK VE DEMOKRATİK HAKLARINI KORUMA VE GELİŞTİRME MÜCADELESİNDE C.G.T. BİRÇOK GENEL GREV, GREV, GÖSTERİ VE MİTİNG DÜZENLEDİ.

hesi, kalıcı ve sürekli bir dünya barışı için gericilik cephesini zorlayacaktır. Bu alanda kazanılan her başarı gericiliği daha da geriletecektir. Bu alanda kazanılan her başarı insanlığa güvenlik içinde daha iyi yaşama ve çalışma koşulları sağlayacak yeni kapılar açacaktır.

Emperyalist ülkeler sosyalist ülkelerle barış içinde birlikte yaşayacaklar; ya da kendileri de dahil her şeyi yok edebilecek bir nükleer savaşı, felâket dolu bir dünya savaşını göze alacaklardır. **Helsinki Konferansı ile somutlanan eğilim, uluslararası ilişkilere artık barış içinde bir arada yaşama politikasının egemen olduğudur.** Böylece «silâhlı çatışmalar mücadele araçları olmaktan çıkınca, diğer sınıf mücadelesi araçlarının, yani diplomatik, siyasal, ideolojik, ekonomik ve benzeri araçların uygulanma alanı genişler» (1). **Ancak,** en son, **«Lübnan iç savaşı»** ve **«Kıbrıs sorunu»** örneklerinde de görüldüğü gibi, **emperyalizmin saldırganlığı, savaş kışkırtıcılığı, devam etmektedir.** Bu nedenle, 1977 yılında da barış için mücadele, şu hedeflerle somutlanmaktadır:

1 — **Uluslararası sorunlara, şiddete başvurmadan çözüm aranmalıdır. Bu amaçla, ikili ve bölgesel saldırmazlık ve ortak güvenlik anlaşmaları yapılmalıdır.**

2 — **Tüm askerî bloklar dağıtılmalıdır.**

3 — **Nükleer, kimyasal ve biyolojik silâhlar imha edilmeli, üretimi ve kullanımı yasaklanmalıdır.**

4 — **Dünya çapında bir silâhsızlanma Konferansı toplanmalıdır.**

5 — **Helsinki Konferansı kararları hayata geçirilmelidir.**

6 — **Irkçılık ve ayrımcılık mahkûm edilmelidir.**

7 — **İki sistem ülkeleri arasındaki işbirliği geliştirilmeli ve geniş kapsamlı ekonomik, ticarî ve kültürel anlaşmalar imzalanmalıdır.**

8 — **Askerî bütçeler kısılmalıdır.**

Tabancası belinden alınmış emperyalizm, dişleri dökülmüş ihtiyar bir kurda benzer. Ülkemizde, NATO'dan çıkmak, üslere el koymak, ikili anlaşmaları yırtmak ve savunma bütçesinin derhal %10 azaltılması doğrultusundaki mücadele hem ulusal bağımsızlığımız, hem de bölgesel ve dünya barışı içindir; kurdun dişlerini sökmek içindir.

Kapitalist ülkelerin siyasal yönetimleri 1976 yılında krizin hafifleyeceğini, böylece ekonominin canlanarak enflâsyon ve işsizlik oranlarının gerileyeceğini **iddia** ediyorlardı. **Gelişim tersine oldu.** Kapitalist sistemi saran bunalım daha da derinleşti. **İşsizlik, pahalılık, vergi yükü daha da arttı.** Kemerleri sıkma politikasının sonucu olarak milyonlarca emekçinin yaşam ve çalışma koşulları durmadan kötüleşti. Tam bir yıl önce DİSK DERGİSİ Ocak 1976'da yayınlanan 19 sa-

yısında bu bunalımın geçici ve kısmî değil; sürekli, genel ve yapısal olduğunu vurgulamıştır. Örneğin Fransa'da işsiz sayısı 1,5 milyona yükseldi. Bunların yarısına yakın bölümünü genç emekçiler oluşturuyor. Temmuz 1976 itibariyle ABD'deki işsiz sayısının aktif nüfusa oranı %11'e yaklaşmıştır. Bu rakam Belçika için %8,5'dur. Federal Almanya'daki 1 milyonun üstündeki işsizden 400 bini 25 yaşından küçük gençlerdir. 1976'nın ilk yarısında sadece Ortak Pazar ülkelerinde genç işsizlerin sayısı 2 milyonu aşıyordu. Geçen yıl 23 gelişmiş kapitalist ülkede iş bulamayan kadınların oranı % 40'dan %46'ya yükseldi.

İşsizliğin ikiz kardeşi olan hayat pahalılığı artmaya devam etti. 1976'nın ilk yarısında hayat pahalılığı artışı İngiltere'de %19,1, İtalya'da %14,5, İsveç'te %11 oldu. Enflâsyonun artışı emekçilerin ücretlerinde ve satın alma gücünde sürekli gerilemeler meydana getirmiştir.

Kapitalist sistemin derinleşen bunalımını emekçilerin sırtına yüklemek üzere gerici iktidarlar tüm olanaklarını seferber ediyorlar. Örneğin B. Almanya'da bir gazete şöyle yazıyor: **Ulusal ekonomi uzun zaman sürecek bir «az çalışma» devresine girmek üzeredir. Yalnız enflâsyona değil, işsizliğe de katlanmasını öğrenmeliyiz.»** Fransa'da Başbakan, **«Fransızların yeni fedakârlıklara katlanacağına inancım tamdır»** demektedir.

Artık en reformist sendikalar bile büyük sermaye iktidarlarının istediği bu fedakârlıklara karşı çıkmak zorunda kalıyor. Bunalımın sonuçlarına karşı işçi sınıfının başını çektiği **«iyi yaşam mücadelesi»** daha geniş emekçi kitleleri kucaklıyor. Sınıflar mücadelesi keskinleşiyor. Örneğin Fransa'da hükümet elektrik ve gaz işçilerini kapsayan toplu sözleşme hükümlerini çiğniyor ve ücret artışı istemi için sendikaların görüşme önerisini reddediyor. Bu işkolunda başlayan grev dalgası giderek tüm kamu sektörüne ve hatta özel sektöre yayılıyor. Bizzat siyasal yönetimlerin emekçi sınıf ve katmanların (tabakaların) ekonomik mücadelesine olan saldırısı onların maskelerini düşürüyor. İşçi ve halk düşmanlıklarını sergiliyor. İlerici güçler yol alıyor. Yapılan sondajlar, yarın seçimler olsa, Fransa'da Ortak Hükümet Programı etrafından birleşmiş olan solun oyların %56'sını alacağını gösteriyor.

SOSYALİST VİETNAM: UZUN YILLAR SÜREN FEDAKÂR VE GÜÇLÜ BİR MÜCADELEDEN SONRA VİETNAM SONUNDA BİRLEŞTİ. VİETNAM HALKI, EMPERYALİZMİN VE İŞBİRLİKÇİLERİNİN ARALARINA SOKTUĞU ENGELLERİ SÖKÜP ATTI VE SOSYALİST VİETNAM CUMHURİYETİ DOĞDU. VİETNAM HALKI ŞİMDİ SOSYALİST ÜRETİM TARZINI TÜM ÜLKEDE PEKİŞTİRME MÜCADELESİ VERİYOR. ÖZGÜR VİETNAM TOPRAKLARI ÜZERİNDE YENİ BİR DÜNYA KURULUYOR. RESİMDE KURTARILMIŞ SAYGON (HOŞI MİNH ŞEHRİ) SOKAKLARINDA CANLARINDAN EMİN VİETNAM'LI ÇOCUKLAR GÖRÜLÜYOR.

Fransa'da, İtalya'da, tekel dışı katmanlar, ilerici güçler işçi sınıfının tarihsel öncülüğünde bunalıma son vermek, emekçilere insanca yaşam ve çalışma koşulları sağlamak, güçlü ve samimî bir barış politikası izlemek, tekellerin egemenliğini sarsarak, özgürlük ve demokrasiyi maddî temeli üzerinde geliştirmek ve sosyalizme kapıyı açmak için iktidara yürüyorlar. Böylesi bir iktidar değişikliği, sadece Avrupa'da değil, tüm dünyada siyasal güçler dengesini ilericilikten yana köklü bir değişikliğe uğratarak, emperyalizme, kalbi olan Batı Avrupa'da büyük bir darbe vuracaktır. Bu nedenle, **B. Avrupa ve ABD'deki gerici iktidar güçleri böylesi bir değişikliği önlemek için baskıyı arttırmakta, demokratik hak ve**

özgürlüklere saldırmaktadırlar. Bu mücadele 1977 yılında iyice keskinleşecektir. Örneğin **1978 yılı Mart'ı,** Fransa'da, seçim dönemidir. Geçen seçimleri kıl payı yitiren solun bu sefer kazanmasını önlemek için ABD ve Federal Almanya tüm güçlerini kullanarak gerici Fransız iktidarının yardımına koşacaklardır. Fransa'nın demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olan 2,5 milyon üyeli CGT'nin belirttiği gibi, işçi sınıfı ve emekçiler açısından en önemli sorun, solun birliğini korumak ve geliştirmek için mücadele etmektir.

■

Barış içinde bir arada yaşama ve yumuşama, karşılıklı işbirliği politikasının başarıları, sosyalist sistemin daha da güçlenmesi emperyalist güçlerin doğrudan müdahalesini önlüyor. Başta ABD olmak üzere, emperyalistler, ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketlerini bastırmak, gerici, ırkçı ve faşist rejimleri yaşatmak üzere bu ülkelerdeki gerici güçleri, gerici iktidarları destekliyor ve besliyorlar. **Fakat her geçen yılla beraber gelişme; emperyalizm, sömürgecilik, ırkçılık ve faşizme karşı, barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme için savaşan halklar yararına oluyor. Üçüncü Dünya Ülkeleri diye adlandırılan az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler bağımsız kalkınmalarına engel olan ilişkilere, eşitsizliğe karşı bilincleniyor ve dayanışmalarını örgütlüyorlar.** 15-19 Ağustos tarihlerinde Sri Lanka Cumhuriyeti'nin başkenti Kolombo'da toplanan «5. Bağlantısız Ülkeler Hükümet ve Devlet Başkanları Konferansı» bunun en somut kanıtlarındandır. 15 yıllık geçmişinde bağlantısızlar hareketi hızlı bir gelişme göstermiştir. 1961'de Belgrad'daki Konferansa 25, 1964'de Kahire'dekine 47, 1970'de Lusako Konferansına 54, 1973'de Cezayir'de yapılan 4. Konferansa 76 ülke katıldı. 5. Konferansa da 86 ülkenin katılması az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin emperyalistlerin boyunduruğundan kurtulma ve kişilik kazanma yolunda ilerlediğini göstermektedir. **5. Konferansla, bağlantısızlık hareketinin barış için, emperyalizme karşı mücadele hedefi daha da somutlandı. Bu gelişme, sömürgecilik boyunduruğundan kurtulmuş olan halkların, emperyalizmin saldırganlık ve soğuk savaş politikasının sonucu olarak hiç bir askeri bloka girmeme, çok uluslu tekellerin yağmasından kurtularak ekonomik bağımsızlığa kavuşma, yeni bir ekonomik düzen özleminin somut ifadesidir.**

Emperyalistler ve goşistler, dünya barış ve ilerleme güçlerinin birliğini bozmak, «üçüncü dünya» ülkelerini sosyalist sisteme karşı çıkarmak üzere bağlantısızlık hareketini kaptırmaya çalıştılar. Ancak Kolombo'da yapılan 5. Konferans, **Helsinki Konferansı kararlarını ve barış içinde birarada yaşama politikasının uluslararası ilişkilere temel olduğunu** onayladı. Konferansa katılan ülke temsilcilerinin büyük çoğunluğu, bağlantısızlık hareketinin askerî bloklara girmeme ve emperyalizme **—yani sömürgeciliğe—** karşı bir hareket olduğunu bir kez daha vurguladı. Konferansın ev sahibi olan Sri Lanka Devlet Başkanı Bayan **Bandaranaike,** yaptığı bir açıklamayla bağlantısızlık hareketinin sosyalist ülkelerle ilişkisini şöyle dile getiriyordu: **«Bloksuz ülkeler, Üçüncü Dünya'nın sömürgeciliğe karşı olan mücadelesinde sosyalist ülkelerin gösterdiği desteğe her zaman minnettar kalacaklardır.»**

Ayrıca, Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin Konferansa kabul edilmemesi ve KTFD temsilcisi Vedat Çelik'e Sri Lanka hükümeti tarafından vize verilmemesi bağlantısız ülkelerin Kıbrıs sorununu değerlendiriş biçimlerinin somut bir ifadesiydi.

1976 yılında ırkçılığa ve sömürgeciliğe karşı önemli başarılar elde edilmiştir. 1975 yılında bağımsızlığına kavuşan Angola, Gine, Mozambik gibi genç Afrika ülkeleri emperyalizm ve sömürgeciliğin ekonomik ve siyasal kalıntılarına karşı yoğun mücadele vermişlerdir. **Bağım-**

sızlık, demokrasi, barış ve özgürlük içinde kalkınmak ve toplumsal ilerleme hedeflerine ulaşmak amacıyla örneğin Angola Halk Cumhuriyeti, Sovyetler Birliği ile uzun süreli bir dostluk ve işbirliği anlaşması imzalanmıştır.** Öte yandan Güney Afrika Cumhuriyeti'ne egemen olan ırkçı ve faşist beyaz azınlık rejimine karşı yerli halkın savaşı ve uluslararası dayanışma yoğunlaşmıştır. Bu ülkede ABD sermaye yatırımları 1,7 milyar doların üstündedir. **ABD bu ülkeyi ucuz hammadde deposu olarak kullanmaktadır.** Örneğin ABD, stratejik hammadde olan sanayi elmaslarının %100'ünü, uranyumun % 58'ini, manganezin %44'ünü Güney Afrika'dan elde etmektedir. Öte yandan ABD, Atlantik ve Hint Okyanuslarının Güney bölümlerini kontrol etmek ve Afrika'daki son sömürge ülkelerde yoğunlaşan ulusal kurtuluş hareketlerini bastırmak üzere bu ülkeyi askerî stratejik bir üs olarak da kullanmaktadır. Bu amaçla, ABD, Federal Almanya, İngiltere ve İsrail, Güney Afrika'daki ırkçı ve faşist beyaz azınlık rejimine silâh yardımında bulunmaktadır.

Ancak, kitlesel katliamlara rağmen Güney Afrika'da, Zimbabwe ve Namibya'da yerli halklar, uluslararası dayanışmanın da sağladığı maddî ve siyasal destekle ulusal kurtuluş hareketinde önemli başarılar elde ettiler.

Uzak Doğu'da, 24 Haziran 1976'da tüm Vietnam halkının 492 temsilcisi Birleşik Vietnam Ulusal Meclisi'nin birinci oturumu için toplandılar. Bu toplantıda, ülkeye Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti adı verildi, başkent Hanoi oldu ve Saygon'un adı **Ho Chi Minh** olarak değiştirildi. Ulusal Meclis Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'nin dış politikasını şöyle saptadı: **«Sosyalist ülkelerin, uluslararası işçi sınıfı hareketiyle dayanışmasını güçlendirmek ve dünya halklarının anti-emperyalist cephesini pekiştirmek için katkıda bulunacağız.»**

DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDA IRKÇILIK, GENİŞ KESİMLER TARAFINDAN LANETLENİYOR. RESİMDE ÇOK KÖTÜ ŞARTLAR ALTINDA YAŞAMAK ZORUNDA BIRAKILAN ZENCİ ÇOCUKLAR GÖRÜLÜYOR.

1976 yılında yoğunlaşan Lübnan iç savaşı, dünyanın her bölgesinde bozguna uğrayan ABD emperyalizminin insanlık dışı saldırganlığının bir başka trajik görüntüsü olarak ortaya çıktı. **Burjuva basını Lübnan iç savaşını solcu Müslümanlarla sağcı Hristiyanlar arasındaki bir çatışma olarak saptırmaya, gerçekleri gizlemeye çalıştı.** İç savaş öncesinde Lübnan'da ilerici güçler yeni mevzilere yerleşiyor ve bu ülkede bulunan onbinlerce Filistinli'nin bağımsız bir ülke kurma savaşının büyük bir teminatı haline geliyordu. **Bu gelişim, Amerikan emperyalizmine, onun maşası siyonist İsrail'e ve Arap gericiliğine karşı önemli bir darbeydi.** Güçler dengesinin ilericilikten yana değişmesini önlemek için Lübnanlı faşistler **(falanjistler)** ABD'nin ve İsrail'in desteğinde bir iç savaş başlattılar. Daha sonra Suriye'nin müdahalesiyle savaş Lübnan ilerici, yurtsever güçlerine ve Filistin Direnme Hareketine, Filistin halkına karşı tam bir katliama dönüştü. 11, 12 ve 13 Ağustos günlerinde Lübnan'daki **Tel Zaatar Filistin mülteci kampı** işgal edildi ve falanjistler binlerce yurtseveri, sivil halkı katlettiler. Emperyalist, siyonist, faşist güçlerin ve Arap gericiliğinin amacı Lübnan'ı ikiye bölerek, faşist-gerici bir yönetim kurmaktır. Bu nedenle, Lübnan'daki ve bölgedeki ilerici güçlerin en somut ve en acil hedefleri şunlardır:

1 — **Lübnan'ın bütünlüğü ve bağımsızlığını korumak.**
2 — **Lübnan'da yaşayan 400 bin Filistinli'nin varlığını korumak ve Filistin Direnme Hareketini güçlendirmek.**
3 — **Lübnan'ın demokratikleştirilmesi.**

Bu hedefler açısından 1977

yılının Lübnan ve bölge halkları için önemi büyüktür.

1976 yılının en önemli olaylarından birisi de hiç kuşkusuz İspanya'da, baskı ve teröre rağmen, ilerici, demokratik güçlerin özgürlük ve demokrasi için verdikleri mücadelede kazandıkları başarılardır. **İlerici güçler tüm siyasal tutukluların serbest bırakılmasını, serbest seçimleri hazırlayacak geçici bir demokratik hükümetin kurulmasını ve tüm siyasal partilere, sendikal örgütlere konan yasaklamaların kaldırılmasını istiyorlar.** İspanya halkı 1977 yılına 38 yıllık Frankocu faşizmin kesinkes yıkılacağı ve özgür, Cumhuriyetçi geleneklere sahip bir İspanya'nın yeniden kurulacağı bir umut yılı olarak bakıyor.

Faşist darbenin 3. yılı olan Eylül 1976'da dünya barış ve özgürlük güçleri Pinachet çetesine karşı Şili halkının, yurtsever güçlerinin özgür Şili direnişi için büyük gösteriler düzenlediler. Faşizme karşı savaşın sembolü haline gelen «Luis Corvalan'a Özgürlük» sloganı hayata geçti. Askerî cunta Corvalan'ı ve bazı Halkın Birliği Hükümeti yöneticilerini serbest bırakmak zorunda kaldı.

Dünyanın her bölgesinde emperyalist tekellerin desteğindeki gerici, faşist ve sömürgeci güçler geriliyor, mevzi yitiriyorlar. Sosyalist ülkelerin başını çektiği barış ve yumuşama mücadelesi ilerlerken, dünya ilericilik cephesinin diğer iki gücü olan kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketi ile ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi veren halklar yeni başarılar elde ediyorlar.

(1) DİSK DERGİSİ, sayı 26.

1976'DAN 1977'YE DOĞRU TÜRKİYE

1976'DA MC'NİN EKONOMİ - POLİTİKASI

Kapitalist sistemin devam eden buhranı 1976 yılında da Türkiye'yi derinden etkilemiştir. Emekçi kitleler açısından, işsizlik ve hayat pahalılığı artışı hızlanarak devam etmiş, para değeri ve satın alma gücü düşmüş, kiralar artarken, eğitim, sağlık, konut gibi toplumsal sorunlara hiç bir çözüm getirilmemiştir. Genel ekonomi planında, borçlanma ve dış ticaret açığında belirgin bir iyileşme görülmemiştir; büyüme hızı plan ve program hedeflerinin gerisinde kalmıştır; döviz rezervleri iyice azalmıştır... Siyasal planda, gerici-faşist karması MC'nin politikası alabildiğine saldırganlaşmış, bir çok öğrenci, işçi, öğretmen faşist cinayetlerin kurbanı olmuştur; MC içi çelişkiler iyice keskinleşmiştir; sendikal ve demokratik hak ve özgürlükler ayaklar altına alınmış, danıştay kararları dinlenmemiştir. Kısaca, sadece meclis aritmetiğine göre kurulan MC, temsil ettiği büyük sermaye sahiplerinin hukuk düzeni dışına çıkmak zorunda kalmış ve böylece bilerek ve isteyerek yasa dışına düşmüştür. Öte yandan, demokrasi güçleri yeni mevzilere yerleşerek ileri demokratik bir düzen hedefini yaklaştırmışlardır. Sendikal açıdan keskinleşen sınıflar mücadelesinde Türk-İş yönetimi açıkça MC'nin, işverenlerin yanında yer alan aşırı bir uzlaşmacı politika izleyerek anti-demokratik tavırlara girmiştir. Bu durum DİSK'in doğru politikası ve demokrasi savaşımının yükselmesi ile birleşince TÜRK-İŞ'in çöküşü hızlanmıştır. 550 binden fazla üyeye sahip olan DİSK böylece ülkemizin tek sendikal örgütü olma yolunda ileri adımlar atmıştır.

Kapitalist sistemin genel bunalımının Türkiye gibi bağımlı ve az gelişmiş ülke ekonomileri üzerindeki en belirgin etkisi dış ticaret ile ödemeler dengesinde görülmektedir. Bunun da temel nedeni Türkiye ekonomisinin finansman ve diğer girdiler açısından ithalâta, yani emperyalist tekellere olan bağımlılığıdır.

DIŞ TİCARET AÇIĞI

Dış ticaret açığında 1975'e göre %7,5 oranında bir azalma görülmektedir. İlk on ay için gözlenen bu azalma, aslında daha önceki yıllardan kalan 500 milyon dolarlık (7 milyar 500 milyon TL) tarım ürünü stokunun 1976'nın ilk aylarında ihraç edilmesinin sonucudur. Aynı dönem içinde, ithalât 4 milyar 191,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu 1975'in aynı dönemine göre %7,7'lik bir artış demektir. Bu artışa rağmen, getirilen kısıtlamalar yüzünden yılın ilk on ayında ithalât gerçekleşmesi program hedefinin %83,8'i oranında olmuştur. Genel anlamda, ithalâtın program hedefinin gerisinde kalması döviz harcamasının sınırlanması demektir, yani olumlu bir sonuçtur. Ancak, MC'nin getirdiği kısıtlamalar, döviz rezervinin son derece sınırlı oluşunun getirdiği zorunlu kısıtlamalardır. Ve sonucu hiç de olumlu olmamıştır. Böylece, dışa bağımlı sanayinin ihtiyacı olan bazı mallar alınamamış ve yatırımlarda aksaklıklar, gerilemeler ortaya çıkmıştır. Bu da, işçi kitleleri üzerinde olumsuz sonuçlar doğurmuştur.

MC'NİN SANAYİLEŞME ANLAYIŞI

İthal edilen maddelerin niteliği sanayinin de niteliğini ortaya koymaktadır. Yatırım maddeleri ithalâtının toplam ithalât içindeki payı artmış ve %45,4'e yükselmiştir. Bunun için de makine-techizat ithalâtının payı %40,2'ye yükselmiştir. Toplam ithalât içinde yılın ilk dokuz ayına göre ham madde ithalâtının payı %51,3'tür.

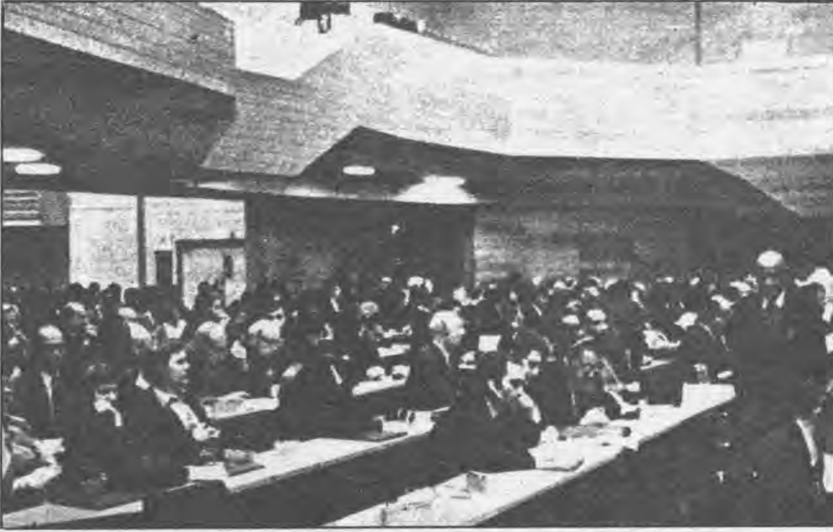
Görüldüğü gibi, Türkiye sanayine montajcı ve ithalâta dayalı bir yapı egemendir. Bu nedenle dış ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu gelişmiş kapitalist ülkelere olan bağımlılığımız artmakta ve bu bağımlılık ulusal kalkınmamızı engellemektedir.

Yılın ilk on bir ayında 1975'in aynı dönemine oranla %39,4 artan ihracat yine de %18,3'lük bir oranla program hedefinin gerisinde kalmıştır. Az önce belirttiğimiz gibi, ihracattaki bu artışın önemli bir nedeni 1975'ten kalan 500 milyon dolarlık tarım ürünü stokunun satılmış olmasıdır.

İhracatın sektörel dağılımı «hızla sanayileşiyoruz» şeklindeki kalkınma nutuklarını yalanlamaktadır. Toplam ihracat içinde tarım ve hayvan ürünlerinin payı 1975'de %55'ten 1976'da %64,86'ya fırlamıştır.

Buna karşılık sanayi mamüllerinin payı %36,99'dan %29,88'e düşmüştür. Öte yandan, 1976'nın ilk on aylık dönem verileri toplam ihracatın toplam ithalâtın ancak %39,2'sini karşıladığını göstermektedir. Yani, geri kalan %60,8 oranındaki ithalât yurt dışındaki işçi kardeşlerimizin gönderdikleri dövizler ve dış borçlanma ile yapılmaktadır. Sanayi ürünleri ihracatı ise sanayi ürünleri ithalâtının ancak %15,5'ini karşılamaktadır.

Kapitalist sistemin genel buhranının ortaya çıkardığı en önemli sorunlardan birisi de işsizliktir. Federal Almanya, Fransa, Hollanda, Danimarka, İngiltere gibi diğer gelişmiş kapitalist ülkelerin işsizliğe karşı aldıkları ilk tedbir yabancı işçilerin kitleler halinde sınır dışı edilmesi ve yeni yabancı işçi alamamak olmuştur. Bu nedenle işçi dövizlerinde çok hızlı bir

yasî görüşlere sahip çok sayıda parlamenter tartışmalara katıldı. Doğrudan ya da dolaylı olarak saldırılara maruz kalan pek çok ülkenin durumu ayrıntılı olarak incelendi.

Parlamentoların, silâhsızlanma savaşımında daha önemli bir rol oynaması gerektiği kanısına varıldı. Parlamentolar, kendi hükümetlerinden silâhlanma politikalarıyla ilgili geniş bilgi istemeli ve bu bilgiyi kamuoyuna aktarmalıdırlar.

Çeşitli konuşmacılar, birçok acil toplumsal gereksinme dururken, askerî bütçelere çok büyük rakamlar ayrıldığını vurguladılar. Parlamenterler, ilk adım olarak, askerî bütçelerin yüzde 10 indirilmesi için her türlü çabayı göstermelidirler.

Silâh satışlarının denetlenmesi için kuralların gerekliliği genel olarak benimsendi.

Parlamentolar Arası Birlik (İPU) silâhsızlanma önlemlerinin görüşülmesi için bir platform olmalıdır. Aynı tarihte Madrit'de toplanmakta olan İPU'ya özel bir mesaj gönderildi.

Silâhsızlanma savaşımında parlamentolar arasında aktif bir işbirliğinin gerekliliğini vurgulayan çeşitli konuşmacılar, tek taraflı olarak askerî harcamalarını azaltan ülkeler örneğinin, askerî bütçelerini artırmakta olan diğer ülkelerce de izlenmesi gerektiğini belirttiler.

Konuşmacılar, barış çabalarının başarısı için uygun ortamın yaratılabilmesi amacıyla, bazı ülkelerde şimdiden olduğu gibi savaş propagandasını yasalarla yasaklanması için parlamenterlerin çalışması gerektiğini sözlerine eklediler.

Bazı ülkelerdeki özel durumu gözönüne alarak, genel silâhsızlanma politikalarını etkin biçimde etkileyecek tek yöntem olarak kamuoyunun doğrudan seferber edilmesi önerildi.

Barışa ve parlamenter demokrasiye bir tehlike oluşturan neo-faşizmin ortaya çıkma tehlikesi vurgulandı.

Barış savaşımında ve yeni bir savaş atmosferi yaratma eğilimlerini yenebilmek için, çeşitli siyasî görüşlere sahip kişilerin ortak eylemleri desteklenmelidir. Diğer konuşmacılar, eğitimin savaşa karşı mücadelede bir silâh olarak kullanılması ve gerekli yasal önemlerin alınması gereksinimini dile getirdiler. Eğitim, ayrıca, halkları diğer halkların kültürü hakkında aydınlatmaya ve böylece ülkeler arasında daha iyi bir anlaşma ve dostluğa katkıda bulunmaya da yönlenmelidir. Avrupa güvenlik kurumlarından yararlanabilecek, ulusların kültürel işbirliği olmalıdır.

Emperyalist baskı güçlerinin barış ve silâhsızlanma çabalarına karşı çıktığı ve sürekli bir barış sağlayabilmek için düşmanlık nedenlerinin ortadan kaldırılması gerektiği vurgulandı. Emperyalist güçler çeşitli ülkelerin iç işlerine doğrudan ya da halkın yasal temsilcilerine karşı şiddet eylemleri yaratmaktadırlar.

Bütün insanların bağımsızlık ve ekonomik gelişme hakları güvence altına alınmadan barış sağlanamaz. Parlamenterler bu meseleleri kendi parlamentolarında gündeme getirmeli ve doğrudan ya da dolaylı saldırılara maruz kalan bütün halkları desteklemelidirler. Ayrıca, emperyalistlerin, gerilim yaratma, sonra silâh satma ve böylece ülkelerin bağımsızlığını tehlikeye düşürme yolundaki taktiklerinin açığa çıkarılması gerektiği de vurgulandı.

Parlamenterler arasında bilgi alışverişini sağlayacak bir kuruluşun oluşturulması önerildi.

Stokholm çağrısının yaygınlaştırılması gereği de belirtildi.

Tüm Avrupa Parlamentosu toplantısıyla birlikte, parlamenterlerin konut, çevre, vb. gibi somut konularda özel toplantılar yapması önerildi.

İkili toplantılar ve karşılıklı ziyaretler desteklenmelidir

Nihayet, Silâhsızlanma İçin Dünya Parlamenter Konferansı yapılması önerildi.

Bu yuvarlak masanın, çalışmalarının temelini teşkil eden, 21 Ağustos hazırlık toplantısının tüm belgelerini onayladığı bir kez daha konfirme edildi.

yi pazarlama olanakları geniş, işgücü ucuz ve sosyo - ekonomik ortamı uygun bir ülke olarak görmektedir. İstedikleri tek şey, yabancı sermayeyi teşvik yasasında yabancı sermayeye daha ileri hakların sağlanmasıdır. Bir ikincisi de yabancı sermaye yatırımlarının Türk parasının değerindeki düşüşlerden etkilenmemesidir. Yerli tekelci sermaye sözcüleri ve MC, bu isteklerin karşılanmasından yana olduklarını belirtmişlerdir. Bir yandan, Ortak Pazarın dev tekelleriyle rekabete hazırlanmaktan söz eden yerli tekelci kapitalistler ve MC, aynı anda Ortak Pazar'ın emperyalist sermayesinin ülke ekonomisi üzerindeki denetimini arttıracak adımlar atmaktan çekinmemektedirler. MC'nin televizyonu da Sabancıları, Berkerleri bir araya toplayarak devlet eliyle yabancı sermaye şakşakçılığı yaptırmaktadır: bağımsızlığın maddî temeli olan ekonomik bağımsızlığımızı kazanmak yerine devlet olanaklarını ekonomik bağımlılığımızı daha da pekiştirmek yolunda kullanmaktadır.

İŞSİZLİK ARTTI

En az Cumhuriyet kadar eski olan bu ekonomi politika, emekçi halkımızın yaşam koşullarını alabildiğine kötüleştirmektedir. İşsizlik hızla artmaya devam etmektedir. 15-64 yaş grubunda, yani çalışma çağındaki nüfusta istihdam, en son nüfus sayımının yapıldığı 1975'de %4,9 oranında artarak 14 milyon 350 bin kişiye çıkmıştır. Buna karşılık aynı dönemde 15-64 yaş grubu %15,7'lik bir artışla 22 milyon 215 bin kişiye çıkmıştır. Demek ki çalışma çağında olup da çalışma durumunda olmayan işgücü kaybı 7 milyon 865 kişidir. Ayrıca, 14 milyon 350 bin aktif (çalışabilir) nüfusun 2,5 milyondan fazlası da işsizdir. Sosyalist ülkelerin işgücüne olan ihtiyaçları hızla artarken, gelişmiş kapitalist ülkelerde işsizliğe çare bulunamamaktadır. Türkiye'de istihdam edilme durumunda olan her yüz kişiden 13,6'sı işsizdir.

PAHALILIK ARTTI

MC'nin izlediği ekonomi-politikanın bir başka sonucu da toptan eşya fiyatları ile tüketici fiyatlarının hızlı artışıdır. 1975'in ilk on ayında %5,6 olan toptan eşya fiyatlarındaki artış geçen yılın aynı döneminde %15,2'ye fırlamıştır. Yıl sonuna kadar bunun resmi makamlara göre %20'lik bir artışa varması beklenmektedir. Gerçek fiyat artışlarının 1976 sonu itibariyle %20'nin üstünde olduğu açıktır. MC'nin izlediği enflasyonist politika bu artışın nedenidir.

TÜRKİYE KAPİTALİZMLE KALKINAMAZ

Mevcut ekonomi-politika devam ettiği sürece, Türkiye'nin ekonomik durumunda en küçük bir iyileşme gözlenmeyecektir. Tersine, dış ödemeler dengesi ile dış ticaret açığı, dış borçlanma iyice artacak, finansman ve döviz dar boğazı sorunu büyüyecektir. Bu durum bir yandan, yatırımların azalmasına ve üretimin düşmesine neden olurken, öte yandan da emperyalist tekellere bağımlılığı arttıracaktır. Sonuç olarak bağımlı ve az gelişmiş kapitalist yapıdan doğan bu bozuklukların yükü yine emekçi halkın sırtına yüklenecektir. 1977 yılı bekleyişlerini birkaç örnekle somutlayalım. 1976 yılında ihracat artışını doğuran nedenler arasında stokların ihracından gelirin payı oldukça büyüktü. 1977'ye girerken elde ihraçlık stok kalmaması nedeniyle yeni yılda ihracat önemli gerilemelere yol açacaktır. Oysa saptanan büyüme hedefine varılması ancak ithalâtın arttırılmasıyla mümkündür. Bu durum dış ticaret açığının 1975 ve 1976'ya göre daha da artacağını göstermektedir. Bu açığın büyümesini önlemek üzere MC'nin alacağı bir tek önlem vardır. O da ithalâtın kısılmasıdır. Geçtiğimiz yılda da MC bu yolu denemiş ve bundan, en çok zarar gören de Kamu İktisadî Teşebbüsleri (KİT) olmuştur. KİT'lerin 1976'daki işletme açıkları 19 milyar lirayı bulmuştur.

Bu durum bir kez daha MC'nin tekelci sermaye yanlısı ve ulusal kalkınmaya karşı olan tutumunu belgelemiştir. Aynı gelişim 1977'de de artan ölçülerde devam edecektir.

KİT'lerde yatırım gecikmeleri, yatırımların maliyetini arttırmakta ve böylece büyük israflara yol açmaktadır. Bu zarar, devlet bütçesi yoluyla yine emekçi halkımıza yüklenmektedir.

Kapitalist yoldan Türkiye'nin ne ekonomik kalkınmasını, ne de toplumsal ilerlemeyi sağlaması mümkündür. Ülkemizin, hızlı ve ağır sanayi temeli üzerinde kalkınması, toplumsal ilerlemenin sağlanarak emekçi halkımızın insanca bir yaşam düzeyine kavuşması ancak tüm maddî ve manevî kaynaklarımızı harekete geçirecek, büyük sermaye sahiplerinin her türlü egemenliğine son verecek ilerici ve demokratik bir iktidarın işbaşına geçmesine bağlıdır. 1977 yılında atılacak ilerici adımların hedefi bu olmalıdır.

Gelecek sayıda 1976 yılının siyasal ve sosyal durumu değerlendirilecektir.

işyeri çevre koşulları ve işçi sağlığına etkileri-2

FİZİKSEL ETKENLER

Fiziksel etkenlerin işçi sağlığına zararlı yönlerine karşı ilgi **sanayi devrimiyle** başlamıştır. Kapitalizmin hızlı gelişimi sırasında işyerinde bu etkenlerin zararlılık düzeyinde büyük artışlar oldu. Fiziksel etkenlerin çalışan kişilerin sağlığına olumsuz etkilerinin geç ortaya çıkışı ve işverenlerin bu konuda yapılmak istenen araştırmaları engellemesi, konuyla ilgili çalışmaları geciktirdi. İşçi sınıfının örgütlü mücadelesinin yükseldiği emperyalizm döneminde burjuvazi bu sorunlara karşı bazı önlemlerin alınmasını yasalarla onaylamak zorunda kaldı.
İşyerlerinde görülen zararlı fiziksel etkenler şöyle sıralanabilir;

1. Gürültü
2. Termal rahatlı (ısı, nem hava hızı, radyant ısı)
3. Aydınlatma,
4. Titreşim,
5. Işınlama.

1. GÜRÜLTÜ :
Gürültünün işçi üzerindeki etkilerini daha iyi anlayabilmek için ses ve gürültünün fiziksel özelliklerini kısaca gözden geçirmekte yarar var. Ses maddeden oluşan bir ortamda (gaz, sıvı, katı cisimler) moleküler titreşime dayanan mekanik bir zorlamadır. Sesin şiddeti desibel (dB) denen bir birimle ölçülür. **Gürültü;** «arzu edilmeyen, istenmeyen ses» diye tanımlanır.
Endüstriyel gürültü ise işçinin ve diğer işyeri personelinin günlük çalışma boyunca maruz kaldığı gürültülerdir. Bu gürültülerin neden oldukları sağırlıklar veya duyma azalmaları uzun dönemde ortaya çıkar. Sekiz saatlik süre içinde ortalama olarak aşılması gereken endüstriyel gürültü düzeyi birç ok araştırma sonucunda 85-90 dB. olarak saptanmıştır. Ülkemizde bu konudaki yasal yükümlülük «İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği» tüzüğünün 22. maddesinde şöyle belirtilmiştir;
«Ağır ve tehlikeli işlerin yapılmadığı yerlerde gürültü derecesi 80 desibeli geçmeyecektir. Daha çok gürültülü çalışmayı gerektiren işlerin yapıldığı yerlerde gürültü derecesi en çok 95 desibel (dB) olabilir. Ancak bu durumda işçilere başlık, kulaklık veya kulak tıkaçları gibi uygun koruyucu araç ve gereçler verilecektir.»
«İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü»nün bu açık maddesine karşın ülkemizde sanayiinin çeşitli kollarında gürültü düzeyi belirtilen sınırın çok üstündedir. Örneğin Ankara'da yapılan bir çalışmada, Siteler (atölye ve yapım evleri), Etlik (ağır bakım atölyeleri ve Esenboğa (hava alanı) yapılan ölçümlerde saptanan gürültü şiddeti değerleri şöyledir:

İşyeri Türü	**Gürültü Şiddeti (dB)**
Demirci çekiçlerinin gürütüsü	110 - 120
Demirci perçinleme atölyesi	110 - 115
Kazan atölyesi	110 - 120
Döküm ve maden fabrikaları	110 - 120
Jet motorları	130
Freze	100
Şekilli Freze	100
İşyeri türü	**Gürültü Şiddeti (dB)**
Kalın Freze	110
Flanya	106 - 110

Şerit	100 - 110
Daire testere	106 - 110
Dizel motorları	110 - 120

Kaynak: «Z. Tiner, K. Çetin Endüstri Gürültülerinin sebep olduğu işitme kayıpları»

Gürültünün İşçi Üzerine Etkileri :

Kısa sürede yüksek düzeyde gürültüye maruz kalmak geçici sağırlıklara, uzun süreli maruziyetler ise işitmenin az olmasına, giderek endüstriyel sağırlığa neden olmaktadır.

Bunların yanında gürültünün, işçiyi taciz ettiği, verimi düşürdüğü, yorgunluğa ve iş kazalarına neden olduğu birçok gözlemler sonunda saptanmıştır.

Koruyucu Önlemler :

Koruyucu önlemelerin amacı, işçilerin çalışma süresi boyunca işyeri gürültüsünün zararlı etkilerinden korunmasıdır. Bir işyerinde gürültüden korunma önlemlerinin gerekliliği konusunda en önemli ölçüt, gürültü düzeyinin 80 dB. yi geçmesidir. Eğer gürültü düzeyi 95 dB. yi geçiyorsa bu düzeyin düşürülmesi gereklidir. «İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü»nün tanıdığı üst sınır 95 dB. dir. 80 - 95 desibel arası değerler ise kişisel koruyucu araçlar gerektirmektedir.

Koruyucu önlemler yönetim önlemleri, teknik önlemler kişisel koruyucu araçlar ve tıbbi kontrol olarak ayrılabilir.

1. Yönetim Önlemleri: İşçiler örgütlü mücadeleleri ile yasal haklarını elde etmek için çalışmalıdırlar. Gürültü düzeylerinin saptanması, gerekliyse koruyucu önlemlerin alınması ve çalışma saatlerinin azaltılması konularında işverenlere baskı yapılmalıdır. Bunların yanında gürültülü bir makinanın, fakrikanın az kullanılan bir yerine taşınması gibi basit önlemler önerilebilir.

2. Teknik Önlemler: İşletmeler kurulmadan önce, oluşabilecek gürültü düzeylerini saptamak amacıyla çalışmalar yapılmalıdır. Yetersiz bakım ve eskime, makinaları daha gürültülü duruma getirmektedir. Makinaların gerekli bakımı yapılmalıdır.

Daha sessiz işlemlerle değiştirme, gürültüyü azaltma ses iletiminin azaltılması, gürültülü makinaları kapama, sesi soğutma ve ölçümlerin ve standartların uygulanması gibi yöntemler uygulanır.

3. Kişisel koruyucu araçlar: Bu araçlar kulak tıkaçları, başlıkları, mansonlu başlıklar olmak üzere dört tiptir.

Kişisel koruyucu araçların sağladıkları sesi azaltma miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Araç Tipi

Kulak Tıkacı

Kulak Manşonu

Başlıklı Manşon

Türü :	**Sesi Azaltma Miktarı (dB)**
Pamuk	8 dB.
Cam elyaflı pamuk	20 ».
Kauçuk	18 - 25 »
Silikonlu Kauçuk	15 - 30 »
Parafinli Pamuk	20 - 45 »
Ağır	40 »
Orta	35 »
Hafif	25 »
Ağır	55 »
Orta	45 »
Hafif	35 »

4. Tıbbi korunma; İş öncesi odiyometrik testler yapılmalı, iş sonrası periyodik muayeneler uygulanmalı, işçilerin duymalarında azalma olup olmadığı saptanmalıdır.

ISI RAHATLIĞI (TERMAL RAHATLIK):

ISI

NEM

HAVA HIZI

RADYANT ISI

İnsanın vücudunun ısı dengesi sağlık ve rahatlık bakımından önemli bir sorundur. Bu dengenin ısı değişimleri nedeni ile bozulması insan sağlığını tehlikeli bir duruma düşürür. Çağımızda bu nedenlerden ötürü, vücudun ısı dengesini ve rahatlığını etkileyen etkenler üzerinde birçok çalışmalar yapılmıştır.

Sıcaklığın yüksek olduğu ortamlarda vücut yarattığı ısıyı kazandığı denli çabuk vermez. Bunun sonunda vücut sıcaklığında artış görülür. Eğer etkilenme süresi uzarsa tehlikeli sonuçlar doğabilir.

Bugün endüstride ısı etkilenmeleri akut etkilenme düzeyinde olmasa bile birçok işyeri ısısı işçi sağlığı açısından tehlikeli durumlar yaratabilecek düzeydedir. Isının işçi sağlığına etkisi doğrudan olmadığı için, ısının sağlık üzerine etkileri genellikle önemsenmez. Ancak rahat-

sız ortam ve istenmeyen çalışma koşulları verim düşüşü, üretim kaybı, işgünü kaybına yol açar ve kaza olasılığını artırır.

ENDÜSTRİDE ISI PROBLEMİ :

İşçinin ortamla olan ısı alışverişini etkileyen dört ayrı etken vardır.

1. Ortamın Sıcaklığı
2. Hava akım hızı
3. Havanın nem miktarı
4. Radyant ısı

Bu dört etkenin bir araya gelerek anormal koşullar yaratması vücuttaki ısı dengesinin korunmasını zorlaştırır.

Bu dört etken teker teker incelenecek olursa termal konfor hakkında verecekleri bilgi yeterli olmayacaktır. Bu nedenle bu dört etkenin birbirleri ile ilişkilerini belirten bir birim olarak «Düzeltilmiş Etkin Sıcaklık» bulunmuştur. Bu birimle ortam sıcaklığının işçi üzerindeki gerçek etkili değeri doğru olarak saptanabilir.

ORTAM KOŞULLARININ KONTROLU :

Işçi sağlığı bakımından rahat çalışma ortamı zorunludur. Rahat çalışma ortamı için gerekli koşullar ve önlemler şunlardır:

1. Isının kaynakta Kontrolü: Sistemden yayılan ısı, sistemin izalasyonu, sistemin daha uygun yerde kurulması ve kaçak olabilecek yerlerin kontrol altına alınması ile önlenebilir.
2. Yerel soğutma: Az sayıda işçinin yüksek ısı ile etkilendiği yerlerde, örneğin bir fırın ya da döküm ocağı çevresinde yerel soğutma sistemi kullanılabilir.
3. Radyant ısıdan korunma: Radyant ısıdan korunmak için en iyi çözüm ise ısı kaynağı ile çalışanların arasına ısıyı geçirmeyecek, çoğunu yansıtacak engeller koymaktır.
4. Kişisel korunma araçları: Genellikle ileri derecede kötü ortam koşullu materyalden yapılmış olup endüstride çok çeşitli tipleri bulunur.
5. Genel koruyucu önlemler: Çalışma ortamının koşulları işçilerin sağlığına uygunluğu yönünden değerlendirilmelidir.

Isı rahatlığını oluşturan etkenlerin ölçümleri yapılmalı, standartlara uygunluğu araştırılmalı, sağlığa aykırı düzeyler saptanan işyerlerinde gerekli önlemler alınmalıdır. İşçiler ve örgütleri uygun olmayan koşullarıyla seslerini duyurmalıdırlar. İşverenlerin bu konudaki uyutma ve göz boyama politikalarına karşı, daha uyanık olmalı, sorunun köklü çözümü için verilen mücadeleden hiçbir şekilde ödün verilmemelidir.

AYDINLATMA :

Çalışma yerinin aydınlatma durumu işçinin sağlık durumunu olumlu ya da olumsuz yönde etkileyebilir. Aydınlatmanın birimi lükstür. Bir lüks, bir mum şiddetindeki bir ışık kaynağından bir metre uzaklıkta ve ışık yönüne dik bir yüzey üzerindeki aydınlık derecesi (şiddeti) dir. İşyerleri için önerilen aydınlatma şiddeti 100 lükstür. İşin niteldiğine göre bu değer 320 lükse değin çıkar.

Kapalı bir yerin doğal aydınlık derecesi ise «gün ışığı faktörü» ile saptanır. Uluslararası standartlara göre bu değer yapılacak işin özelliklerine göre, 0,6 - 20 arasında değişir.

Aydınlatmanın İşçi Sağlığına Etkileri: Yetersiz aydınlatma sonucu göz çabuk yorulur. Aralıklı şaşılık, baş ağrıları, göz yaşarmaları gibi belirtiler ortaya çıkar. Yetersiz aydınlatma iş verimini düşürücü ve iş kazası olasılığını artırıcı bir etkendir. Ayrıca çalışanların ruhsal durumunu olumsuz yönde etkiler.

Çok fazla aydınlıkta çalışılması ya da karanlık bir yerden aydınlığa çıkılması yani aydınlık derecelerinin değişmesi, göz kamaşmalarına neden olur. Sık sık kamaşma gözün yorulması, göz ağrıları, çalışma gücünün ve dikkatin azalmasıyla sonuçlanır, iş kazası olasılığını artırır. İşyerinde ışık kaynaklarının göz kamaştıracak yerlere konması bu nedenlerle sakıncalıdır.

Her ışık kaynağı, özellikle yapay ışık kaynakları gölge oluşumuna neden olur. Koyu gölgeler gözleri yorar. Ayrıca önemli makina bölümleri (manivela gibi) veya binalarda tehlikeli bölgeler (merdivenler gibi) üzerine düşecek gölgeler iş kazalarına yol açabilir.

Sağlığa Uygun Aydınlatma Koşulları ve Önlemler: Çalışma yerinin işçilerin sağlığına elverişli biçimde aydınlatılması için gerekli koşulları iki bölümde incelemek gerekir.

1. Doğal Aydınlatma
2. Yapay Aydınlatma

Doğal Aydınlatma:

Doğal ışık nitelik, gölge ve kontrast koşulları yönünden tüm yapay ışıklardan daha üstündür. Bu nedenle, en iyi aydınlatmayı sağlayabilmek için işyerlerinde hem çatı, hem de pencereler yoluyla doğal aydınlatma sağlanmalıdır. Çatının cam bölümleri kuzeye çevrilmiş olursa yumuşak, keskin gölge yapmayan bir aydınlatma elde edilir. Pencereler geniş ve yüksek olmalıdır.

İşyerlerinin doğal aydınlatma durumları gün ışığı faktörü birimi cinsinden ölçülmeli ve uluslara-

rası standartlara uygunluğu kontrol edilmelidir. Bu ölçümler basit araçlarla yapılabilir. Aydınlatması yeterli olmayan işyerlerinde gerekli önlemlerin alınması için ilgililer uyarılmalıdır.

Yapay Aydınlatma:

Yapay aydınlatma uygun şiddette olmalı, her yerde eşit aydınlık sağlanmalıdır. Yetersiz ya da çok şiddetli aydınlatma aynı derecede zararlıdır. Yapay aydınlatma doğrudan, yarı dolaylı ve dolaylı olmak üzere üçe ayrılır. Doğrudan (direkt) aydınlatma keskin sınırlı gölge oluşumuna, sonuçta göz yorgunluğuna ve göz kamaşmasına yol açar, iş kazası olasılığını artırır. Bu nedenle işyerlerinde dolaylı (indirekt) ya da yarı dolaylı aydınlatma yolları seçilmelidir.

Yarı dolaylı aydınlatma ışığın dengeli dağılımını sağlar, gölgeler hafiftir. Göz kamaşması azdır. Bu sistemde ışık kaynağına, alt bölümü mat, üstü açık veya ışığı geçiren bir abajur uygulanır.

Tam dolaylı aydınlatma ışığın dengeli dağılımını sağlar, gölgeler hafiftir. Göz kamaşması azdır. Bu sistemde ışık kaynağına, alt bölümü mat, üstü açık veya ışığı geçiren bir abajur uygulanır.

Tam dolaylı aydınlatmada ise alt bölümü hiç ışık geçirmeyen yansıtıcılarla ışık tavana yansıtılır. Bu tür aydınlatma ile ışığın eşit olarak dağılımı sağlanır. Göz kamaşması olasılığı hiç yoktur. Ruhsal rahatlık sağlar. Böylece çalışanlar için rahat bir ortam yaratılmış olur, ruhsal gerginlik ve işkazaları olasılığı azalır.

Yapay aydınlatmanın ölçülmesi foto elektrik aydınlık ölçekleri ile yapılır ve aydınlık şiddeti lüks cinsinden ölçülür. İşyerleri için öneri en aydınlatma derecesi 100 lükstür fakat işin niteliğine göre gereksinme artabilir.

İşyerlerinde aydınlatmaya düzeyleri bu yöntemlerle saptanmalı, aydınlatması standartlara uymayan işyerlerinde gerekli önemler alınmalıdır.

TİTREŞİM:

İşçi sağlığına zararlı olan fiziksel etkenlerden titreşim, insan vücudu ile temas halinde bulunan bir aracın ileri geri hareketinden oluşur. Bu hareketin işçi üzerindeki etkisi iki türlü olur.

1. TİTREŞİMİN İŞÇİNİN TÜM VÜCUDU ÜZERİNDE ETKİSİ: İşçinin maruz kaldığı titreşimin saniyedeki devinim sayısı 3 devinim/saniye'den az ise işçi vücudu bir bütün olarak sarsılır. Titreşimin saniyedeki devinim sayısı arttıkça vücudun çeşitli yerlerinin titreşime karşı tepkileri değişik olur. Titreşimin yönü ve titreşime maruz kalan işçinin konumu (ayakta ya da oturarak ça-

verecek düzeyde tutulmalıdır. Aleti en uygun bir şekilde tutma ve kullanma konusunda işçinin eğitimi sağlanmalıdır.

3. Tıbbi Önlemler: Hava basınçlı aletlerle çalışan işçilerin erken tanı amacıyla en az üç yılda bir tam muayeneleri yapılmalı ve ilk belirtilerin saptanması durumunda işçi başka işe nakledilmelidir.

Titreşimin zararlı etkilerine karşı bu önlemlerin tümüyle alınması gerekirken «İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü»nün bu konudaki önerileri ye-

tersizdir. Tüzüğün 79. maddesi şöyledir: «Titreşim yapan aletlerle yapılan çalışmalarda aşağıdaki önlemler alınacaktır:

1/ Titreşim yapan aletlerle çalışacak işçilerin işe alınırken genel sağlık muayeneleri yapılacak, özellikle kemik, damar ve eklem sistemleri incelenecek ve bu sistemlerle ilgili bir hastalığı ya da arızası olanlar bu işlere alınmayacaktır.

2/ Titreşim yapan aletlerle çalışan işçilerin periodik olarak muayeneleri yapılacaktır. Kemik, eklem ve damar sistemleri ile ilgili bir hastalığı lışması) titreşimden doğabilecek sarsıntıları etkiler.

Uzun süreli mazuriyetler sonunda titreşimin uzun dönemli etkileri gözlenmektedir. Örneğin üzerine binilerek gidilen araçlarda, traktör üzerinde çalışan kişilerde eklem hareketleri diğer çalışanlara göre çok fazladır. Ayrıca uzun süreli maruziyetler sonunda bazı hastalıkların ortaya çıktığı gözlenmiştir. Örneğin uzun süre traktör kullananlarda böbrek zedelenmesi saptanmıştır.

2. TİTREŞİMİN YEREL ETKİLERI: Titreşimin en çok görülen zararlı etkisi elle tutularak işleyen hava basınçlı aletlerle çalışan işçilerde görülür. Hava basınçlı çekiç, delici, makas, çakıcı, matkap gibi aletler «Ölü El» ya da «Beyaz Parmaklar» adı ile bilinen bir meslek hastalığına neden olurlar. Bu hastalığın oluşmasıyla elin kontrolü kaybolur ve sıcağa, soğuğa ve acıya karşı duyarlık azalır. Aynı zamanda kas, sinir sistemi, eklemler ve kemiklerde bazı değişiklikler görülü.r

KORUNMA:

Titreşimin zararlı etkilerine karşı alınacak önlemler üç grupta toplanır.

1. Yönetim Önlemleri: Günlük çalışma süresinin kısaltılması ya da iş rotasyonu yaparak işçinin maruziyet süresinin azaltılması gibi önlemlerdir.

2. Teknik Önlemler: Aletin ağırlığı en az zarar ya da arızası görülenler, çalıştıkları işlerden ayrılacaklar, kontrol ve tedavi altına alınacaklardır.

ISINMA:

İşçi sağlığına, çevre faktörü olarak etki eden en önemlilerinden birisi de ışınlamadır. Işınlama yayılan ışının niteliğine göre iki ana grupta incelenir.

A— İYONLAYICI IŞINLAMA:

İyonlayıcı ışınlama 1/ Elektromagnetik ışınlama (X ışınları, gamma, ışınları), 2/ Korpüsküler ışınlama (tanecikli) (Alfa, Beta tanecikleri, protanlar, nötronlar) olmak üzere iki kısma ayrılırlar. Fakat hemen hemen tüm iyonlayıcı ışınların insan vücudu üzerindeki etkileri aynıdır. Yalnız yaptıkları hasar, ışınların enerjisine ve delip geçme yeteneğine bağlıdır.

İyonlayıcı ışınlar için maruziyet birimi olarak «RAD» kullanılır.

1/ Somatik Etkiler: Vücutta hayati önemi olan dokuların etkilenmesidir. Bu çeşit etkilenmede kısa ve uzun dönem maruziyetler söz konusudur. Etkilenmenin şiddeti maruziyet sürecine bağlıdır.

2/ Genetik Etkiler: Maruz kalan kişiye değil de, ondan üreyecek olan nesle zarar veren etkisidir. İyonlayıcı ışınlamaya maruziyet en çok aşağıdaki işçilerde görülebilir. Bunlar: Uçak yapım işçileri, Atom enerjisi fabrika işçileri, biologlar, seramik işçileri, kimyacılar, diş asistanları, dişçiler, dermatologlar, ilaç yapımcıları, ilaç temizleyicileri, elektron mikroskopta çalışanlar, yangın alarm yapıcıları, gıda saklayıcıları, cam yapımcıları, endüstri radiografikçileri, labaratuar teknisyenleri, askeri personel, hemşireler, petrol rafineri işçileri, doktorlar, fizikçiler, radyologlar, nükleer araştırma işçileri, röntgenciler, veterinerler, X ışını kullananlar.

İyonlayıcı ışınlarla ilgili olarak «İşçi sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü» madde 83'de alınması gereken önlemler şöyle belirtilmiştir. «Tabii veya sunii radyoaktif (ışınsaçan) ve radyonizan (İyonlayıcı ışıksaçan) maddeler veya diğer korpüsküler emanasyon (tanecik saçan) kaynakları ile yapılan çalışmalarda aşağıdaki önemler alınacaktır.

1. Her çalışma için gerekli radyoaktif maddenin, zararlı en az miktarı kullanılacaktır.

2. Kaynak ile işçiler arasında, uygun bir aralık bulunacaktır.

3. İşçilerin kaynak yakınında mümkün olduğu kadar kısa süre kalmaları sağlanacaktır.

4. Kaynak ile işçiler arasına uygun koruyucu bir paravana (ekran) konulacaktır. Bu paravanalar, gama ve (X) ışınları için kurşun, beton ve benzeri, beta ışınları ve nötronlar için plastik ve benzeri malzemeden yapılmış olacaktır.

5. İşçilerin ne miktarda radyasyon ışınları aldıkları, özel cihazlarla ölçülecek ve bunlar en geç ayda bir defa değerlendirilecektir. Alınan radyasyon, izin verilen dozların bulunduğu hallerde, işçi bir süre için bu işten uzaklaştırılacak, yıllık total doz korunacaktır.

6. İşyerinde uygun aspirasyon sistemi kurulacak, boşaltılan havanın radyasyon yönünden süzülmesi sağlanacaktır, temizlik sırasında, özel maskeler kullanılacaktır. İşyeri ve işçinin temizliğine dikkat edilecek, radyoaktif maddelerin artıkları, usulüne uygun bir şekilde yok edilecektir.

7. Taşınabilen radyoaktif malzemeler uygun ve özel kutularda bulundurulacaktır.

8. Tabii veya sunii radyoaktif ve radyonizan maddeler veya diğer korpüsküler emanasyon kaynakları ile çalışacak işçilerin, işe alınırken genel sağlık muayeneleri yapılacak ve özellikle sinir, kan ve kan yapıcı sistemi incelenecek, sinir ve kan hastalıkları ile ilgili bozukluklar görülenler, bu işlere alınmayacaktır.

9. Tabii ve sunii radyoaktif ve radyonizan maddeler veya korpusküler emanasyon kaynakları ile çalışan işçilerin, periodik olarak genel sağlık muayeneleri yapılacak ve özellikle sinir ve kan hastalıkları ile ilgili bozuklukları görülenler, çalıştıkları işlerden ayrılacaklar, kontrol ve tedavi altına alınacaklardır.

B— İYONLAMAYICI IŞINLAMA:

Mor ötesi, kızıl ötesi bir mikrodalgalar diye üç grupta incelenirler.

Mor ötesi ışınlama (Ultraviolet); Güneş ışığında bol miktarda bulunur. Derinin yanıp esmerleşmesini sağlayan ışındır. Gemicilerde, çiftçilerde, balıkçılarda, boru hattı döşeyenler ve açık arazide çalışanlarda meslekten gelme yanıklar görülür.

Ayrıca kaynakçıların, kaynak sırasında oluşan mor ötesi ışınlara maruziyetinde, gözlerde ağrılar ve yanmalar görülür. Bunlar özellikle gözler için çok tehlikelidir. Mor ötesi ışınların en önemli etkilerinden biri de katarakt denilen göz hastalığına neden olmasıdır. Mor ötesi ışınlara en çok maruz kalanlar işçiler şöyle sıralanabilir:

Uçak işçileri, berberler, tuğla yapımcıları, ilaç yapımcıları, elektrikçiler, çiftçiler, balıkçılar, döküm işçileri, cam üfürücüleri, cam fırını işçileri, demir işçileri, hemşireler, boru hattı işçileri, demiryolu işçileri, yol işçileri, denizciler, çelik işçileri, kaynakçılar ve diğerleri.

Ne yazık ki, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü Mor ötesi ışınlara maruz kalanlar hakkında hiçbir bilgi vermemektedir.

Kızıl ötesi ışınlar (Enfraruj Işınlar):

Kızıl ötesi ışınların etkisi ısı olarak kendini gösterir. Özellikle deri üzerinde tehlikeli etkisi vardır. Yüksek dozajdaki maruziyetin göz yorgunluğu ve baş ağrısı yaptığı bilinmektedir.

En çok maruz kalan işçiler şöyle belirlenebilir: Kimyacılar, ahçılar, kurutucular, elektrikçiler, döküm işçileri, fırın işçileri, cam üfleyiciler, demir işçileri, flim makinistleri, kaynakçılar ve diğerleri.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü bu konuda alınması gereken önemleri şöyle belirlemiştir.

Madde 80: Enfraruj (kızıl ötesi) ışınlar saçan işler ile yapılan çalışmalarda, bu ışınların zararlı etkilerinden korunmak için aşağıdaki tedbirler alınacaktır.

1/ Enfraruj ışınları saçan kaynaklar, bu ışınları geçirmeyen ekranlarla tecrit veya otomatik kapaklarla techiz edilecektir.

2/ Enfraruj ışınlar saçan işlerde çalışan işçilere, bu ışınları geçirmeyen gözlükler ile diğer uygun kişisel korunma araçları verilecektir.

3/ Enfraruj ışınları saçan işlerde çalışacak işçilerin, işe alınırken genel sağlık muayeneleri yapılacak, özellikle görme durumu ve derecesi tayin olunacak ve gözle ilgili bir hastalığı olanlar, bu işlere alınmayacaktır.

4/ Enfraruj ışınlar saçan işlerde çalışan işçilerin, periodik olarak genel sağlık muayeneleri ve özellikle göz muayeneleri yapılacak, gözle ilgili bir hastalığı ve arızası görülenler çalıştıkları işlerden ayrılacaklar kontrol ve tedavi altına alınacaklardır.

■

Kaynak:

- **J. B. Olishifski «Fundementals of Indastrial Hygiene» N.S.C. Chicago 1971.**
- **C. Erkan «İşyerinde Fizik Çevre» 1965.**
- **C. Erkan «Endüstride Isıya Maruziyet, Değerlendirme ve Kontrol» 1972.**
- **Z. Tinel, K. Çetin «Endüstrinin Sebep Olduğu İşitme Kayıpları» Ankara.**
- **A. Ş. Afacan «Gürültü» Ankara.**
  «İş Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü» Başbakanlık Basımevi, Ankara, 1974.
- **F.A. PATTY «İndustrial Hygiene and Toxicology» Interscience Pub. Newyork (1965).**
- **İş Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü - Başbakanlık Basımevi, Ankara 1974.**
- **C. Erkan «İş Sağlığı Dersleri» A.Ü. Yayınları, Ankara (1971).**

kıbrıs'taki devrimci işçi federasyonu basın bildirisi

30 KASIM 1976'DA KURULAN KIBRIS'DAKİ DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI FEDERASYONU GENEL BAŞKANI HASAN SARICA'NIN BASIN TOPLANTISINDA FEDERASYONUN İLKE VE AMAÇLARI AÇIKLANMIŞTIR. DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI FEDERASYONU'NUN BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMAYI DERGİMİZE ALIYORUZ.

Değerli Basın Mensupları,

Yıllardır sarı sendikacılığın pençesinde kıvranan işçi sınıfımız, gerçek sendikal mücadelesinde Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun kuruluşu ile aydınlık yolu açmış bulunmaktadır.

Kuruldukları günden beri işçi sınıfımızın ekonomik ve demokratik talepleri doğrultusunda mücadele veren Yol - İş Sendikası ile Devrimci Genel-İş Sendikası'nın mücadeleleri iç içedir. İşçi sınıfımızın gerçek sendikal örgütlerinin mücadelesi birdir. İşçi sınıfının sömürülmesini sınırlandırma ve giderek yok etmede mücadele örgütlü ve birlik halinde verilmelidir. Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu böylesi bir mücadelenin içinden doğmuştur.

İçinde yaşadığımız bozuk düzende yoksulluk, baskı ve acılar işçi sınıfının payı oluyor. Mevcut işsizlik sadece işsizlerin değil tüm işçilerin durumunu daha da kötüleştirmektedir. Çünkü işverenler işsizliği şantaj aracı olarak kullanmakta ve örneğin ücretleri düşük tutmakta ve işçiler üzerine her türlü baskıyı yoğunlaştırmaktadır.

DEV - İŞ, ekonomik yapımızın tüm ağırlığını sırtında taşıyan işçilerin bağrından doğmuş olup yıllardır işçi sınıfının başına çörekelnmiş sarı Türk - Sen'i örgütlü mücadele ile işyerlerinden tek tek söküp atacaktır.

Yılların sarı sendikası Türk - Sen, bünyesinde topladığı işçileri ışçi sınıfının ortak yanı olan birlik ve dinamizmden yoksun hale getirmiş, mukadderatı, kaderciliği, nemelâzımcılığı, bireyciliği toplumun özelliği haline getirmiştir. DEV - İŞ, işçi sınıfının birliğini, dayanışmasını ve dinamik mücadelesini güçlendirmeye çalışacaktır. Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu mücadelenin kolay olmadığını bilmektedir. Fakat mücadelenin başarıya ulaşacağına eminiz. Çünkü gücümüz Türk - Sen gibi işverenlerden değil, mevcut iktidardan değil, işçi sınıfından alıyoruz.

Bugün tarafsız olması gereken ve maaşlarını yoksul halkın verdiği vergilerden alan bazı yüksek devlet memurları Türk - Sen'i ayakta tutabilmek ve gelişen Devrimci Sendikal Hareketi susturabilmek çabası içerisindedirler. Bu oyunlar işçi sınıfımız ve tüm halkın gözleri önünde oynanmaktadır. Bu oyunların nedeni Yol - İş - ve Devrimci Genel - İş Sendikalarına üye işçilerin direncini kırma, yıldırma ve bazen korkutma ile Türk - Sen'i yine rakipsiz bırakıp işçi sınıfının sırtında boza pişirmektir. Fakat işçi sınımız artık yalnız ve sahipsiz değildir. Artık Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu vardır.

Değerli Basın Mensupları,

İşverenlerle birçok devlet kademesindeki görevlilerin Türk - Sen yanlısı politikalarını normal karşılıyoruz. Bilindiği gibi Türk - Sen yıllarca «partilerüstü politika» diye bir terane tut-

turarak, gerçekte iktidarların ve işverenlerin dümen suyuna girmiş, ülkenin en önemli üretici gücü olduğuna şüphe olmayan işçi sınıfının mücadele bilincini köreltmeye çalışmıştır. Bu tutumuyla da Türk - Sen işçi sınıfının genel çıkarlarına aykırı bir kuruluştur.

İşverenler ve sermaye iktidarları işçilerin birleşmesinin ve gerçek sendikal örgütlenmenin önüne geçemeyeceklerini anladıkları içindir ki, sarı Türk - Sen'i güçlendirme çabaları yoğunlaşmıştır. Avcılıkta bir usül vardır. Kuşu başka bir kuşla avlarlar. İşte Türk - Sen de bu işe yaramaktadır. Yani Türk - Sen, uzlaşmacı ve işveren yanlısı tutumuyla işçi sınıfını arkadan vurarak, işçi sınıfına ihanet etmektedir.

Değerli Basın Mensupları,

DEV - IŞ kendisine rehber ettiği ve taviz vermeden, yılmadan her türlü baskıya göğüs gererek demokratik ve ekonomik ilkelerini gerçekleştirmeye çalışacaktır. Tüzümüzün 4. maddesinde belirtilen temel ilkelerimiz şunlardır: «Madde 4. Federasyon, tüm çalışanların «emek ve fikir işçilerinin» ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan kalkınması ve yücelmesini zorunlu görür. Bundan ötürü de, Türk işçi hareketinin, Anayasamızda öngörülen köklü dönüşümlerin gerçekleşmesini sağlayacak bir devrimci öze kavuşmasını şart sayar.

Temel İlkeler:

a) İşçi sınıfının sorunları, bağımsızlığa ve özgürlükçü demokrasi gereklerine kavuşmuş toplumcu bir düzende çözümlenir. Bunun ekonomik alanda ilk adım, emekten yana emekçilerin yönetim ve denetimine doğrudan katıldığı planlı bir devletçilik sistemidir. Bu sistemde kamu sektörü ağır basar ve itici, yönetici rol oynar.

b) Sanayi kesimindeki kilit sanayi dallarının, enerji kaynakları ile büyük ulaştırma, dış ticaret, bankacılık ve sigortacılığın Anayasamızda belirtilen ilkeler içinde devlet eli ile yürütülmesi gereklidir. Bu alanlarda özel sektör yardımcı durumdadır.

c) Emekçilere insan onuruna uygun bir hayat seviyesi sağlamak ve seviyeyi devamlı olarak yükseltmek, işsizliği ortadan kaldırmak, ancak devlet eliyle yürütülecek hızlı bir sanayileşme ile mümkündür Ancak, devlet eliyle yürütülen bir sanayileşmede, işletmelerin devletleştirilmesi ve en ileri tekniklerin kullanılması işçilerin yararına olur.

ç) Işçi sınıfının devrimci bir niteliğe erişmesi ve bilinçlenmesi ancak yurt ve dünya olaylarını emekçiler açısından ve bilimsel yoldan değerlendirilmesine bağlıdır. Bilim, işçi sınıfının en önemli mücadele aracıdır.

d) Köylümüzü uygar yaşama şartlarına kavuşturmak ve sanayileşmemize temel ve destek olmak üzere, tarım alanında köklü reformların yapılması zorunludur. Bunun aynı zamanda işsizliği önleyici bir yararı da vardır.

e) Emekçilerin, tüm haklarını alabilmesi yalnız meslekî mücadele ile mümkün değildir Bunun yanısıra Anayasa'daki demokratik haklarını kullanarak siyasal mücadele yapmaları da gereklidir. Bu mücadele işçi sınıfının varlığını tam bilincine kavuşturarak, insanın insanı sömürmesi esasına karşıt bir amaç güder.

Devrimci Işçi Sendikaları Federasyonu'nun başlıca görevlerinin belirtildiği tüzüğümüzün 5. maddesi ise şöyledir:

«Madde 5: Federasyonun başlıca görevleri şunlardır;

a) Bütün işçilerin ana iş kollarında ve bunların da federasyonda biraraya gelmesini sağlamak, federasyonun K.T.F.D.' nin en güçlü ve etkili sendikal örgütü haline getirmek.

b) Kıbrıs Türk Işçi hareketının izleyeceği politikanın ana çizgilerini saptama ve hareketin birlik ve beraberliğini sağlamak,

c) Toplu sözleşme ve grev düzeninin başarı ile yürütülmesi için gerekli sendikalar arası dayanışma ve işbirliğini sağlamak,

ç) Çalışma hayatını ve sosyal güvenliği düzenleyen yasaların, işçiler yararına olmayan hükümlerini değiştirmek ve yeni yasalarda bunları daha da iyileştirmek için çaba harcamak,

d) İşçilerin çıkarları ile ilgili çeşitli toplantı, kurul, konferans ve örgütlere katılarak, bunların federasyon ilkelerine uygun biçimde kararlar almalarına çalışmak.

e) Kıbrıs dışında olup da işçi sınıfı yararına çalışan ve federasyon ilkelerine uygun doğrultuda görüş sahibi olan uluslararası işçi örgütleri ile işbirliği yapmak, bu gibi kuruluşlara üye olmak sureti ile işçi dayanışmasının ürünlerinden yararlanmak,

f) Çalışanların meslekî bilgilerini artıracak ve genel kültürlerini geliştirecek her türlü eğitici eylemlerde bulunmak, sağlık ve spor tesisleri, kitaplık, basımevi ve benzeri kültürel tesisler kurmak, işçilerin boş zamanlarını değerlendirebilmeleri için olanaklar sağlamak,

9) İşçiler için her çeşit kooperatifler veya şirketler, tatil şir-

ketleri kurmak, bu gibi girişimlere yardım etmek ve görevleri yerine getirebilmek için her türlü mülk edinmek, tesis sahibi olmak ve işletmek.

h) Işçilerin refahını veya meslekî çıkarlarını ilgilendiren konular üzerine bilimsel incelemeler yapmak bu amaçla ilgili araştırma bürosu kurmak.»

Değerli Basın Mensupları,
Emekçi halkımız adına asgari hedeflerimiz aşağıda belirtildiği gibi olup yakın mücadele hedeflerimizin gerçekleştirilmesi için demokratik yollarla mücadele edeceğiz:

- Dünya işçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışma günü olan 1 Mayıs «İşçi Bayramı» olarak resmen yasalaşmalıdır.
- Ücret kaybı olmadan 40 saaltık çalışma haftası gerçekleşmesi, Cumartesi ve Pazar günleri her yerde tüm işçiler için de tatilden sayılmalıdır.
- Ülkemizde büyük oranda işsiz bulunuyor. Tüm zenginliklerimiz planlı olarak ve halk yararına değerlendirilmeli, ulusal sanayi kurulmalı ve herkesin güvenli bir iş sahibi olması koşulları yaratılmalıdır.
- Tüketimi ve dolayısıyle üretimi sınırlayan fiyat artışlarına bir son verilmeli işverenlerin kâr hadleri kontrol edilerek işbirlikçi tekelci sermayenin kâr oranları düşürülmeli çalışanların ücretleri ise insanca yaşama koşullarına uygun bir düzeye çıkarılmalıdır.
- Ayrımcı ücret politikasına son verilmeli, eşit işe eşit ücret prensibi uygulanarak hayata geçirilmelidir. Ücretler arasındaki adaletsizlik kaldırılmalı, gerek işçiler arasında ve gerekse kafakol emekçileri arasındaki ücret farklarını ortadan kaldıracak uygun prensipler izlenmelidir.
- Genç emekçilerin meslekî ve teknik eğitimleri devletçe ele alınarak mutlaka gerçekleştirilmeli, meslekî eğitimi tamamlayan genç emekçiye işi hazır edilmelidir. Ayrıca 15 yaşından küçük olanların çalışmaları yasak edilmeli ve fakat yaşamları eğitim süresinde devletçe karşılanmalıdır.
- Tarımdaki açık, gizli ve mevsimlik işsizliği önleyecek tedbirler alınarak tarım işçilerinin çalışma koşulları devamlı ve güvenli kılınmalıdır.
- Çalışma koşullarını hafifletici, insan sağlığı ve güvenliğini sağlayan tüm teknik buluşlar kullanılarak iş hızı azaltılmalı, iş kazalarının önlenmesi böylesi yollarla gerçekleştirilmelidir.
- İş müfettişlerinin sayısı ve etkinliği artırılmalı ve siyasî iktidarlara karşı bağımsızlaştırılmalıdır.
- Emekçi kadınların çocuklarının sağlıklı bir şekilde yetişmesini sağlayacak kreş, çocuk yuvaları ve çocuk parklarının ihtiyaç gösteren her bölgede ve her işyerinde açılması sağlanmalıdır. Sendika temsilcilerini de katılacağı komisyonların yöneteceği bu tesisler işverence ve devletçe yapılmalı ve beslenmelidir.
- Sömürüyü katmerleştirmeye yarayan bugünkü adaletsizlik vergi sistemi kaldırılmalı, büyük sermayedarların vergi mükellefiyetleri artırılmalıdır. Ağırlık dolaylı vergilerden dolaysız vergilere kaydırılmalı, dolaysız vergiler gelirle orantılı olarak artmalıdır. Asgarî ücretler 135 TL. ilâve olarak hayat pahalılığı şeklinde hesaplanmalı ve vergi dışı bırakılmalıdır.
- Dış ülkelere çalışmaya giden işçi kardeşlerimize ülkemizde çalışma koşulları yaratılmalı, oralardaki çalışma süreleri emeklilik için gereken süreden sayılarak emeklilikleri o ülkelerde aldıkları son ücretler üzerinden olmalıdır.
- Topraksız ve az topraklı yoksul köylüye toprak sağlanmalı ve tarımla uğraşanların emeğinin değerlendirilmesi için gerekli tedbirler acilen alınmalı, gerçek anlamıyla demokratik olacak bir toprak reformu yapılmalıdır.
- Çalışma hayatını düzenleyen yasalardaki anti-demokratik maddeler iptal edilmelidir.
- Referandum yasalaşmalı, işçiler sendikalarını gizli oy ve açık sayımla seçme hakkına kavuşmalıdır.
- Sınırsız grev hakkı tanınmalı; grev hiçbir koşula bağlanmamalıdır.
- Lokavt yasalaşmamalıdır. Lokavt Anayasa'da yoktur ve Anayasa'ya aykırıdır. İşverenlerin bir sınıf olarak işçi sınıfı üzerinde tahakküm kurmasına yol veren lokavt kanunen suç sayılmalıdır.
- Sosyal Sigortalar Kanunu hayata geçirilmeli, demokratikleştirilerek ilerici bir öze kavuşturulmalıdır.
- İşçi memur ayrımına son verilmelidir. İşçiyi kadrolu kadrosuz diye ikiye bölme son bulmalı, deneme devresini geçiren her işçi otomatik

olarak kadroya alınmalıdır.

- Dernekler yasasındaki anti-demokratik maddeler ayıklanarak ilerici bir öze kavuşturulmalı, gençliğe ilerici dernekler kurma hakkı verilmelidir.
- Devlet kademelerindeki gerici ve faşist nitelikteki kişiler ayıklanmalı, siyasi görüşleri dolayısı ile yapılan ayrıcalıklı tutuma son verilmelidir.
- Tüm ilerici güçlere uygulanan baskı ve şiddet son bulmalı, can güvenliği ve iş güvenliği sağlanmalı, her türlü işkence son bulmalıdır.
- TRT bağımsız-özerk bir kuruluş haline getirilerek halktan yana kuruluşların yararına sunulmalıdır.
- İngiliz üsleri ve Amerikan tesisleri adadan sökülüp atılmalı, emperyalizmin batmayan uçak gemisi haline getirilmek istenen Kıbrıs barış adası olmalıdır.

Değerli Basın Mensupları,

Bu yakın mücadele hedefleri doğrultusunda faaliyet gösterecek olan Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu uluslararası harekette yerini alacaktır. Çünkü uluslararası sermayeye karşı işçi sınıfının uluslararası birliği şarttır.

Emperyalizmin kurbanları: emekçilerdir! Bu durum kendisini ölçüsüz bir enflasyon, kitlesel işsizlik ve sefalet şeklinde gösterir. Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu halkların ulusal kurtuluş savaşlarına, gericiliğe karşı mücadele verenlere, ırkçı faşist yapıları kırmak için kavga verenlere sempati duymaktadır. DEV-İŞ işçilerin uluslararası ortak taleplerini destekler, barış, işbirliği, silahsızlanma, demokrasi, toplumsal ilerleme mücadelesinde yerini alır. Dünyada, bölgemizde ve Kıbrıs'ta barış için mücadelede DEV-İŞ lâyık olduğu yeri alacaktır. Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu işçi sınıfını mağrmsız, bağlantısız, emperyalist üslerden arınmış, toprağı bütün federal bir Kıbrıs için yönlendirir.

KTFD'nde kanunları hakim kılma, emekçilerden yana kanunlar çıkarılması, Anayasa'da belirtilen temel hak ve özgürlüklerin hayata geçirilmesi için DEV-IŞ etkin bir şekilde mücadele edecektir.

Değerli Basın Mensupları,

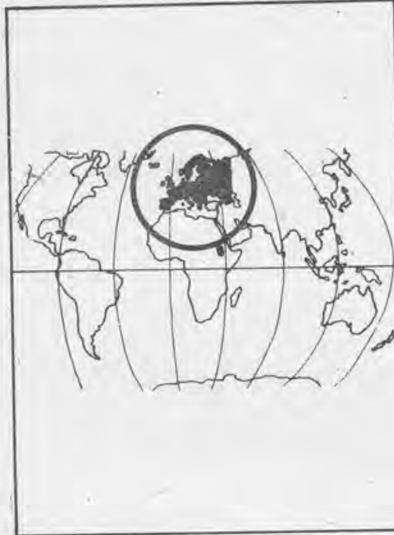
Devrimci Işçi Sendikaları Federasyonunun amblemi dişli bir çark içinde yükselen yumruktur. Yumruk işçi sınıfının birliği ve yenilmezliğini simgelemektedir.

Değerli Basın Mensupları,

Basın toplantımıza katılmak suretiyle gösterdiğiniz yakın ilgiye teşekkür ederiz.

Devrimci İşçi Sendikaları
Federasyonu
Geçici Yönetim Kurulu

FRANSA

fransa'daki türkiye'li işçilerden haberler

Avrupa'nın diğer ülkelerinde olduğu gibi, Fransa'da da pek çok Türkiyeli işçi çalışıyor. Fransız işçi sınıfının demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü CGT'de örgütlenen Türkiye'li işçiler, sömürüye karşı Fransız işçi sınıfıyla ve diğer yabancı (göçmen) işçilerle birlikte omuz omuza mücadele ediyorlar. Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF)'ye üye olan Fransız Genel Emek Konfederasyonu (CGT), Türkiye'li işçiler için, Türkçe bir haber bülteni ve de gazete çıkarıyor. Ocak ayına ait haber bülteninde, DİSK'İN SESİ gazetemizin ilk iki sayısında yayınladığımız DİSK İLKELERİ'nde yer aldı ve işçi kardeşlerimize dağıtıldı.

Aşağıda okuyacağınız haberler, bu bültende yer alıyor.

SNAYDER DE SON DURUM

Bişviler'de boş gaz tüpleri üreten Snayder işyerinde 150 işçi işten atılmak durumundadır. Bu iş yerinde toplam işçi sayısı 450 ve Türk işçi sayısı 200'ü bulmaktadır. Kısa süreli işsözleşmeleri yapmış olan Snayder

patronu süresi biten sözleşmeleri uzatmamaktadır.
Bu durumda olan arkadaşlarımızın teknik işsizliğe yazılmaları gerekmektedir. İlk yapılacak budur. Fakat en önemlisi bu anormal duruma dur diyebilmektir. Bunu diyebilecek birlik ve dayanışmayı önce Snayder işçileri arasında sonra da bölgede aynı işsizlik ve sefalet tehlikesiyle karşı karşıya olan maden işçileriyle gerçekleştirmek zorunludur. Çünkü kapitalist ülkeleri bir kurt gibi kemiren işsizlik ve bunalım yalnız Snayder işçilerinin sorunu değildir. İşsizlık milliyet tarkına bakmadan, dinî ve siyasî inanç ayrımı yapmadan, bütün işçileri ve işkollarını, işçi sınıfının tümünü kapsamaktadır. Bu durumda bütün işçilerin ve tüm işçi sınıfının birliği birlikte savaşımı, sınıfsal savaşımı dirimsel bir sorun olmaktadır.
Bu birlik, bunalımın bütün yükünü işçi sınıfına ve emeğiyle geçinen herkese yüklemek isteyen patron sınıfına ve onların temsilcisi hükümetlere karşı zorunludur. Sömürüyü sınırlamak ve giderek yok etmek için zorunludur.

SCHROLL İŞ YERİNDEKİ ARKADAŞLARIMIZIN MÜCADELESİ

Srol, Strasbourg'ta eski kâğıt işleyen bir işletmedir. Çeşitli işyerlerinde çalışan 100 kadar işçiden 33'ü Türktür. Türk arkadaşlarımızın aylardan beri sendikalaşma savaşımı vermektedirler. Geçtiğimiz ay içinde CGT'ye bağlı sendikal örgütü kurmuşlardır.
Arkadaşlarımız çok ağır iş koşullarında çalışmaktadırlar. Ve yoğun bir baskı altında tutulmaktadırlar. Bu baskılar Srol'dan ve temsilcisi yöneticilerden gelmektedir. Sendikalaşma da öncülük eden ve haklı olarak temsilci seçilen arkadaşlarımıza ihtar mektupları göndermekte, onları haksız yere işi yavaşlatmakla, iş yeri düzenini bozmakla, suçlamaktadır. Işin gerçeği şu ki, bu mektuplar sendikalaşma hareketinin başlamasından sonra gelmektedir. Ve de özellikle sendika ve işçi temsilcilerine gönderilmektedir. Sendika muhasibi işten atılmıştır.

Bütün bunlara koşut olarak patron, temsilci arkadaşlarımıza iş elbisesi vermemiş ve yıl sonu primlerini de kesmşitir.
Bu tutumuyla Srol sendikalaşan 33 işçiye göz dağı vermeyi amaçlamaktadır. Baskı altında tutulan ve işten atılan arkadaşımızın sorunu tüm işçilerin sorunu olmaktadır. Bugün onlara yapılan yarın hakkını arayan tüm arkadaşlara yapılacaktır. Nitekim sendika delegesi arkadaşımız da işten atılma tehlikesiyle karşı karşıya bulunmaktadır. Bu nedenle bütün işçiler birlik olup kenetlendemelidirler. Arkadaşlarımızın bu birlik ve dayanışmayı gerçekleştireceklerine inancımız tamdır.

1.11.1976 tarihinde toplanıp aşağıdaki istemleri dile getiren Srol işçileri sonuna kadar haklıdırlar. Patronun bu istemleri reddetmesi, hiç bir toplu iş sözleşmesine bağlı olmadığını söylemesi bu gerçeği değiştirmez. Birlik, dayanısma ve ör-

gütlü savaşım yoluyla bu hakları söke söke almak bütün işçilerin sorunu ve sınıfsal görevidir.

Srol işçileri istemlerini şöyle sıralamaktadırlar:

1 — Kısım şeflerinin işçilere yaptığı baskılara son verilmesini, biz yabancı işçilere Fransız işçiler arasında ayırım yapmaksızın tüm çalışanlara eşit muamele yapılmasını istiyoruz.

2 — İş gününe raslayan bayram günlerinin ödenmesini istiyoruz. Zira Srol, 1 Mayıs hariç hiç bir bayram parası vermemektedir.

3 — Gittikçe artan hayat pahalılığı karşısında satın alma gücümüz düşmektedir. Bu durumda saat ücretlerimize zam istiyoruz. Ayrıca yasal olarak verilen ücret artımlarının diğer zamların verildiği aydan itibaren verilmesini istiyoruz.

4 — Eşit işe eşit ücret istiyoruz:

a) Pres'te çalışan yabancı işçiler 30 - 36 F. alırken aynı işi yapan Fransız işçiler 75 F. almaktadırlar. Aynı saat çalışan ve aynı işi yapan herkesin aynı ücret almasını istiyoruz.

b) Dışarıda çalışan arkadaşlarımız için (soğuk hava, yağmur vs. nedeniyle) prim ödenmesini istiyoruz.

5 — Herkes tarafından okunup anlaşılabilen açık, okunaklı ve eksiksiz olarak doldurulmuş para kâğıtları istiyoruz.

6 — Onbeş dakikalık sabah kahvaltısı molasının ödenmesini istiyoruz.

7 — İş yerinde uzakta oturan arkadaşlarımız için servis arabası çıkarılmasını ya da yol masraflarına maddî yardım yapılmasını istiyoruz.

8 — Bir barakada 1 - 4 kişi kalmakta ve kişi başına 90 F. kira ödemekteyiz. Kiralardan 50 F.'lık indirim yapılmasını istiyoruz. Yatakların değiştirilmesini, kılıfların ise onbeş günde bir değiştirilip temizlenmesini istiyoruz.

9 — Kart basılmasını ya da çalışma saatlerinin başlangıç ve bitişlerinin işçiler tarafından yazılmasını istiyoruz.

10 — Sendikalı işçilerin toplantı yapabilmesi için yer gösterilmesini istiyoruz.

Görüldüğü gibi Srol, iş güvenliği, sağlık ve ücret konusunda yasanın verdiği garantileri bile hiçe saymaktadır. Üstelik hiç bir toplu sözleşmeye bağlı olmadığını söylemektedir. Sendikal hakları hiçe saymakla ve sendika delegesinin 15 saatlik sendikal görev yapması hakkını da tanımamaktadır.

Bu durumda Srol işçilerinin savaşımı zordur ve çetindir. Bu haklı istemler etrafında işçilerin birliği, örgütlü savaşımı dayanışması ve kararlığı bu savaşımın can damarıdır.

Sendikal Haklar: Fransa'da çalışan bütün yabancı işçiler, tıpkı fransız işçiler gibi sendikaya girebilirler ve Fransız işçilere tanınmış olan haklardan yararlanabilirler. Yani sendika bildirisi ve sendika gazetesi giriş ve çıkış saatlerinde iş yerinde dağıtabilirler, kesenekleri toplayabilirler v.s.

İşe alma sırasında, bir işçiyi işe alcak olan patron o işçinin sendikalı olması gerekçesiyle işe almamazlık edemez, gene aynı gerekçeyle işçiye ceza veremez ve işten atamaz. Patron tarafından sorulacak «Bir sendikaya üye misiniz?» sorusuna işçinin verecek karşılığı yoktur ve karşılık vermeye işçiyi kimse zorlayamaz.

Grev hakkı bütün işçilere tanınmıstır.

Tıpkı Fransız işçiler gibi yabancı işçiler de sendika delegesi olabilirler. Sendika delegesi olmak için 18 yaşında olmak ve iş yerinde bir yıldan beri çalışıyor olmak gerekir. Sendika delegesini sendika bizzat tayin eder ve iadeli taahhütlü mektupla hem iş müfettişini hem de işvereni aynı anda haberdar eder.

Sendika delegesi işletmede seksiyonunu temsil eder ve işletmenin bütün işçilerinin, ister sendikalı olsun ister olmasın, çıkarlarını savunur. İşletme yönetimiyle görüşmeyi her an isteyebilir. İşçi temsilcileri (personel delegeleri) yönetimle görüştüklerinde onların yanında olmaya hakkı vardır. Protokol anlaşmaları ve işyeri sözleşmeleri imzalamaya ve görüşmelere katılmaya hakkı vardır.

Temmuz 1975'ten bu yana yabancı işçiler resmen sendika yöneticisi olabilirler. Bu temel bir zaferdir ama yasa hâlâ bazı sınırlamalar koymaktadır. Birincisi: (Avrupa Ekonomik Topluluğu ülkelerinden gelen işçiler hariç) bir yabancı işçi sendika tarafından yönetici olarak tayin edildiğinde Fransa'da beş yıldan beri çalışıyor olmalıdır. İkincisi: Yabancı işçiler sendika yöneticilerinin en çok üçte birini temsil etmek zorundadırlar.

Oysa: Bu kısıtlamalar, Fransa'nın 1951'den beri imzalamış olduğu, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün sendikal özgürlük üzerine 87 no.lu anlaşmasına, Roma anlaşmasına ve diğer bir çok uluslararası anlaşmalara aykırıdır. Bu kısıtlamaların kaldırılması bütün işçilerin ortak savaşımıyla olacaktır elbette.

Sendikamız CGT bu konuda bilgi vermeye gelecek sayılarında da devam edecektir.

ARALIK

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNDEN

TÜM TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ

Tüm Teknik Elemanlar Derneği İstanbul Şubesi, Bakanlar Kurulunun işçi-memur ayrımı konusunda yayınladığı raporu eleştirdi.

MC'nin bu raporla çalışanları bölmek, birbirine düşürmek doğrultusunda hesapları olduğu, ayrıca teknik elemanların büyük çoğunluğunun, mühendis ve mimarların bir kez daha işçi statüsünün dışında tutulduğu belirtilen açıklama özet olarak şöyledir.

«Geçtiğimiz Kasım ayının sonunda Bakanlar Kurulu bir rapor yayınladı. 7/10 986 sayılı bu karara göre Kamu İktisadi kuruluşlarında çalışan bir kısım emekçiler işçi statüsüne alınıyordu. Resmi Gazetede yayınlanan meslekler listesinde «kadro ünvanları» belirtilen, bir grup emekçi bundan sonra sendikalara girebilecek toplu sözleşme pazarlığına oturabilecek, grev hakkını kullanabilecekti.

MC iktidarının çalışanlara karşı olduğu, elinden geldiğince onları ezmeyi yeğlediği ve vermek zorunda kaldığı hakları, son kertesine kadar kullanılmaz halde tutmaya çalışacağı hiç kuşkusuz ortaya çıkıyor.

Ama teknik elemanlar ve tüm çalışanlar bu kararnamelerin bir bağış olmadığını başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçilerin mücadeleleri karşısında, iktidarın vermek zorunda kaldığı ödünler olduğunu biliyorlar.

Bu kararname ile benzer kararname ile kazanılmış hakların sonuna kadar kullanılması için uğraşlarını sürdürüyor.

TÜTED İstanbul Şubesi, gerçekte yıllardır işçi olan, ancak bu hakları uzun mücadeleler sonucu ellerine geçiren emekçileri, işçi sınıfının ve halkımızın uzun vadeli çıkarları doğrultusunda verdiği uğraşı defalarca kanıtlamış olan DİSK bünyesindeki sendikalarda birleşmeye çağırıyor.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB)

TMMOB'ye bağlı 18 oda adına Van deprem bölgesine gönderilen inceleme komitesi çalışmalarını bitirdi.

Basına bir açıklama yapan inceleme komitesi Muradiye-Çaldıran depreminde onbinin üstünde canın, gerekli önlemlerin zamanında alınmayışı yüzünden yitirildiğini belirtti.

ÇALIŞMA BAKANLIĞI İŞ MÜFETTİŞLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ (İM - DER)

İM-DER Genel Başkanı Ahmet Erol ve Genel Başkan Vekili Ahmet Çelebioğlu basına yaptıkları yazılı açıklamada iş müfettişleri üzerinde sürdürülen baskı ve kıyımı kınadı.

Çalışma Bakanı'nın «Bakanlığa atandığından bu yana, hiç bir olumlu girişim ve davranışta bulunmadığı» belirtilen açıklamada özet olarak şöyle denilmekte.

«Ayrıca, yeni Çalışma Bakanının İzmit'teki yetki uyuşmazlıklarının çözümlenmesinde belirli sendikaya yetki verilmesi için, inceleme yapan müfettişlere baskı yapma girişimleri de bizce ve kamuoyunca bilinen bir gerçektir.

Kaldı ki, işçi ve işveren ilişkilerinde ortaya çıkan uyuşmazlıkları sağlıklı bir biçimde çözümlemek Bakanlığın kuruluş yasasında belirtilmiş ana işlevidir. Sayın Bakanın, Bakanlığın yasal görevinin sık sık tekrarlanmak zorunluluğunu duyması, bir yerde Bakanlığının yanlı ve yasa dışı tutumunu kabullenmekten başka bir şey olmasa gerek. Önemli olan iş mevzuatındaki aksaklıkları düzeltmeye çalışmak ve Bakanlık personelinin her türlü baskıdan uzak görev yapmalarını sağlamaktır.

Çalışma Bakanının işveren ve bazı işçi kuruluşları ile görüşmesi hukuken yok sayılan partizan müfettişlere toplu iş sözleşmesi yetkisi incelettirilerek, belirli sendikalara toplu sözleşme yetkisi verme girişimleri, dürüst görev yapmak isteyen iş müfettişlerini işçilerin ve sendikal faaliyetlerin yoğun olduğu bölgelerden alarak, kırsal alanlara sürmesi, sayın Bakanın iş hayatında düzenden çok düzensizliğin yaratılmasında çaba harcandığını kanıtlar niteliktedir.»

İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ (İKD)

Van'da meydana gelen deprem konusunda basına ve kamuoyuna bir açıklama yapan İKD Yönetim Kurulu yurt içinden ve yurt dışından deprem bölgesine gelen yardımların yerine ulaşmadığını belirtti.

İKD Yönetim Kurulu'nun açıklaması özet olarak şöyledir.

«Van ve çevresinde meydana gelen deprem binlerce kişinin ölümüne, daha binlercesinin yaralanmasına, donmasına, aç, çıplak, evsiz ve yurtsuz kalmasına yol açtı. Ölenlerin büyük çoğunlu ise kadın ve çocuk.»

«Yol yoktur. Ülkenin en düşük gelire sahip bu bölgesi, kapitalistler için çekici bir pazar oluşturmadığından, yol yapmak zahmetine girilmemiştir. Sonuç olarak da, depremden sonra helikopterlerle bile ulaşılamayan köyler vardır ve bunlar «kaderlerine» terk edilmişlerdir açıkça.

Sağlık hizmetleri yoktur. Binlerce kişi depremden doğan yıkıntıdan değil, yaraları sarılamadığı için, donarak, bakımsızlıktan ölmüşlerdir.»

«Bugün öncelikle yapılması gereken, bölgeye gönderilen yardımların yerine ulaşmamasının ve adaletli dağıtımının sağlanmasıdır. Yardımların dağıtılması, bölge halkından, kadınlardan, muhtarlardan, öğretmenlerden oluşacak komiteler aracılığıyla yapılmalıdır. Bölgede çocukların güvence altına alınabilmesi için acilen geçici kreş ve çocuk yuvaları oluşturulmalı ve bunlar öğretmenler ve kadınlar tarafından denetlenmelidir. Her türlü geçim olanağını yitirenlere devletçe işsizlik ödentisi sağlanmalıdır.

Gelecekte böylesi felaketlerin önlenmesi mümkündür, ama ancak bölge halkının çağımız koşullarına uygun, insanca yaşayabilmesini sağlayacak köklü dönüşümler yapılarak.»

ARALIK

DİSK OLAYLAR GELİŞİMİ

2 ARALIK 1976

1897 sayılı yasanın 5/2 nci maddesi ile kurulmuş olan işçi-memur ayrımı komisyonu çalışmalarını sonuçlandırılarak Resmi Gazetede yayınlanması üzerine DİSK Hukuk Dairesi, DİSK'in işçi memur ayrımı hakkındaki kararla ilgili ilk görüşünü hazırlayarak DİSK'e bağlı sendikalara gönderdi.

10 ARALIK 1976

İşçilere yöneltilen faşist saldırıların yoğunlaşması üzerine basına bir açıklama yapan DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA gerici güçlerin dayatmak istediği açık faşizme zemin hazırlamak için yapılan saldırılar karşısında DİSK'in gerekli önlemleri almakta kararlı olduğunu söyledi.

Açıklama özet olarak şöyledir:

DİSK her geçen gün yeni katılmalarla daha güçlenmekte gelişmekte ve büyümektedir. Bu gelişmeden tedirgin olanlar DİSKe, DİSK üyesi sendikalara saldırılarını yoğunlaştırmışlardır.

Daha dün gençliğin heyecanını istismar ederek üniversiteleri savaş alanı haline getiren gerici güçler, faşist komandolar bugün saldırılarının sınırlarını genişleterek grevlere, işçi toplantılarına, işyerlerine saldırmaktadır.

Faşist saldırganlara sendikalarda zemin hazırlayan Türk-İş yöneticileri demokrasiden söz edemezler. Bursa Tofaş işyerinde öldürülen Muammer Çetinbaş'ı işçi sınıfımız unutmamıştır.

MC, tüm demokratik, sendikal, siyasal hak ve özgürlükleri kullanılmaz hale getirecek baskı ve sömürünün sınırsızca uygulanacağı bir ortamı yaratmak istemektedir. Bu nedenle başta işçi sınıfımız sendikal örgütü DİSK olmak üzere tüm demokratik kitle örgütlerini ve ilerici kamuoyunu etkisiz hale getirmek istemektedir.

Sermaye çevreleri ve onların işbirlikçileri DİSK'i hedefleyen birçok etkisiz saldırıların yenilerini uygulamak istemektedirler. Bunların başında DİSK üyesi işçilere baskı yaparak sendikalarından istifa ettirmek, DİSK üyesi sendikalara yetki vermemek ve son olarak faşist komandoları işçi sınıfının üzerine salmak.

Sömürüsüz ve baskısız bir düzenin savaşımını veren, demokrasinin en kararlı ve güçlü savunucuları olan işçi sınıfımızın karşısına faşist komandoları çıkartan düşünce yıllar önce bir daha dirilmemek üzere gömülmüştür. Bu tür faşist saldırılar işçi sınıfımızın bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme savaşımını geriletemeyecektir.

20 ARALIK 1976

DİSK Genel Yönetim Kurulu, Genel Başkan Kemal TÜRKLER'in başkanlığında toplanarak ülkenin içinde bulunduğu sosyal, ekonomik ve siyasal durumunu görüştü.

22 ARALIK 1976

Olağan toplantısını yapan DİSK Genel Yönetim Kurulu kamuoyuna bir açıklama yaparak 1977 seçimlerine ve seçim sonrası döneme MC'siz ve ilerici, emekçiden yana bir iktidarla girmek ilk hedeftir dedi.

Açıklama özet olarak şöyle:

MC'nin anarşik ve saldırgan politikası seçimler yaklaştıkça çığrından çıkmaktadır. Bu politikanın en önemli hedefleri arasında DİSK'i parçalamak ve susturmak gelmektedir. Bu nedenle Devlet Güvenlik Mahkemelerini protesto eden binlerce DİSK üyesi işçi ve temsilci işlerinden çıkarılmış, DİSK Yürütme Kurulu üyeleri ve birçok işçi tutuklanmıştı. MC içindeki ve dışındaki gerici ve faşist güçler işyerlerinde işçileri DİSK'ten istifaya zorlamaktadırlar. DİSK'i savunan yiğit üyelerimiz ölümle, açlıkla tehdit edilmektedir. DİSK'e yetki verdirmemek için işverenler, Türk-İş yönetimi ve MC Anayasa ve yasa dışında kalan tüm yolları denemektedirler. Sahtecilik devlet eliyle kurumlaştırılmaktadır. İşveren Sendikaları Konfederasyonu, DİSK Olağanüstü Genel Kurulunda karar altına alınan DİSK Dayanışma aidatının kesilmemesi için işverenlere genelgeler göndermektedir. Aynı Konfederasyon işten atılan DİSK üyesi işçilerin işe alınmamalarını sağlamak için kara listeler düzenlemektedir. Böylece, «herkes çalışma hakkına sahiptir.» diyen Anayasa çiğnenmektedir. Türk-İş yönetimi işverenlerle uyum içinde davranmakta ve hızla çöken MC'yi kurtarmak için boşuna ve tabanına rağmen çaba harcamaktadır.

MC'nin artık hiç bir yasallığı kalmamıştır. Yarın seçimler olsa, bu gerçek ortaya çıkacaktır. Artık hiç bir işçi, emekçi MC'ye güvenmiyor.

Çoğunluğun güven duymadığı bir iktidar ülkeyi yönetemez. Bu nedenle:

1 — Tüm ilerici parti, kuruluş, güç ve kişiler 1977 serbest seçimlerinin gerçekleşmesi için tüm olanaklarını seferber etmelidirler. Demokrasiden yana olan herkes sıkıyönetime gerekçe olabilecek her türlü davranışı anında bastırmalı ve faşist saldırılara karşı kararlı, fakat sorumlu bir mücadele vermelidirler.

2 — Ülkemizin bugün en güncel sorunu, halkımızın en güncel isteği demokratik, sendikal ve siyasal hak ve özgürlükleri koruyacak ve genişletecek bir iktidarın işbaşına gelmesidir. Bir an önce MC demokratik yoldan düşürülmelidir.

Demokrasi mücadelesinin en güçlü güvencelerinin başında DİSK gelmektedir. Bu nedenle:

1 — Tüm DİSK üyesi işçiler daha da uyanık olmalı ve DİSK'e daha sıkı sarılarak sahip çıkmalıdırlar.

2 — Son bir yıl içinde DİSK'e 12 sendika ve 212.998 işçi katılmıştır. Sorumluluk düzeyi ne olursa olsun her DİSK üyesi bu eğilimi hızlandırmalıdır.

MC ve böylece ülkemizin gördüğü en karanlık yönetim son günlerini yaşıyor. Özellikle sülalesini devlet ke-

sesinden zengin eden bir politikacının başında bulunduğu bir sağ parti, kendi geleceği açısından MC içi çelişkilerin, demokrasi güçlerinin baskısı bu partiyi hızla geriletmekte, oy tabanını daraltmaktadır. Bu gerici sağ parti MC içindeki ve dışındaki faşist güçlerle işbirliği yaparak sıkıyönetime gerekçe aramaktadır. Maocu, goşist ve bozguncu unsurlar sorumsuz ve kışkırtıcı davranışlarıyla bu oyuna alet olmaktadırlar. Bu parti, seçimlerden kaçmayı, sıkıyönetime dayanarak kaybettiği gücü toparlamayı ve demokrasi savaşımını durdurmayı planlamaktadır. Üniversitelerde okullarda ne öğrenciler, ne de öğretim üyeleri ve öğretmenler için en ufak bir can ve öğrenim güvenliği kalmamıştır. Bunun tek sorumlusu tekelci sermayenin seçim arabası olan bu sağ parti ve MC'dir, bu nedenlerden dolayı, bu gerici partinin erken seçim önerisi bir yutturmacadır.

1977 yılında da uğrunda mücadelemizi sürdürmeye kararlı olduğumuz acil istemlerimizin gerçekleşmesi ile böylesi bir iktidarın kurulması arasında kopmaz bir ilişki vardır.

1977 yılına bu koşullarda giren işçi sınıfımız, emekçi halkımız ve tüm ilerici, demokratik güçlerin ve acil görevi demokratik, sendikal ve siyasal hak ve özgürlükleri korumak ve genişletmek için mücadeleyi yükseltmektir. Bu mücadelenin, demokrasi seferberliğinin başarısı MC'nin demokratik yoldan düşürülerek, ilerici, emekçiden yana, demokratik ve ulusal bir iktidarın iş başına getirilmesine bağlıdır. 1977'nin en önemli olayı hiç kuşkusuz seçimlerdir. Demokrasi ve toplumsal ilerlemeden, halktan yana olan tüm güçlerin en acil en somut hedefi seçimlere MC'siz girmek ve seçimlerden ilerici, demokratik bir iktidarla çıkmak olmalıdır.

İlerici demokratik bir düzene yol açacak olan bu iktidar değişikliki mücadelesinin en ön safında işçi sınıfı ve onun örgütleri bulunmaktadır. İşçi sınıfının birliği sömürüsüz, baskısız özgür, demokratik ve bağımsız bir Türkiye mücadelesinin başarısının teminatıdır. Bu nedenle 1977 yılında öncelikle tüm DİSK üyesi işçilerin ve sendikaların en önemli görevi Türk-İş'ten ve diğer sendikalardan DİSK'e olan eğilimi akını hızlandırmak; DİSK' in bütünlüğünü koruyarak onu ülkenın omuzları üzerinde yükselmektedir. 1977 seçimlerine ve seçim sonrası döneme MC'siz ve ilerici, emekçiden yana bir iktidarla girmek ilk hedeftir.

28 ARALIK 1976

V. Genel Kurul kararları doğrultusunda çalışmalarını sürdüren DİSK Eğitim Dairesi (A tipi) Yetiştirme Seminerlerine 3 Ocak 1977'de başlıyor. DİSK Eğitim Dairesi sınıf bilincinin, sadece pratikte ve kendiliğinden oluşmadığını sınıf mücadelesinin öğrenildiğini ve işçilerin sınıf bilincini geliştirmek, mücadele yeteneğini yükseltmek için, demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütlerinin, sendikal eğitime gerekli ağırlığı vermek zorunda olduğunu belirtti.

29 ARALIK 1976

Van ilimizde ve dolaylarında meydana gelen deprem için çeşitli ülkelerin sendikalarından DİSK'e gelen yardım isteklerinin depremden zarar görenlere en kısa zamanda ulaştırılması için DİSK Gümrük ve Tekel Bakanlığından, gelecek olan yardımlara gümrük muafiyeti tanınmasını istedi.

31 ARALIK 1976

Yeni yıl dolayısı ile kamuoyuna bir açıklama yapan DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER, DİSK olarak en büyük dileğimiz, 1977 yılında Türkiye ve Dünya'da emekçilerin özgürlük içinde daha iyi yaşamısını, barışın güçlenmesini sağlayacak değişikliklerin gerçekleşmesidir dedi.

Açıklama özet olarak şöyledir:

1976 yılında, başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm emekçilerin insanlık onuruna yaraşır özgür ve mutlu bir yaşam mücadelesi gelişerek, güçlenmiştir. MC'nin, sermaye sınıflarının yıkım getiren uzlaşma formüllerini reddederek ilerleyen bu mücadelenin her aşaması MC'nin demokratik ve Anayasal yoldan düşürülmesi hedefiyle birleşmiştir.

En küçük bir ücret artışı, referandum sendikal özgürlük istemi MC'nin fiili baskısıyla karşılaşmıştır. MC elindeki, tüm araçları seferber ederek emekçilerin bilinçlenmesini, örgütlenmesini ve sömürüsüz, özgür bir Türkiye için mücadeleye atılmasını önlemeye çalışmıştır.

Bu araçların başında ülkücü denen faşist komandolar, TRT ve çeşitli gerici basın organları eliyle anti-komünizm ve Türk - İş yönetimi gelmektedir. MC açıkça ve resmen DİSK'e karşı savaş ilân etmiş, DİSK'e bağlı sendikalara yetki verilmemesi için genelgeler çıkarmış, bu amaçla işverenin yardımına koşmuştur. DİSK'i yok etmek, demokrasi savaşımını durdurmak ve kendi ömrünü uzatmak amacıyla Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurmaya kalkmıştır. Fakat, DİSK'in gelişip, güçlenmesini engelleyememiştir. DİSK 1975 yılında olduğu gibi 1976'da da işçi sınıfımızın tek sendikal örgütü olma yolunda ileri adımlar atmıştır. DGM'lere karşı DİSK'in başını çektiği mücadele kısa sürede tüm demokratik güçlerin ve uluslararası ilerici örgütlerin desteğini almıştır. DGM girişimine karşı ilk ihtar 9 Temmuz tarihli DİSK Genel Temsilciler Meclisi'nde ve ikinci ihtar da 10 Temmuz'da Bursa'ya onur veren büyük gösteriyle çekilmiştir. DGM yasa tasarısı çıkartılamamıştır. Buna rağmen sermaye sınıfları saldırganlığını hızla sürdürmeye devam etmiştir. Fakat buna karşılık, işçi sınıfımız MC ve sermaye sınıfları karşısında tarihsel önemi olan bir siyasal zafer kazanmıştır.

Burjuvazinin koyduğu fiili yasaklamalara rağmen 51 yıl sonra ilk kez DİSK' in düzenlediği 1 Mayıs dünya işçi sınıfının birlik-mücadele-dayanışma gününe 300.000'in üzerinde emekçi katılmıştır. Bu gösteri Türkiye işçi sınıfı hareketi için tarihsel bir dönüm noktası olmuştur.

Öte yandan 11 Nisan günü Genel Sekreterimiz İbrahim GÜZELCE'nin ölümü, başta DİSK bünyesi olmak üzere, sosyalizmden yana olan tüm ilericileri büyük bir acıya sokmuştur. 14 Nisan günü düzenlenen cenaze töreni, bir iş günü olmasına rağmen, işçi sınıfımızın hiç bir zaman devrimci önderlerini unutmayacağını göstermiştir.

Tüm DİSK üyesi işçiler, tüm emekçiler, tüm ilericiler şundan min olsunlar ki, DİSK bu dileğin gerçekleşmesi için tüm olanaklarını kullanarak, büyük bir kararlılık ve sorumlulukla mücadeleyi yükseltecektir. Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) adına işçi, köylü, memur, esnaf tüm alın teriyle geçinen vatandaşlarımıza, tüm aydınlara iyi yaşam mücadelesinde kal cıbaşarılar ve aydınlık günler dilerim.

ARALIK

ÜYE SENDİKALAR OLAYLAR GELİŞİMİ

1 ARALIK 1976

İstanbul Telefon Başmüdürlüğü ve PTT Fabrika Müdürlüğü işyerlerinde çalışan Yeni Haber-İş üyesi işçiler kamuoyuna bir açıklama yaparak MC'nin Yeni Haber-İş'e ve DİSK'e karşı giriştiği baskı ve saldırıları kınadı.

Açıklamada özet olarak şöyle denilmekte:

«Biz İstanbul Telefon Başmüdürlüğü ve PTT Fabrika Müdürlüğü işyerlerinde çalışan işçiler olarak işkolu yetkimizin 47 üyeli Türk-İşe bağlı sarı sendikaya verilmesini ve MC'nin sendikamız ve DİSK'e karşı giriştiği baskı ve saldırıları şiddetle kınıyor, kamuoyuna şunu duyurmak istiyoruz: İşkolu yetkisi Yeni Haber-İş Sendikasına verilmese dahi MC'nin olanca gücüyle sendikamıza ve bizlere uygulayacağı baskılara karşı, tüm anti-demokratik ve yasa dışı uygulamalara karşı DİSK'e bağlı Türkiye Yeni Haber-İş Sendikasının çatısı altında saflarımızı sıklaştıracağımızı ve devrimci mücadelemizden ödün vermeyeceğimizi duyururuz.»

2 ARALIK 1976

Türkiye Maden-İş Sendikasına üye işçilerin çalıştığı ÖNEL SANAYİİ işyerinde imzalanan toplu sözleşme ile 16 Eylül Genel Yas eylemlerine katıldığı gerekçesi ile işten çıkartılan 12 işçi geri alındı.

Ayrıca ÖNEL SANAYİİ işyerinde ve 300 işçinin çalıştığı META ELEKTRONİK işyerinde 1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI imzalanan toplu sözleşme ile kabul ettirildi.

3 ARALIK 1976

Bilecik'e bağlı Vezirhan ilçesinde kurulu Biksan Kağıt Sanayii ve Ticaret A.Ş. işyerinde çalışan 70 işçinin DİSK'e bağlı TÜMKA-İŞ'te örgütlenmesi üzerine işveren 55 işçinin işine son verdi.

İşverenin ve yasadışı tutumunu çevrede kurulu bulunan T Maden-İş üyesi DEMİRTAŞ işçileri ve Vezirhan köylüleri protesto etti.

4 ARALIK 1976

● DİSK'e bağlı ve sağlık işkolundaki işçilerin örgütlü olduğu HAS-İŞ Sendikası Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı SSK Edirne Hastahanesi işyerinde imzaladığı toplu iş sözleşmesi ile çalışma sürelerini haftada 40 saate indirdi.

● DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası İstanbul Şubesi PTT Fabrika Müdürlüğü ve Telefon Başmüdürlüğü işçileri ile bir toplantı yaparak, sömürüyü sınırlandırma savaşımında işçilerin birliğinin DİSK'te gerçekleştiği ve Yeni Haber-İş'e sarı sendikaların yaptığı saldırıların aslında işçi sınıfının birliğini hedeflediği belirtti.

5 ARALIK 1976

Et ve Balık Kurumu işyerlerinde çalışan işçiler adına DİSK'e bağlı Besin-İş Sendikasının sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmeleri devam ediyor.

6 ARALIK 1976

İzmit SEKA Kâğıt Fabrikalarında çalışan işçiler 16 Eylül Genel Yas eylemi nedeni ile işten çıkarılan kıyıma uğrayan ve tutuklanan işçilerle dayanışma içinde olduklarını açıkladılar ve bu konuda özetle şunları belirttiler: «Sermaye sınıflarıyla anlaşarak kendi sınıflarına ihanet eden sınıf uzlaşmacısı Tunç - Şide grubu kökü yurt dışı emperyalist merkezlerde olan işbirlikçi patronlar ve ülkemizi arpalık yapan sermaye cephesinin kan emicileri, işçi sınıfının öncülüğünde gelişen bu birlik karşısında şaşkına dönerek gerilemek zorunda kalmışlardır.

Özünde işçi sınıfımızın ekonomik, demokratik ve politik haklarını kaldırmaya yönelik DGM'lere karşı uyanık ve tarihsel sorumluluğunun bilincinde DİSK üyesi işçi kardeşlerimizin verdikleri mücadele tarih sayfalarında onurla anılacaktır.»

8 ARALIK 1976

DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikasının Ankara Elektrik İşleri Etüd Matbaası işyerinde sürdürdüğü grevde grev çadırına silahlı saldırı yapıldı.

9 ARALIK 1976

Ülker işyerinde DİSK'e bağlı Gıda-İş üyesi işçiler bir grup faşist komandonun saldırısına uğradı bir işçi yaralandı.

10 ARALIK 1976

Kısa adı TEK-İŞ olan Türkiye Enerji İstihsal Tevzi ve Tesis İşçileri Sendikası, Yakuplar Civar Köyleri Ambarlı Grubu Elektrik Birlik Başkanlıkları, Arnavutköy ve civarı komşu köyleri Elektrik Birliği Başkanlıkları, Üsküdar Köyleri Elektrik Birliği Başkanlığı işyerlerinde toplu iş sözleşmesi imzaladı.

12 ARALIK 1976

DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası Spor ve Sergi Sarayında işçi-memur ayrımı konulu form düzenledi.

14 ARALIK 1976

● DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasına üye İstanbul Belediyesinde çalışan işçiler ücretlerini ve birikmiş haklarını alamadıkları için direnişe geçti.

● Mannesman-Sümerbank boru fabrikasında çalışan DİSK'e bağlı T. Maden-İş üyesi işçiler toplu sözleşme görüşmelerinden bir sonuç alınamayınca greve başladı.

15 ARALİK 1976

● Lastik işkolunda toplu iş sözleşmesi yapma yetkisini DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası aldı.

● Hürcam-İş Sendikası Yürütme Kurulu basına bir açıklama yaparak MC'nin faşizm özlemlerinin sıkıyönetim istekleri ile dile getirdiğini açıkladı.

16 ARALIK 1976

Ücret, sosyal haklar ve birikmiş farkların ödenmesini isteyen, Genel-İş'e bağlı İstanbul temizlik işçileri Vatan Caddesinden başlayarak Beyazıt, Eminönü, Karaköy üzerinden Beşik-

taş'ta son bulan bir gösteri yürüyüşü yaptı.

Temizlik işçilerinin ikiyüz araçla katıldığı protesto gösterisinde «30 bin belediye, İETT, Sular İdaresi işçileri DİSK'e bağlı Genel-İş'te tek yumruk», «Açlığımızın hesabını soracağız», «işçileri işçilerden başkası kurtaramaz», «yaşasın tüm çalışanların birliği» gibi sloganlar yazılı pankartlar kullanıldı. Ayrıca bu eylemlere Anadolu yakasında, yaklaşık 900 işçi elliyi aşkın araçla Üsküdar-Bostancı arasında katıldılar.

17 ARALIK 1976

ROMA OTELİ İŞYERİNDE 152 GÜN SÜREN GREV İMZALANAN TOPLU SÖZLEŞME İLE SONA ERDİ.
13. ve 17. MADDELERLE İŞÇİ ÇIKARLIMASI TOPLU SÖZLEŞMEYE KONULAN MADDELERLE ÖNLENDİ.
1 MAYIS İŞÇİ SINIFININ BİRLİK DAYANIŞMA VE MÜCADELE GÜNÜ İŞÇİ BAYRAMI OLARAK KABUL ETTİRİLDİ.

Turizm- İş Sendikasına üye işçilerin 152 gündür Ankara Roma Oteli'nde sürdürdükleri grev imzalanan toplu sözleşme ile sona erdi.
İşverenin toplu sözleşme görüşmelerinde sendikanın isteklerini kabul etmesi üzerine işyerinde çalışan 80 işçi grev uygulamasına geçmişti. Beş ayı aşkın bir süre içinde ve zor koşullar altında grevlerini başarı ile devam ettiren Roma Oteli işçileri imzalanan toplu sözleşme ile birinci yıl 1000 TL. ikinci yıl 750 TL. ücret zammı aldılar. Yılda iki maaş ikramiye ve daha başka sosyal hakları da işverene kabul ettiren Turizm - İş Sendikası ilk defa imzalanan toplu sözleşme ile 13. ve 17. maddeleri etkisiz duruma getirdi.
İş Kanununun 13. ve 17. maddesine göre işverenin işçi çıkarması önlenen toplu sözleşmede ayrıca «1 MAYIS İŞÇİ SINIFININ BİRLİK VE DAYANIŞMA GÜNÜ» işçi bayramı olarak kabul edildi.

DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikasının bir süre önce grev kararı aldığı kauçuk sanayii işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalandı.

18 ARALIK 1976

Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikasına üye işçilerin büyük bir kararlılıkla sürdürdüğü MKE Antalya Pil Fabrikası grevine faşist komandolar saldırdı. Tabanca, bıçak ve sopalarla saldıran faşist komandolar grev çadırına gaz dökerek yaktı. Otuz bir işçi gözaltına alındı.

20 ARALIK 1976

- MKE Antalya Pil Fabrikası grevini sürdüren T. Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikasına üye işçilere faşist komandolar tarafından tekrar saldırıldı. Üçü ağır olmak üzere yirmi işçi yaralandı.
- DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikasının İstanbul şube kongresi yapıldı.

DİSK'e bağlı Teknik - İş Sendikasının İstanbul Şube Kongresi yapıldı. Kongrede açış konuşmasını yapan Teknik - İş İstanbul Şube başkanı günümüz Türkiye'sinde faşist baskıların en üst düzeye ulaştığını MC'nin ayrım gözetmeden başta işçi sınıfı olmak üzere tüm çalışanların yasal haklarına saldırdığını açıkladı. İşçi - Memur ayrımına son verilmesini tüm çalışanların grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkının tanınmasını isteyen Teknik - İş İstanbul Şube Başkanı Şeref Yıldız şu anda Teknik - İş Sendikasının örgütlenme çalışmalarının hızla sürdüğünü buna bağlı olarak işçi sınıfının birliğini sağlama yolunda verilen mücadelenin DİSK'te gerçekleştirildiğini söyledi.

21 ARALIK 1976

SİEMENS GREVİ BAŞARI İLE SÜRÜYOR.

Mudanya'da kurulu Siemens A.Ş. işyerinde çalışan 275 işçi adına 5 aydır sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinden bir sonuç alınamaması üzerine greve çıkan Siemens işçilerinin savaşımı devam ediyor.

DEM LİM - İŞ SENDİKASI BAYSEN - İŞ İLE DİSK ÇATISI ALTINDA BÜTÜNLEŞME KARARI ALDI.

DİSK'e bağlı Baysen - İş (Türkiye Bayındırlık ve Tüm Yapı İşçileri Sendikası) ile bağımsız Dem - Lim - İş (Demiryolları, Limanlar, Hava Meydanları ve Tüm İnşaat İşçileri Sendikası) sendikaları Yürütme Kurulları 25.11. 1976 günü yaptıkları ortak toplantıda DİSK çatısı altında bütünleşme kararı aldı ve bu bütünleşmenin gerçekleşmesi doğrultusunda yasal çalışmalara başladı.

- Besin-İş Sendikası ile Et ve Balık Kurumu işvereni arasında 1 Nisan' dan bu yana sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine 19 işyerinde grev uygulamasına geçildi.

Anlaşma sağlanamazsa grev kararı alınan ve toplam beş bin işçiyi kapsayan diğer işyerlerinde de grev uygulamasına geçilecek.

21 ARALIK 1976

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasına üye Güneş Boyacılık işyerinde, Kazlıçeşme Yün İplik işyerinde çalışan işçiler işverenin kesmek istemediği dayanışma fonu paralarını kendi aralarında toplayarak Tekstil Sendikası Yönetim Kurulu üyelerine verdiler.

22 ARALIK 1976

İşçiler, işverenlerin dayanışma aidatlarını kesmemeleri karşısında kendi aralarında topladıkları paraları kendi sendika genel merkezlerine yatırıyorlar.

Bu konuda Tekstil Sendikası bir açıklama yaparak işçi sınıfı, sömürünün azaltılması ve ortadan kaldırılması yönünde bir savaşım veren, ulusal sınıf ve kitle örgütü DİSK'in bu kararına sahip çıkarak, bu fonları aralarında toplamaya başlamışlardır dedi.

23 ARALIK 1976

Resmi Gazete ile yayınlanan işçi memur ayrımı ile ilgili komisyon kararından sonra DİSK'e bağlı büro işkolunda Teknik-İş, haberleşme işkolunda Yeni Haber-İş, sağlık işkolunda Has-İş ve Banka işkolunda Bank-Sen sendikaları örgütlenme çalışmalarını hızlandırdı.

28 ARALIK 1976

Basın-İş Sendikasının Elektrik İşleri Etüd İdaresi işyerinde sürdürdüğü grev imzalanan toplu sözleşme ile sona erdi. Haftalık çalışma süresi 44 saat olarak kabul edildi.

30 ARALIK 1976

Rolo Basımevi işyerinde 25.6.1976 günü başlayan ve işverenin tüm baskılarına karşın Basın-İş üyesi işçilerin kararlılıkla sürdürdükleri grev imzalanan toplu sözleşme ile sona erdi.

Ayın Yorumu

DİSK, 10'ncu yılını kutluyor. Bu gün 550 bin'i aşıp geçen üye sayısıyla sınırlanamayan bir güce ve etkinliğe kavuşan konfederasyonumuz, işbirlikçi tekelci sermayenin ve onların her boydan ve her soydan hizmetkârlarının, dereden tepeden dört bir koldan yürüttüğü saldırılarla boğuşarak, sınıfının bilimi yolunda yürüyor. Anayasal ve demokratik **hakları** ve özlemlerinden kaynaklanan **istemleri** için verdikleri mücadele süreci içinde üyelerimizin ve genel olarak Türkiye İşçi Sınıfının politik eğilimleri gittikçe daha net bir biçimde belirleniyor ve devrimci enerjileri güç kazanıyor. Ezilen, sömürülen geniş emekçi kitleler, tüm memlekette, demokrasi için; sürekli, etraflı ve devrimci bir mücadele vermeden tekellerin egemenliğini sarsmanın, ileri demokrasi yoluna girmenin mümkün olmadığını görüyorlar.

Turkiye İşçi Sınıfının öncü sınıf ve kitle sendikal örgütü olarak DİSK, **özel olarak** üyelerinin, **genel olarak** da tüm ışçilerin demokratik ve sendikal haklarını, özgürlüklerini koruyup geliştirmenin savaşımını verirken, bugün kitlelerce haykırılan istemlerin gerçekleşebilmesinin, eninde sonunda bir iktidar değişimiyle olan ilişkisini gözden kaçırmıyor. Konfederasyonumuz , faşizme karşı kalıcı sonuçlara varabilmenin ve demokrasi için verilen mücadelenin başarıya ulaşabilmesinin temel koşulu olarak, işçi sınıfının örgütlü önculuğünü ve tüm ilerici güçlerin güç ve eylem birliğini zorunlu görüyor.

DİSK'ın bu uğurda ve ülkemizin aydınlık yarınları için mücadele içinde olduğunu, dergimizin 26 ncı sayısında da belirtmiş ve şöyle devam etmiştik: «Egemen çevreler ve emperyalizm, ülkemizdeki egemenliklerini, sadece zora, şiddete başvurarak ya da elindeki basını, ideolojik şaşırtma araçlarını kullanarak değil, kendisine karşı olan güçlerin aralarındaki bölünmüşlüğü sayesinde de sürdürme olanağı buluyor. Bu bölünmüşlük ülkemizin ve insanlarımızın gerçek cıkarları açısından büyük bir kaybımızı oluşturuyor. Buna gerici çevreler seviniyor, çanak tutuyor.

Onların bu tuzağından kurtulmak, ilerici güçler arasındaki iç çelişki ve çatışmalara bir son vermek, rehavetten sıyrılmak, bu güçler arasında bir ahenk ve eylembirliği yaratmak ilericilerin başta gelen stratejik ödevi olmak zorundadır.

Bunun başta gelen şartı, yılların şartlanmaları üzerine kurulan tuzaklara düşmemek, sen-ben kavgasına son vermek, fikir ayrılıklarını ancak ideolojik planda yürütme, fakat politik ödünlerden korkmamak, kaçınmamak; ortak noktalar üzerinde durmak, ve bu ortak noktaları güçlendirmek için aralıksız ve sabırlı bir çalışma yürütmektir.

DİSK somut olaylar etrafında örgütlü ve bilinçli bir mücadele yürütürken, ilerici güçler arasındaki olumlu yaklaşımları sağlayacak koşulları da yaratıyor.

Ülkemizin, insanlarımızın geleceği böylesi olanakların iyi değerlendirilmesine bağlıdır.»

Gerçekten de barıştan, demokrasiden ve ilerlemeden yana olan herkesin ve her örgütün mevcut koşullardan yeterince yararlanıp yararlanmadığı olaylardan ders alıp almadığı her ne kadar zor olsa da düşüncelerini ve önerilerini yeniden bir değerlendirmeye tabi tutup tutmadığı bu gün her zamandan daha fazla önem taşıyor.

İşçi sınıfının, onun sınıf ve sendikal örgütü DİSK'in, ülkemizin içinde bulunduğu somut koşulların değerlendirmesinden çıkarttığı somut hedef, halktan yana ileri demokratik bir iktidarın kurulmasıdır. Köklü ulusal demokratik dönüşümlerin gerçekleştirilmesi için, ileri demokrasi için tüm ilerici güçler artan bir çaba göstermelidirler.

DİSK, işçi düşmanlığının şu ya da bu biçimlerine karşı vargücüyle savaştan geri kalmayacak ayni anda da ileri demokratik bir düzen için tüm ilerici güçlerin birliğini şu somut istemler etrafında geliştirmeyi amaçlayacaktır:

— İşçi sınıfının serbestçe örgütlenip bilinçlenmesini, düşünce özgürlüğünü engelleyen, Türk Ceza Yasası'nın 141 ve 142 inci maddeleri kaldırılmalı.

— Anayasa demokratik bir öze kavuşturulmalı, Dernekler Yasası, Toplantı ve Gösteri yürüyüşleri Yasası gibi yasalardaki demokratik olmayan maddeler değiştirilmeli.

— 1 Mayıs, yasada «İşçi Bayramı» olarak değiştirilmeli.

— İş Yasası demokratikleştirilmeli, 13, 17 ve 32 ncı maddeler kaldırılmalı. Tarım ve orman emekçileri yasal haklara kavuşturulmalı.

— Sendika seçme hakkına yapılan baskılr son REFERANDUM yasalaşmalı.

— Faşist ve ırkçı örgütler kapatılmalı, yasaklanmalı. Faşistler devlet kademelerinden uzaklaştırılmalı.

— Lokavt suç sayılmalı, tüm grev kısıtlamaları kaldırılmalı.. Memurlara ve tüm çalışanlara, grevli ve toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı!.

— Hayat pahalılığına karşı temel ihtiyaç maddelerinin fiyatları ve kiralar dondurulmalı, çalışan halkın (işçi, memur vb.) ve emeklilerin satın alma gücü arttırılmalı.

— Eşit işe eşit ücret. Genç ve kadın emekçilere ayırım yapılmamalı.

— Anayasa'da tanınmış olan «çalışma hakkı» uygulanmalı ve herkese iş olanağı sağlanmalı. İş güvencesi! Toplu işten çıkarmalara son!

— Haftalık çalışma süresi 40 saate indirilmeli, cumartesi günleri tatil olmalı.

— Demokratik bir vergi reformu! Demokratik bir toprak ve tarım reformu.

— Üniversite ve öğrenim kurumlarında can güvenliği sağlanmalı. Eğitim, ırkçı ve faşist programlardan arınmalı. Eğitim olanakları emekçi çocuklarını kapsayacak biçimde genişletilmeli.

— Sosyal Sigortalar Kurumu demokratikleştirilmeli, gerçek işçi sendikaları yönetiminde söz ve karar sahibi olmalı. Sosyal Güvenlik, tüm çalışanları ve ailelerini kapsamalı.

— Yurt dışındaki ışçilerimize seçme ve seçilme hakkı, İşgücü anlaşmaları yenilenmeli, ayırımcılık ortadan kaldırılmalı. İşçi alan ve işçi gönderen ülke sendikaları, anlaşmaların yenilenmesinde söz ve karar sahibi olmalı. Yurtta iş!

— Buyük sanayi işletmeleri, bankalar, sigortalar, dış ticaret kamulaştırılmalı; doğal kaynaklar devletleştirilmeli.

— NATO, CENTO gıbı saldırgan örgütlerden çıkılmalı, komşularımızla saldırmazlık anlaşmaları imzalanmalı. Amerika ile yapılmış ikili kölelik anlaşmaları iptal edilmeli, yabancı üsler kaldırılmalı. Emperyalizme karşı ve ulusal savunmayı içeren barış silâhsızlanma ve yumuşama siyaseti: «Helsinki Konferansı» kararları uygulanmalı.

— İşkolları Yönetmeliğindeki 34 işkolu, 16 işkoluna indirilmeli!

— TRT, bağımsız-ozerk bir kuruluş olmalı, demokratik bir işlerlik ve yönetime kavuşturulmalı.

DİSK YAYINLARI

DÜZENLİ YAYINLAR

★ DİSK AJANSI (Her Salı ve Cuma günleri çıkar.)
★ DİSK AJANSI AYLIK ÖZETİ (Fransızca ve İngilizce)
★ DİSK DERGİSİ (DİSK'in aylık yayın organı.)
★ DİSK'İN SESİ (DİSK'in onbeş günlük yayın organı)

KİTAP VE BROŞÜRLER

1 — TÜRK-İŞ Çıkmazı, 1967 (Tükendi)
2 — DİSK Kuruluş Bildirisi, Anatüzüğü 1967 (Tükendi)
3 — İşçilerin Uyanışı, 1967 (Tükendi)
4 — II. Genel Kurul Çalışma Raporu, 1968 (Tükendi)
5 — Sıkıyönetim Anayasaya Aykırıdır, 1970 (Tükendi)
6 — DİSK'in 4. Mücadele Yılı, 1970 (Tükendi)
7 — TÜRK-İŞ'e Verilen Dörtlü Rapor, 1971 (Tükendi)
8 — Anayasa Mahkemesinin İptal Kararı, 1972 (Tükendi)
9 — IV. Genel Kurul Raporu, 1973 (Tükendi)
10 — Referandum, 1973 (Tükendi)
11 — Erdemir Grevinin İçyüzü, 1974 (Tükendi)
12 — Genel Af, 1974 (Tükendi)
13 — Anatüzük, 1974 (Tükendi)
14 — Ortak Pazar ve Türkiye, 1974 (Tükendi)
15 — V. Dönem Çalışma Raporu, 1975 (Tükendi)
16 — V. Genel Kurul Belgeleri, 1975
17 — Anatüzük, 1975
18 — Ana ve Emekçi Olarak İşçi Kadının El Kitabı
19 — 1 Mayıs, 1976
20 — Anatüzük, 1976
21 — Göçmen İşçiler Sorunu, 1976

DUYURU
POSTA ÇEKİ HESAP NO: 96 814

DİSK Yayınlarından elde etmek, bu yayınları sürekli izlemek ve **Basın Yayın ve Tanıtma** faaliyetlerimize maddi katkıda bulunmak isteyen dostlarımız, bağışlarını posta havalesi ile doğrudan adresimize yapabilecekleri gibi, bulundukları yerde bulunan PTT şubelerinden 96814 No. lu DİSK Posta Çeki Hesap Numarasına da yatırabilirler.

DİSK'e BAĞLI SENDİKALAR

1. **ASİŞ** 29 26 68
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 112/16
MALTEPE/ANKARA

2. **ASTER-İŞ** 28 35 10 / 11
Mimar Kemalettin Mah. Kızıltaş Sok. 7
AKSARAY/İSTANBUL

3. **BAR-DER-İŞ** 28 35 10 / 11
Lâleli Mimar Kemalettin Mah. Kızıltaş Sok. 7
AKSARAY/İSTANBUL

4. **BASIN-İŞ** 22 61 97 - 27 67 37
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No: 12
CAĞALOĞLU/İSTANBUL

5. **BANK-SEN**
İstiklâl Caddesi Luvr Apt. Kat 4
TAKSİM/İSTANBUL

6. **BAYSEN-İŞ** 29 09 34
Necatibey Cad. Sezenler Sok. 1/10
YENİŞEHİR/ANKARA

7. **BESİN-İŞ** 11 58 53
Çankırı Cad. Barısta İşhanı No: 6
ANKARA

8. **ÇAĞDAŞ MADEN-İŞ** 11 617
Tahtakale Veziri Cad. Kent Pasajı Kat: 2
No: 203-204 BURSA

9. **DEV MADEN -SEN** 29 39 40 - 29 47 92
Necatibey Cad. Sezenler Sok. Lozan Apt
No: 2/9 YENİŞEHİR/ANKARA

10. **DEVRİMCİ TOPRAK-İŞ** 18 83 61 - 25 49 56
Akay Cad. 25/5 Kat: 2
BAKANLIKLAR/ANKARA

11. **GAM-SEN** 45 54 96
Abdülhak Hamit Cad. No: 8 Kat: 4
TAKSİM/İSTANBUL

12. **GENEL-İŞ** 17 54 59 - 17 52 53
Süleyman Sırrı Sok. 2/4
SIHHİYE/ANKARA

13. **GES-İŞ** 17 44 92
Necatibey Cad. No: 19/28 Kat: 7
YENİŞEHİR/ANKARA

14. **GIDA-İŞ** 21 30 47
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL

15. **HAS-İŞ** 28 26 40
İncili Çavuş Sok. Karadeniz Apt. Kat: 1
SULTANAHMET/İSTANBUL

16. **HÜRCAM-İŞ** 27 84 02
Divanyolu, Klodfarer Cad. 12/4
CAĞALOĞLU/İSTANBUL

17. **KERAMİK-İŞ** 26 49 28
Divanyolu, Klodfarer Cad. No: 12/3
CAĞALOĞLU/İSTANBUL

18. **LASTİK-İŞ** 25 42 70 - 71
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL

19. **MADEN-İŞ** 48 50 74 - 75 - 76
Barbaros Bulvarı No: 58/2-3-4-5
BEŞİKTAŞ/İSTANBUL

20. **TÜRKİYE PETROL VE KİMYA SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI** 17 48 10 - 25 15 78
İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sok. No: 7/13-14-15 ANKARA

21. **NAKLİYAT-İŞ**
Cibali Hisaraltı Sok. No: 98
UNKAPANI/İSTANBUL

22. **TEK-İŞ** 18 89 99 - 25 31 93
Bayındır Sok. 37/6
YENİŞEHİR/ANKARA

23. **TEKNİK-İŞ** 17 52 87 - 17 84 20
İzmir Cad. No: 45/13
YENİŞEHİR/ANKARA

24. **TEKSTİL** 26 85 90
Bâbıali Cad. Sıhhiye Apt. No: 19/3
CAĞALOĞLU/İSTANBUL

25. **TİS** 25 56 87 - 18 95 15
Tuna Cad. İnkilâp Sok. İnkilâp Apt. No: 5/6-7
YENİŞEHİR ANKARA

26. **TURİZM-İŞ** 45 73 82 - 49 00 90
İstiklâl Cad. Taksim Palas 27-29/3
TAKSİM/İSTANBUL

27. **TÜMKA-İŞ** 25 42 70 - 71
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL

28. **YENİ HABER-İŞ** 29 63 48 - 49 29 71-16
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Tulluoğlu
Apt. No: 71/1-2 MALTEPE/ANKARA

DISK

KAZANILMIŞ HAKLAR

